

BORG

BORGESTAD ASA
ÅRSRAPPORT 2018

INNHold

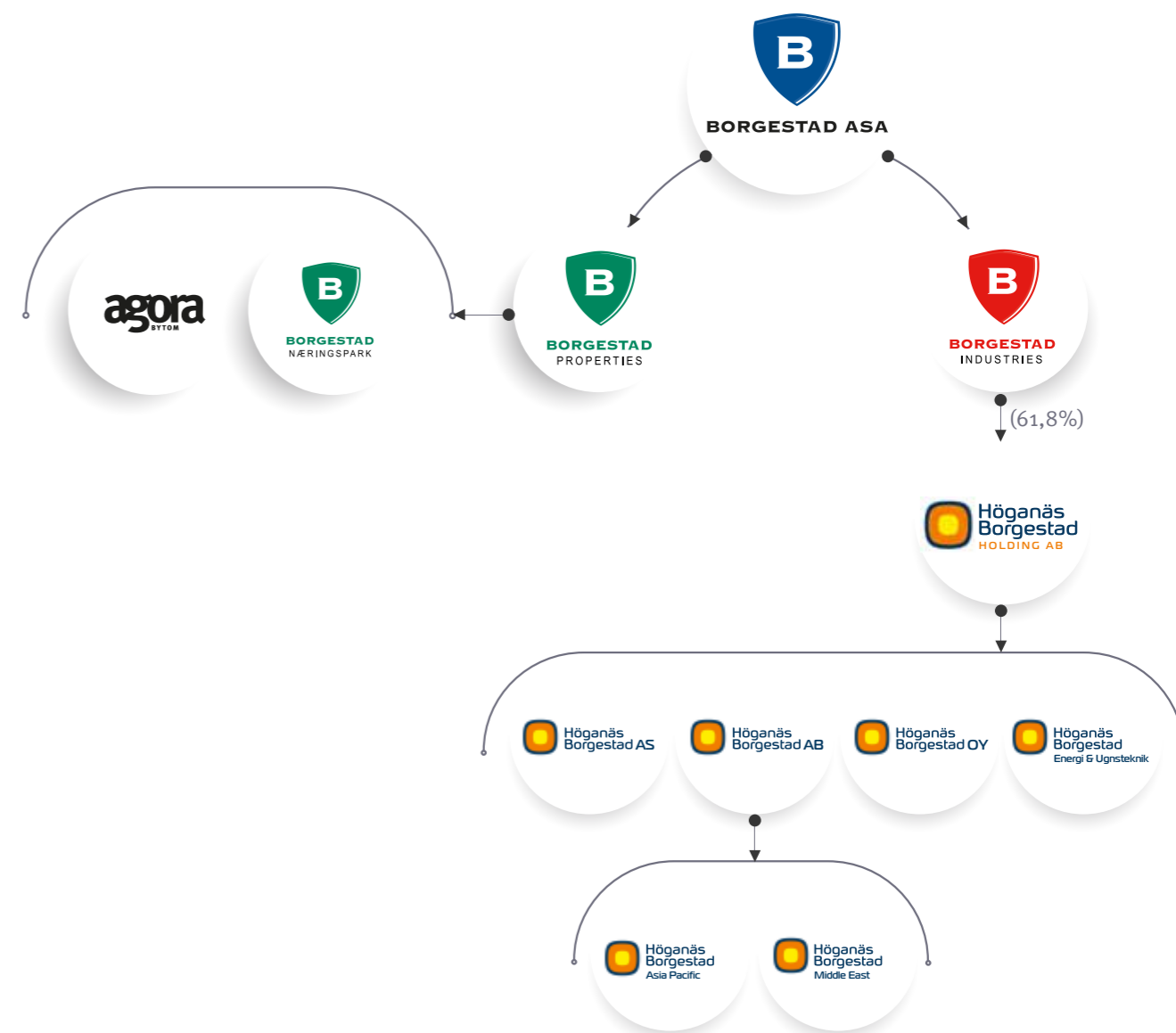
Hovedpunkter	4	Note 1	Generell informasjon	29
Konsernets operative struktur	5	Note 2	Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper	29
Nøkkeltall	6	Note 3	Vesentlige hendelser i 2018 og hendelser etter balansedagen	36
Styret og ledelsen	7	Note 4	Segmentrapportering	37
Segment Eiendom	8	Note 5	Rentebærende lån, garantiforpliktelser og pantestillelser	40
Segment Ildfast	10	Note 6	Bankinnskudd og likviditet	41
Segment Øvrige	12	Note 7	Datterselskaper og nærstående parter	42
Eierstyring og selskapsledelse	13	Note 8	Ikke-kontrollerende eierinteresser	43
Årsberetning	16	Note 9	Skatt	43
Årsregnskap konsern:		Note 10	Pensjoner	44
- Resultatregnskap	23	Note 11	Finansielle derivater og risikostyring	45
- Oppstilling over totalresultat	23	Note 12	Varige driftsmidler, immaterielle eiendeler og investeringseiendommer	50
- Balanse	24	Note 13	Goodwill	52
- Kontantstrømoppstilling	26	Note 14	Investeringer i tilknyttede selskap	52
- Oppstilling over endringer i egenkapital	27	Note 15	Godtgjørelser	53
- Noter	28	Note 16	Spesifikasjoner	54
Årsregnskap morselskap:		Note 17	Aksjer	55
- Resultatregnskap	59	Note 18	Resultat per aksje	56
- Balanse	60	Note 19	Utbytte	56
- Kontantstrømoppstilling	62	Note 20	Informasjon om aksjekapital og egne aksjer	56
- Noter	63	Note 21	Varebeholdning	57
Erklæring	75	Note 22	Garantiforpliktelser	58
Revisors beretning	76	Note 23	Betingede forpliktelser og andre forpliktelser	58
		Note 1	Regnskapsprinsipper	64
		Note 2	Bankinnskudd og likviditet	65
		Note 3	Andre administrasjonskostnader	66
		Note 4	Andre aksjer	66
		Note 5	Aksjer i datterselskap	66
		Note 6	Varige driftsmidler	66
		Note 7	Mellomværende med konsernselskaper	67
		Note 8	Pensjoner	67
		Note 9	Skatt	68
		Note 10	Egenkapital	69
		Note 11	Lønnskostnader, antall årsverk, godtgjørelser m.m.	71
		Note 12	Pantstillelser/låneforhold	72
		Note 13	Tilknyttede selskaper	72
		Note 14	Finansiell markedsrisiko	73
		Note 15	Hendelser etter balansedagen	73

HOVEDPUNKTER 2018

- Borgestad ervervet aksjemajoriteten i det finske installasjonselskapet Tekmur Oy. Oppkjøpet styrker markedsposisjonen i det finske markedet.
- Eierstrukturen i Borgestad Industries ble endret ved at samtlige minoritetsaksjonærer fra de respektive daterselskaper fikk eierskap i det nystiftede selskapet Höganäs Borgestad Holding AB. Borgestads eierandel i Höganäs Borgestad Holding AB er 61,8 prosent.
- Obligasjonslånet ble i mars refinansiert for tre nye år, frem til mars 2021.
- Borgestad ASA mottok i 2016 varsel fra Skatteetaten om at selskapets ligning for inntektsåret 2013 måtte endres, hvorpå selskapet i januar 2017 påklaget vedtaket. I 2018 er det gitt delvis medhold i klagen.
- I desember besluttet styret i Borgestad ASA å fremme forslag til aksjonærene om at selskapet skulle gjennomføre en kapitalforhøyelse i form av en garantert fortrinnsrettsemisjon med et bruttoproveny på omtrent 34 millioner kroner. Ekstraordinær generalforsamling godkjente den fremlagte fortrinnsrettsemisjonen 9. januar 2019. Emisjonen ble overtegnet.

KONSERNETS OPERATIVE STRUKTUR

Beløp i NOK 1 000	2018	2017	2016
Resultatregnskap			
Omsetning	827 247	792 865	781 052
Driftsresultat før avskrivninger (EBITDA)	50 108	61 754	43 469
Ordinære avskrivninger	26 793	26 161	25 025
Driftsresultat (EBIT)	23 315	35 593	18 443
Netto finansielle poster	-52 025	-6 875	-32 504
Herav agio/disagio	-4 798	-603	-1 129
Resultat før skattekostnad	-28 709	28 718	-14 060
Resultat etter skattekostnad	6 264	23 408	-51 829
Balanse			
Anleggsmidler	1 233 937	1 224 726	1 189 741
Omløpsmidler	384 248	419 494	366 847
Sum eiendeler	1 618 185	1 644 221	1 556 589
Bokført egenkapital	439 303	446 452	397 523
Langsiktig gjeld	846 176	552 820	842 836
Kortsiktig gjeld	332 706	644 949	316 229
Sum gjeld og egenkapital	1 618 185	1 644 221	1 556 589
Lønnsomhet			
Avkastning på egenkapital ¹⁾	%	-7,6	6,7
Avkastning på total kapital ²⁾	%	1,3	4,6
Likviditet			
Kontantstrøm	NOK 1 000	-38 317	9 410
Likviditetsgrad ³⁾	%	115	65
Finansielle forhold			
Aksjekapital 31.12	NOK 1 000	33 933	33 933
Gjennomsnittlig antall aksjer	1 000	3 382	3 376
Egenkapitalandel ⁴⁾	%	27,1	27,2
Pris/Bok		0,1	0,4
Bankinnskudd og verdipapirer ⁵⁾	NOK 1 000	57 056	128 292
Rentebærende gjeld	NOK 1 000	982 241	967 822
Nøkkeltall per aksje			
Fortjeneste ⁶⁾	NOK	0,95	3,74
Kontantstrøm ⁷⁾	NOK	-11,33	2,79
Utbytte	NOK	0,00	0,00

¹⁾ Resultat før skattekostnad, minus betalbar skatt, minus urealisert agio, i prosent av gjennomsnittlig egenkapital.

²⁾ Resultat før skatt pluss rentekostnader i prosent av gjennomsnittlig total kapital.

³⁾ Omløpsmidler i prosent av kortsiktig gjeld.

⁴⁾ Bokført egenkapital inkludert minoritetsinteresser i prosent av total kapital.

⁵⁾ Bank samt kortsiktige finansielle investeringer.

⁶⁾ Nettoresultat dividert på gjennomsnittlig antall aksjer.

⁷⁾ Kontantstrøm dividert på gjennomsnittlig antall aksjer.

Bertel O. Steen, Styreleder

Steen har vært styremedlem i periodene 1997–2000 og 2002–2004. I 2004 ble han valgt til styreleder. Steen er utdannet advokat med møterett for Høyesterett samt innehar en mastergrad i Business Administration fra University of Aston. Steen er styremedlem i en rekke selskaper innen handel, eiendom, industri og shipping. Steen ble i 2017 valgt for to nye år. Steen eier/kontrollerer 633.761 aksjer (9,4%) i Borgestad ASA.

Gudmund Bratrud, Styremedlem

Bratrud ble valgt til styremedlem i 1997. Han er utdannet siviløkonom og innehar også høyere revisoreksamen. Bratrud har mangeårig erfaring som statsautorisert revisor og investor, og er styreleder i flere investeringselskaper. Han driver i dag kun investeringsvirksomhet og styrearbeid. Bratrud ble i 2017 valgt for to nye år. Bratrud eier/kontrollerer 1.576.629 aksjer (23,3%) i Borgestad ASA.

Mona Møller, Styremedlem

Mona Møller ble valgt til styremedlem i 2017. Hun er utdannet sivilingeniør fra Norges Tekniske Høgskole og har en doktorgrad fra Universitetet i Oslo. Møller er daglig leder i Axial Vita AS. Da Borgestad Industries ASA var børsnotert fra 2008 til 2013 var hun styremedlem i selskapet. Møller har sittet i flere styrer og har vært medlem av komiteer i Norges Forskningsråd. Nærstående av Mona Møller kontrollerer 434.128 aksjer (6,4%) i Borgestad ASA.

Jacob Møller, Varamedlem

Jacob Møller har sittet i styret siden 2009. Han er utdannet jurist fra Universitetet i Oslo og har en Master in Law fra University of Cambridge. Møller har bakgrunn som advokat i BA-HR og er leder av Schibsteds oppkjøpsavdeling. Møller ble i 2018 valgt til varamedlem for ytterligere ett år. Møller innehar ingen aksjer i Borgestad ASA.

Oppgitt aksjeholdning er på dagen for avleggelse av regnskapet.

Christen Knudsen, CEO

Knudsen er fjerde generasjon etter grunnleggeren av Borgestad ASA. Han er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole og er administrerende direktør i Borgestad ASA. Knudsen har arbeidet i sentrale posisjoner i konsernet siden 1990. Knudsen er hovedaksjonær i Borgestad ASA og eier/kontrollerer 2.124.082 (31,3%).

Pål Feen Larsen, CFO/COO

Feen Larsen har en mastergrad i regnskap og revisjon ved Handelshøyskolen BI og er statsautorisert revisor. Han har erfaring fra revisjon og rådgivning fra flere børsnoterte foretak og andre internasjonale konsern. Feen Larsen ble ansatt i 2013 og har siden 2015 innehatt stillingen som CFO, og COO for konsernet siden 2016. Feen Larsen eier 23.015 aksjer (0,3%) i Borgestad ASA.

Niclas Sjöberg, CEO Höganäs Borgestad

Sjöberg overtok som CEO for industri segmentet høsten 2016. Han har mer enn 20 års erfaring fra den ildfaste bransjen og er grunnlegger av installasjons selskapet Macon AB. Sjöberg har 17.312 aksjer (0,3%) i Borgestad ASA.

SEGMENT EIENDOM

Konsernets eiendomsvirksomhet omfatter kjøpesenteret Agora Bytom i Polen og Borgestad Næringspark i Skien. Agora Bytom er selskapets største investering og utgjør over halvparten av balansen til Borgestad. Eiendomsvirksomheten til konsernet forvaltes gjennom datterselskapet Borgestad Properties AS.

Agora Bytom, Polen

Kjøpesenteret Agora tilbyr et vidt spekter med 117 butikker som omfatter store internasjonale kjeder og viktige polske merkevarer, matbutikk, banker, 8 kinosaler, bowling, klatrevegg, tog for barn, rikt utvalg av kaféer og restauranter, samt et stort treningssenter. Det er viktig at senteret tilbyr en god miks av tjenesteleverandører, spesialbutikker og opplevelser da et godt sammensatt butikk og tjenestetilbud vil bidra til å øke senterets attraktivitet.

Kjøpesenteret Agora Bytom åpnet i 2010 og ligger i byen Bytom sør i Polen. Senteret har en meget moderne arkitektur og fremstår som et landemerke og erstatter det som tidligere var handelsplassen i sentrum av Bytom. Agora Bytom har et bruttoareal på 52 000 m², og et utleieareal på i overkant av 30 000 m². Det tilhørende parkeringshuset har 820 parkeringsplasser.

For å maksimere verdien av kjøpesenteret er det helt sentralt at leietager sammensetningen er best mulig. Den langsiktige verdiutviklingen av Agora Bytom henger nært sammen med senterets omsetning og derigjennom leietakernes lønnsomhet. For Agora Bytom er det viktig å være et senter som fanger interessen og gir opplevelser til alle i og omkring Bytom. Med plassering midt i sentrum er målsetningen at Agora skal være befolkningens førstevalg som daglig handels- og opplevelses-senter, og da spesielt et opplevelsessenter for barn og unge. Attraksjonene som har vært der siden åpningen, så som kino og bowling har bidratt til at senteret er ledende på opplevelser. Ved å tilby aktiviteter og opplevelser for alle aldre i senteret, økes gjennomsnittlig tid hver besøker bruker i kjøpesenteret noe som gir økt omsetning.

Utleiegraden ved utgangen av 2018 var på omtrent samme nivå som ved utgangen av 2017, men med en bedre leietagermiks og økte leienivåer. Endringene vil øke leieinntektene og EBITDA i 2019. Senteret ble i 2018 besøkt av 6,1 millioner personer. De underliggende indikatorene utvikles i positiv retning og Borgestad har stor tro på utviklingen av senteret i årene fremover.

Borgestad Næringspark AS, Skien

Etter nedleggelsen av Borgestad Fabrikker i 2003, ble Borgestad Næringspark etablert på det tidligere industri-området. Næringsparken har en sentral beliggenhet ved elven mellom Skien og Porsgrunn. Tomten er egnet til både bolig og næringsformål. Næringslokalene er fullt utleiet og benyttes til lager, produksjon og kontorer.

SEGMENT ILDFAST

Daglig kommer vi i kontakt med produkter som ved produksjon krever tilgang til ildfaste materialer. Stål, aluminium, sement, glass, papir og kjemiske produkter ville ikke vært mulig å produsere uten ildfaste materialer. Hovedfunksjonen til ildfaste materialer er å beskytte produksjonsutstyret og hindre deformasjon og skade som følge av høye temperaturer. Gjennom segment ildfast produserer, selger og installerer konsernet ildfaste produkter, tjenester og løsninger.

På slutten av 2018 ble eierstrukturen innen Borgestad Industries konsernet endret ved at samtlige minoritetsaksjonærer fra de respektive datterselskaper fikk eierskap i det nystiftede selskapet Höganäs Borgestad Holding AB. Höganäs Borgestad Holding har totalt 19 aksjonærer, der Borgestad konsernet, gjennom Borgestad Industries, har aksjemajoriteten med 61,8 prosent av aksjene. Som en del av avtalen med Borgestads daværende aksjonærer i Höganäs Borgestad Holding, er det enighet om at konsernet skal forenkle konsernstrukturen og endre branding. Fra å profilere hvert enkelt selskap med den respektive selskapsprofilen, vil konsernet nå fremstå som ett selskap under «Höganäs Borgestad» navnet og logo. Den strategisk viktige endringen bidrar til å styrke konsernet og synliggjøre ovenfor våre kunder hva konsernet kan av tjenester, produkter og totalløsninger innenfor den ildfaste bransjen.

Konsernet ønsker å være en samarbeidspartner der kundene opplever å få dekket sine behov innen ildfaste løsninger hos en aktør. Dette vil synliggjøres ved at kunder, ansatte og samarbeidspartnere lettere vil kunne forstå konsernet ved at antall selskaper blir redusert til i all hovedsak et operativt selskap i hvert av de nordiske landene. Dermed vil Höganäs Borgestads kunder oppleve konsernet på en enklere måte. Vi tror dette vil medføre et bedre sluttprodukt.

Höganäs Borgestad tilbyr sine kunder en total portefølje av ildfaste stein og masser, nøkkelferdige ildfaste installasjonsprosjekter, som inkluderer alt fra design og konstruksjon til ferdig installasjon. Höganäs Borgestad er i tillegg leverandør av høytemperatur isolasjonsprodukter som er energibesparende og miljøvennlige for kundene innen bl.a søppelforbrenning.

Höganäs Borgestad er Nordens største ildfaste aktør. Konsernet har produsert ildfaste produkter i nærmere 200 år og har en teknologisk posisjon i markedet.

Höganäs Borgestad er unikt i form av å kontrollere hele verdikjeden fra produksjon til installasjon av ildfaste produkter.

Konsernets produksjonsanlegg er lokalisert i Bjuv, som ligger omlag tre mil fra Helsingborg i Skåne. Fabrikken inkludert kontorlokalene er på ca. 54 000 kvadratmeter. Fabrikken produserer både ildfast stein og masser. Konsernet ser det som et stort fortrinn å være lokalisert nær kundene for å kunne gi rask respons og god service.

Miljøpåvirkning og energibesparelse er blitt viktigere i mange deler av verden. Dette legger vi særlig merke til i form av økt etterspørsel etter energisparende løsninger i industrien.

Segmentet inkluderer morselskapet Borgestad ASA og øvrige finansielle investeringer.

Borgestad ASA

Borgestad ASA er morselskapet til Borgestad Properties og Borgestad Industries hvor henholdsvis eiendom og industri utgjør virksomhetsområdene for selskapet.

Borgestad innehar også en eierandel på 3,1 prosent i NBT AS. NBT ble etablert i 2004 med formål om å utvikle, bygge og selge vindkraftprosjekter i Kina og «emerging countries» der forholdene ligger godt til rette for utnyttelse av stabile vindforhold. Selskapet bygget i 2011, i samarbeid med kinesiske partnere, to vindmølleparker. Det har vært en positiv utvikling av selskapet i 2018 og hittil i 2019. Første del av en vindmøllepark i Ukraina, med en totalkapasitet på ca 800 GWH, er fullfinansiert og skal stå klart i Q1 2020. Prosjektet har en kostnadsramme på MEUR 380. Vindmølleparkene i Kina har også hatt bedre økonomiske resultater i 2018 enn i 2017.

NBT sitter på rettighetene til å utvikle flere nye vindkraft prosjekter både i Kina og Ukraina. For tiden prioriteres Ukraina der rammebetingelsene er bedre. Prosjektene vil kvalifisere for salg av CO2-kvoter.

Det vises til note 17 i konsernregnskapet for en redegjørelse vedrørende estimeringsusikkerhet knyttet til virkelig verdi av investeringen i NBT AS.

Egne aksjer

Den ordinære generalforsamlingen i 2018 ga styret fornyet fullmakt til å foreta ytterligere tilbakekjøp av egne aksjer. Denne fullmakten er ikke benyttet.

Ledende ansatte har fått tildelt til sammen 7.495 aksjer i Borgestad som en del av deres lønnsavtaler. Ingen aksjer er slettet i 2018, og ved utgangen av året eide Borgestad 8.010 egne aksjer (0,12 prosent).

Styret i Borgestad ASA behandler dette punktet regelmessig, og særskilt på styremøte 12. april 2019. Formålet med anbefalingen er at selskaper som er notert på regulerte markeder i Norge skal ha eierstyring og selskapsledelse som klargjør rolledeling mellom aksjeeiere, styre og daglig ledelse utover det som følger av lovgivningen.

Eierstyring og selskapsledelse består av i alt 15 punkter og følgende redegjørelse viser hvordan selskapet etterlever norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (NUES) av 17. oktober 2018. Etterlevelse av anbefalingen skal skje på bakgrunn av et "følg eller forklar" prinsipp. Dette innebærer at selskapene må redegjøre for hvordan de har innrettet seg i forhold til anbefalingens enkelte punkter, eventuelt forklare hvorfor og hvordan selskapet har innrettet seg på en annen måte. Anbefalingen bygger på aksje-, regnskaps-, børns- og verdipapirlovgivningen samt gjeldende børnsregler.

Punkt 1 – Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Styret påser at selskapet har god eierstyring og selskapsledelse. Borgestad ASA følger alle prinsippene i anbefalingen, med unntak av punkt 6 (uavhengig møteledelse av generalforsamlingen) og punkt 7 (generalforsamlingen skal fastlegge retningslinjer for valgkomiteens arbeid). Denne redegjørelsen er en del av årsberetningen til selskapet og går lengre enn regnskapsloven når det gjelder de opplysningene som selskapet skal gi.

Punkt 2 – Virksomhet

Selskapets virksomhet er definert i vedtektenes § 3 der formålet med virksomheten er å drive skipsrederi og virksomhet innen industri, eiendom, handel, samt hva hermed står i forbindelse, herunder deltakelse i andre selskaper og administrativ tjenesteyting.

Styret utarbeider mål, strategier og risikoprofiler som understøtter verdiskaping for aksjonærene.

Punkt 3 – Selskapskapital og utbytte

Styret påser at selskapet har en kapitalstruktur som er tilpasset selskapets mål, strategi og risikoprofil. Borgestad bestreber seg på å være finansiert med både egenkapital og fremmedkapital. Egenkapitalandelen i morselskapet var per 31. desember 2018 på 55,4 prosent. Selskapets

egenkapital fremgår av note 10 i morselskapets regnskap. Styret har fullmakt fra generalforsamlingen om tilbakekjøp av egne aksjer og fullmakt til å forhøye aksjekapitalen. Fullmaktene gjelder frem til ordinær generalforsamling i 2019.

Styrefullmakten til å foreta kapitalforhøyelser bør begrenses til definerte formål. Dersom det skal hentes inn kapital til flere formål samtidig, vil hvert formål bli behandlet som egen sak i generalforsamlingen i tråd med anbefalingen.

Styret bør utarbeide og gjøre kjent en klar og forutsigbar utbyttepolitikk. Som følge av den finansielle situasjonen selskapet er i, vil det bli foreslått at det ikke blir utbetalt utbytte for regnskapsåret 2019.

Punkt 4 – Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående

Selskapet har ingen begrensninger som gjelder eierskap, kjøp, salg eller stemmerett.

Alle aksjeeiere har like rettigheter i forbindelse med eventuelle kapitalutvidelser, med unntak av de tilfellene der styret benytter seg av fullmakten til å utvide aksjekapitalen som er gitt av generalforsamlingen.

Selskapet likebehandler alle aksjeeiere når det gjelder kursrelevant informasjon. Selskapet offentliggjør all kursrelevant informasjon til markedet via Oslo Børs meldingssystem og på selskapets nettsider.

Selskapet har retningslinjer for å behandle transaksjoner med nærstående og vil utvise aktsomhet i transaksjoner mellom selskapet og aksjeeiere. I 2018 var det ingen transaksjoner med nærstående parter, bortsett fra utbetaling av lønn og styrehonorarer.

Punkt 5 – Aksjer og omsettelighet

Selskapet har ingen begrensninger som gjelder adgangen til å eie, omsette eller stemme for aksjer i selskapet.

Punkt 6 – Generalforsamling

Styret skal legge til rette for at aksjeeiere kan delta i selskapets generalforsamling. I henhold til vedtektenes § 6 ledes generalforsamlingen av styrets leder eller den han utpeker. Anbefalingen om uavhengig møteledelse av generalforsamlingen er derfor ikke aktuell fordi den strider mot selskapets vedtekter. Styret skal sørge for at:

- Saksdokumentene er utførlige og presise nok til at aksjeeierne kan ta stilling til alle saker som skal behandles.
- Påmeldingsfristen settes så nær møtet som mulig.
- Styret og lederen av valgkomiteen er til stede i generalforsamlingen.

Av praktiske grunner er det i Borgestad en påmeldingsfrist på to dager i forkant av generalforsamlingen.

Aksjeeierne bør kunne stemme i hver enkelt sak, herunder stemme på enkeltkandidater ved valg, dog ikke skiftelige avstemninger. Aksjeeiere som ikke kan være til stede på generalforsamlingen kan gis anledning til å stemme. Selskapet har utformet et fullmaktsskjema og oppnevnet en person som kan opptre som fullmektig for aksjeeiere.

Punkt 7 – Valgkomité

Selskapet har egen valgkomité og denne er vedtektsfestet i § 8.

På grunn av selskapets spesielle aksjonærstruktur der fire aksjeeiere, inklusive administrerende direktør, kontrollerer ca. 70 prosent av aksjene, ønsker ikke styret at generalforsamlingen skal legge rammene for valgkomiteens arbeid. I enkelte tilfeller kan disse rammene begrense valgkomiteens frie stilling og de enkelte aksjeeiers dialog med valgkomiteen.

Verken styrets medlemmer eller ledelsen sitter i valgkomiteen.

Punkt 8 – Styret sammensetning og uavhengighet

Styret består per i dag av tre aksjonærvalgte styremedlemmer og et varamedlem, hvorav styremedlemmene velges for en periode på to år og varamedlem for en periode på ett år.

Etter vedtektenes § 5 kan antall styremedlemmer variere mellom tre og seks. Styret velger selv sin leder. Styrets sammensetning og aksjeinnehav fremgår av henholdsvis konsernnoter 15 og 7 i årsregnskapet. Det er et mål at styret skal ha en balansert sammensetning som tar hensyn til kompetanse, erfaring og relevant bakgrunn for selskapets virksomhet. Det er også ønskelig at styrets sammensetning gjenspeiler både selskapets eierstruktur og behov for nøytrale, uavhengige representanter uten spesifikk eiertilknytning.

Alle styrets medlemmer er uavhengig av den daglige ledelsen. Ingen av styremedlemmene har forretningsmessige relasjoner til selskapet.

Punkt 9 – Styrets arbeid

Styret fastsetter instruksjoner for styret og den daglige ledelsen med særlig vekt på klar intern ansvars- og oppgavefordeling. Styret evaluerer sitt arbeid og sin kompetanse årlig.

Styret sørger for at styremedlemmer og ledende ansatte gjør selskapet kjent med vesentlige interesser de måtte ha i saker som styret skal behandle.

Styret har valgt at styrets medlemmer, Bertel O. Steen, Gudmund Bratrud og Mona Møller skal være medlemmer av revisjonsutvalget.

Grunnet selskapets størrelse har styret besluttet å ikke opprette kompensasjonsutvalg.

Styret mottar fortløpende rapporter som beskriver utviklingen i selskapet, som utleie og månedsrapporter for Agora Bytom, og regnskaps- og resultatrapporter med oversikt over kortsiktig og langsiktig ordremasse for segment Ildfast. Grunnet kjøpesenteret Agora Bytoms og segment Ildfasts betydning for selskapets fremtidige verdiutvikling, har styret hatt et særlig fokus på utviklingen av disse investeringene i 2018.

Det har vært avholdt ni styremøter i selskapet i 2018, mot syv i 2017. Bertel O Steen, Gudmund Bratrud og Mona Møller deltok på samtlige styremøter. Varamedlem Jacob Møller deltok på fem styremøter. Ved generalforsamlingen 7. juni 2018 ble Jacob Møller gjenvalgt som varamedlem for ett år.

Punkt 10 – Risikostyring og internkontroll

Selskapet har god intern kontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring i forhold til omfanget og arten av selskapets virksomhet. Internkontrollen og systemene omfatter også selskapets retningslinjer mv. for hvordan det integrerer hensynet til omverdenen i verdiskapingen. Det vises i den forbindelse til note 11 i konsernregnskapet om finansiell risiko.

Punkt 11 – Godtgjørelse til styret

Godtgjørelsen til styret reflekterer styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Styrehonorarene og aksjeinnehav fremgår av note 7 og 15 i konsernregnskapet. Resultatavhengig honorering benyttes ikke. Styremedlemmene har ingen opsjonsordninger og utfører heller ikke særskilte oppgaver for selskapet med mindre annet blir særskilt avtalt. Slik avlønning vil bli godkjent av generalforsamlingen. Styrets medlemmer oppfordres til å eie aksjer i selskapet.

Punkt 12 – Godtgjørelse til ledende ansatte

Styret utarbeider retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i henhold til loven. Styrets erklæring om lederlønn er et eget saksdokument til generalforsamlingen og er tilgjengelig på selskapets hjemmeside.

Styret fastsetter lønn til administrerende direktør i styremøte. Historisk har lønnsutviklingen vært basert på den alminnelige lønnsutviklingen i Norge og selskapets utvikling. Administrerende direktør fastsetter lønn til de øvrige ledende ansatte etter samme prinsipper.

Administrerende direktør og ledende ansatte har ingen opsjonsordninger, men kan få en bonus som styret fastsetter på fritt grunnlag. I utgangspunktet begrenses bonus til maks seks månedslønner. Det vises til note 15 i konsernregnskapet.

Punkt 13 – Informasjon og kommunikasjon

Styret fastsetter retningslinjer for selskapets rapportering av finansiell og annen informasjon basert på åpenhet og under hensyn til kravet om likebehandling av aktørene i verdipapirmarkedet. Selskapet bestreber seg på å rapportere kurssensitiv informasjon og kvartalstall i henhold til Oslo Børs regelverk. Ansvaret for Investor Relations og rapportering av kurssensitiv informasjon er tillagt administrerende direktør som har anledning til å delegerer dette ansvaret.

Styret har fastsett retningslinjer for selskapets kontakt med aksjeeiere utenfor generalforsamlingen.

Punkt 14 – Selskapsovertakelse

Styret har en pragmatisk holdning i forhold til et eventuelt forsøk på overtagelse av Borgestad ASA. Styrets hovedansvar i et slikt tilfelle vil være å maksimere verdien på aksjene for alle aksjonærene og samtidig ivareta interessene til de ansatte.

Punkt 15 – Revisor

Styret påser at revisor hvert år legger frem årlig hovedtrekkene i en plan for gjennomføring av revisjonsarbeidet, gjennomgå eventuelle vesentlige endringer i selskapets regnskapsprinsipper, sentrale forhold ved revisjonen, vurdering av vesentlige regnskapsestimater og alle vesentlige forhold hvor det har vært uenighet mellom revisor og administrasjonen.

Deloitte AS, ved statsautorisert revisor Kenneth Karlsen, får kopi av alle styrepapirer.

Revisors godtgjørelse fordelt på revisjon og andre tjenester blir redegjort for som eget punkt på generalforsamlingen og i note 15 i konsernregnskapet.

Minst en gang i året har styret møte hvor selskapets interne kontroll med revisor, herunder svakheter revisor har identifisert og forslag til forbedringer, tilsvarende et revisjonskomitemøte

Innledning

Konsernet oppnår en EBITDA på MNOK 50,1 i 2018 mot MNOK 61,8 i 2017. Driftsinntektene for segment Eiendom er på linje med fjorårets. Driftsinntektene for segment Industri ble MNOK 35 høyere enn for 2017 som følge av erverv av installasjonsvirksomheten TEKUR Oy i Finland.

Kjøpesenteret Agora Bytom hadde en omsetningsøkning på 1,8 prosent i 2018, selv med store arealer under ombygning. De underliggende indikatorene utvikler seg positivt og Borgestad har tro på utviklingen av senteret med en attraktiv leietagermik og økende kjøpekraft i Polen.

Virksomhet og lokalisering

Selskapets formål er å drive skipsrederi og virksomhet innen industri, eiendom, handel samt hva hermed står i forbindelse, herunder deltakelse i andre selskaper og administrativ tjenesteyting. Selskapet ble stiftet i 1904 og har vært børsnotert siden 1917. Selskapets hovedkontor ligger på Borgestad i Skien kommune. Den operative virksomheten ledes fra hovedkontoret.

Borgestad ASA er i dag et investeringsselskap hvor eiendom og industri utgjør de to største og viktigste virksomhetsområdene. Kjøpesenteret Agora Bytom og ildfast produksjonen/installasjon innen Höganäs Borgestad har størst betydning for konsernet som helhet.

HOVEDTREKK 2018

I segment Ildfast ble driftsinntektene i 2018 MNOK 761,3 mot MNOK 726,8 i 2017, en økning på 4,7 prosent. Videre har segmentet en EBITDA i 2018 på MNOK 29,9 mot MNOK 37,0 i 2017, en nedgang på 19 prosent som gjenspeiler et svakt år for installasjonsvirksomhetene og saksomkostninger vedrørende voldgiftssaken i Wien.

I segment Eiendom ble driftsinntektene i 2018 MNOK 69 som er på nivå med 2017. Segmentet oppnår en EBITDA i 2018 på MNOK 29,6 mot MNOK 34,2 i 2017, en nedgang på 13 prosent.

Refinansiering

I februar 2018 sendte selskapet forespørsel til obligasjonseierne hvor det ble foreslått å refinansiere selskapets eksisterende obligasjonslån. På obligasjonseiermøte 14. mars ble forslaget vedtatt med 100 prosent oppslutning. Ny forfallsdato er avtalt til 21. mars 2021 og renten til 3 måneders NIBOR pluss 700 basispunkter. Obligasjonslånet er notert på Oslo Børs med Ticker: BOR03

Ervervet aksjer i industriselskap

I mai ble 51 prosent av aksjene i det finske installasjons-selskapet Tekmur Oy ervervet. Oppkjøpet styrker dermed markedsposisjonen i det finske markedet. Höganäs Borgestad Oy og Tekmur Oy ble per 31. desember 2018 fusjonert. Gjennom oppkjøpet av Tekmur Oy fulgte også 100 prosent av aksjene i Crematec AB i Sverige, et selskap som leverer totalløsninger til krematorier i Norden.

Restrukturering og forenkling av eierstrukturen innen Borgestad konsernet

Borgestad Industries AB gjennomførte høsten 2018 en restrukturering i konsernet. Minoritetsaksjonærene endret sine eierposter fra datterselskaper av Borgestad Industries AB til det nystiftede Höganäs Borgestad Holding AB mot å skyte inn sine eksisterende aksjer som tingsinnskudd i en kapitalforhøyelse i Höganäs Borgestad Holding AB. Etter gjennomføring av transaksjonen vil aksjene i Höganäs Borgestad Holding AB være eiet med 61,8 prosent av BIND AB og 38,2 prosent av minoritetsaksjonærene.

Restruktureringen og konsolideringen av eierskapet i de operative datterselskapene under Höganäs Borgestad Holding AB vil være finansielt og forretningsmessig positivt for selskapet og Borgestad konsernet og vil styrke selskapets mulighet til effektiv styring av kostnader, lønnsomhet, likviditet og vekst. Verdsettelsen av aksjene og prisingen i transaksjonen var basert på en kontantstrømmodell utarbeidet av selskapet, og aksjene i datterselskapene og Höganäs Borgestad Holding AB er verdsatt etter de samme prinsippene og i henhold til forhandlinger mellom selskapet og minoritetsaksjonærene.

Delvis medhold i Skatteklagesak

Borgestad Properties AS, et heleid datterselskap av Borgestad ASA, mottok i 2016 varsel fra Skatteetaten om at selskapets ligning for inntektsåret 2013 måtte endres. Endringen er knyttet til fradrag for tap på tidligere skattemessig inntektsførte renter. I januar 2017 påklaget Borgestad Properties vedtaket om endring av ligning til Skatteklagenemnden og har i 2018 fått delvis medhold i sin klage. Konsekvensen av vedtaket til Skatteklagenemnden er at konsernets betalbare skatt reduseres med MNOK 14 med en tilsvarende økning av regnskapsført egenkapital. Som et resultat av vedtaket har Borgestadkonsernet utnyttet skatteposisjoner i konsernet for ligningsåret 2013 som har redusert betalbar skatt med ytterligere MNOK 4,9, fra MNOK 6 til MNOK 1,

Utleie i Agora Bytom

Utleiegraden ved utgangen av 2018 var noe lavere enn ved utgangen av 2017, men med en bedre leietagermik og økte leienivåer. Store arealer har vært under ombygning i 2018. Dette vil øke leieinntektene og EBITDA i 2019. De underliggende indikatorene utvikles i positiv retning og Borgestad har fortsatt tro på utviklingen av senteret i årene fremover. Senteret ble i 2018 besøkt av 6,1 millioner personer, som er en nedgang fra 6,4 millioner besøkende i 2017.

For å maksimere verdien av kjøpesenteret er det helt sentralt at butikksammensetningen er best mulig. Den langsiktige verdiutviklingen av Agora Bytom henger nært sammen med senterets omsetningsutvikling og derigjennom leietakernes lønnsomhet. For Agora Bytom er det viktig å være et senter som fanger interessen og gir opplevelser til alle i og omkring Bytom. Med plassering midt i sentrum er målsetningen at Agora skal være befolknings førstevalg som handels- og opplevelsessenter. Ved at senteret tilbyr attraksjoner for alle aldre i senteret, økes den gjennomsnittlige tiden hver besøkende bruker i kjøpesenteret, noe som ofte resulterer i økt handlekurv.

HITTIL I 2019

Emisjon

I desember 2018 besluttet styret i Borgestad å fremme forslag til aksjonærene om at selskapet skulle gjennomføre en kapitalforhøyelse i form av en garantert fortrinnsrettsemisjon med en tegningskurs på NOK 10 per aksje, for å hente et bruttoproveny på omtrent 34 millioner kroner. Fortrinnsrettsemisjonen vil tilføre konsernet nødvendig arbeidskapital, og provenyet vil i tillegg benyttes til generelle selskapsformål. Ekstraordinær generalforsamling som ble avholdt 9. januar 2019, godkjente emisjonen som ble fulltegnet og overtegnet.

Navnendring innen industrikonsernet

I januar 2019 presenterte Höganäs Borgestad Holding AB en rebranding av hele industrikonsernet, der de 10 operative selskapene i Norden omorganiseres til fire og der samtlige vil endre navn til "Höganäs Borgestad".

Fra å profilere hvert enkelt selskap med den enkelt selskaps merkenavn i markedet, fremstår konsernet som ett selskap under «Höganäs Borgestad» navnet og logo. Den strategisk viktige endringen bidrar til å styrke konsernet og synliggjøre ovenfor våre kunder hva konsernet kan tilby helhet og være behjelpelige med. Endringen er naturlig for å fortsette veksten og har som mål å bidra til økt lønnsomhet og ett mer enhetlig og kundeorientert konsern. Forenklingen av selskapsstrukturen innen Höganäs Borgestad konsernet vil omfatte flere selskapsendringer. Borgestad Fabrikker AS, JH Bjørklund AS og

Höganäs Borgestad AS (tidligere GI Contracting AS) fusjoneres, med Höganäs Borgestad AS som overtakende selskap. T. Knutsson AB, Macon AB og Höganäs Borgestad AB (tidligere Höganäs Bjuf AB) vil restruktureres til ett selskap, Höganäs Borgestad AB. Höganäs Borgestad Energi & Ugnsteknik AB (tidligere Mektec i Gävle AB) og Crematec AB vil fusjoneres, der Höganäs Borgestad Energi & Ugnsteknik er overtakende part. Selskapet tar sikte på å gjennomføre samtlige formelle selskapsendringer innen 31. desember 2019.

NØKKELTALL

– presentasjon av konsernets årsregnskap

Konsernet avlegger regnskapet etter International Financial Reporting Standard (IFRS), regnskapsloven og øvrig gjeldende forskrifter som er nærmere beskrevet i noter til regnskapet.

Beløp i MNOK	2018	2017
Netto driftsinntekter	827,2	792,9
Driftskostnader	777,1	731,1
EBITDA	50,1	61,8
Driftsresultat (EBIT)	23,3	35,6
Netto finansposter	-52,0	-6,9
Resultat før skatt	-28,7	28,7

Finansiell gjennomgang

• Resultatregnskapet

Borgestad konsernet hadde en omsetning i 2018 på MNOK 827,2, noe som er en økning på MNOK 34,3 i forhold til 2017. Økningen som relaterer seg til segment Ildfast. Konsernet leverer et driftsresultat på MNOK 23,3 mot et driftsresultat på MNOK 35,6 i 2017. Borgestad konsernets resultat før skattekostnader for 2018 viser et underskudd på MNOK 28,7 mot et overskudd på MNOK 28,7 i 2017.

Segment Eiendom viser en nedgang i EBITDA fra MNOK 34,1 i 2017 til MNOK 29,6 i 2018. Den negative utviklingen kan i all hovedsak henføres til endring av leietakere gjennom hele 2018, forskyvninger i åpninger hos nye av leietakere og avsetning til tap på fordringer.

Segment Ildfast hadde en omsetning på MNOK 761,3 og et driftsresultat på MNOK 19,3 i 2018, mot hhv. MNOK 726,7 og MNOK 26,0 i 2017. Konsernet ser muligheter for å øke marginene i segmentet og vil ha fokus på det fremover.

• Kontantstrøm og investeringer

Konsernets kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var negativ med MNOK 52,4 2018 mot positiv MNOK 0,6 i 2017. Kontantstrømmen fra investeringsaktiviteter var positiv med MNOK 28,3 i 2018 og positiv med

MNOK 47,1 i 2017, mens kontantstrømmen fra finansielle aktiviteter var negativ med MNOK 9,2 i 2018 og negativ med MNOK 38,3 i 2017. Som følge av dette ble kontantstrømmen gjennom året negativ med MNOK 33,4 i 2018 mot positiv MNOK 11,0 i 2017. Disponibel likviditet per 31. desember 2018 er MNOK 63,3.

Konsernets FoU aktivitet skjer i regi av Höganäs Borgestad AB. For konsernet beløp dette seg til MNOK 4,6 for 2018, på linje med 2017.

• Balanse og likviditet per 31. desember 2018

Konsernet hadde per 31. desember 2018 en total kapital på MNOK 1 618,2 mot MNOK 1 644,2 i 2017. Egenkapitalen utgjorde MNOK 439,3 mot MNOK 446,5 i 2017. Dette tilsvarer en egenkapitalandel på 27,1 prosent i 2018 mot 27,2 prosent i 2017.

Konsernets omløpsmidler beløp seg til MNOK 384,2 mot MNOK 419,5 i 2017, hvorav bankinnskudd og verdipapirer var på MNOK 57,1 mot MNOK 128,3 i 2017. Langsiktig gjeld utgjorde MNOK 846,2 mot MNOK 552,8 i 2017, mens kortsiktig gjeld utgjorde MNOK 332,7 mot MNOK 644,9 i 2017. Per 31. desember 2018 var konsernets arbeidskapital (omløpsmidler minus kortsiktig gjeld) positiv med MNOK 51,5 mot negativ MNOK 225,4 per 31. desember 2017. Den store endringen i arbeidskapital fra 2017 til 2018 skyldes i hovedsak at obligasjonslånet i Borgestad ASA, MNOK 300, var reklassifisert til kortsiktig gjeld per 31. desember 2017, da forfall var i 2018.

Det sikrede obligasjonslånet i Borgestad ASA ble i mars 2018 refinansiert for tre nye år.

Gjennom investeringene i Agora Bytom og Borgestad Industries har konsernet en betydelig valutaeksponering, primært mot euro og svenske kroner. Dette har gitt en positiv egenkapitaleffekt på MNOK 4,8 i 2018 som følge av at den norske kronen har svekket seg mot euro fra 9,84 til 9,95.

Selskapet har en eierandel på 3,1 prosent i NBT AS der det er heftet estimeringsusikkerhet knyttet til virkelig verdi av denne investeringen. Det vises til nærmere omtale i note 4 i selskapsregnskapet og note 16 i konsernregnskapet.

Bokført egenkapitalandel per 31. desember 2018 var 27,1 prosent, tilsvarende MNOK 439,3 mot MNOK 446,5 og 27,2 prosent per 31. desember 2017.

• Finansiell risiko

En rekke faktorer vil kunne ha ugunstig innvirkning på Borgestad ASAs virksomhet og fremtidige verdiutvikling. Disse faktorene inkluderer finansiell risiko, herunder rente-, valuta- og kredittrisiko, risiko knyttet til driften, markedsmessig risiko, miljømessig og lovmessig risiko samt risiko knyttet til de enkelte prosjektene hvor kon-

serner har investeringer. Konsernets største finansielle risiko er knyttet til Agora Bytom hvor konsernet har en netto egenkapitalinvestering som er eksponert mot verdivingninger i det polske eiendomsmarkedet.

Med en egenkapitalandel på 27,1 prosent har Borgestad konsernet tilstrekkelig egenkapital til å håndtere overnevnte risiko på forsvarlig måte.

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke vil være i stand til å betjene sine finansielle forpliktelser etter hvert som de forfaller. Konsernet har over tid hatt for svake resultater, og har over flere år realisert negative kontantstrømmer. Styret og konsernledelsen mener at konsernet må styrke konsernets likviditet og redusere likviditetsrisikoen for å sikre et bærekraftig konsern. Konsernledelsen har iverksatt og vil iverksette løpende forbedringsinitiativer som er ventet å bedre de fremtidige kontantstrømmene for konsernet. Blant tiltakene som er gjennomført så langt er endringen av eierstrukturen innenfor Borgestad Industries konsernet, der samtlige minoritetsaksjonærer har flyttet sitt eierskap fra respektive datterselskaper til et felles holding selskap, Höganäs Borgestad Holding AB. Denne omorganiseringen vil bidra til realisering av synergier, samt at man vil muliggjøre optimalisering av skatteposisjoner og redusere betalbar skatt i denne delen av konsernet. Dette initiativet sammen med øvrige tiltak som skal iverksettes forventes på sikt å bidra til at konsernets likviditetssituasjon blir styrket og at man vil kunne redusere konsernets gjeldsbelastning. Dette forventes også å sikre overholdelse av lånevilkår, rettidig betaling av renter og nedbetaling av lån.

Konsernets strategi for å håndtere likviditetsrisiko er å ha tilstrekkelig med likvider til enhver tid for å kunne innfri sine finansielle forpliktelser ved forfall, både under normale og ekstraordinære omstendigheter. Se note 11 for oversikt over forfallsstruktur.

Forutsetninger om fortsatt drift

Regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift i henhold til regnskapsloven § 3-3 a i den norske regnskapsloven.

Morselskapets regnskap og disponering av årsresultatet

Morselskapet Borgestad ASA hadde i 2018 et negativt resultat etter skattekostnader på MNOK 14,2 mot positivt resultat på MNOK 52,0 i 2017. Det store endringen fra fjoråret forklares i hovedsak med gevinst ved salg av aksjene i Grenland Arena AS, delvis reversering av nedskrivningen på aksjer i datterselskap i 2016 og valuta-gevinst. Selskapets egenkapital var per 31. desember 2018 er MNOK 431,6 mot MNOK 445,1 i 2017.

Styret vil på generalforsamlingen i 2019 anbefale at det ikke utbetales utbytte for regnskapsåret 2018. Underkuddet på MNOK 14,2 vil bli disponert på følgende måte:

Overført fra annen egenkapital	NOK 14 162 000
Sum overføringer og disponeringer	NOK 14 162 000

Helse, miljø og sikkerhet

Borgestads overordnede mål er å oppnå et godt arbeidsmiljø og forebygge ulykker og uhell. Målet er å skape meningsfylte og utvikle jobber der de ansatte selv deltar i utformingen av sin egen arbeidssituasjon og delta i forandrings- og utviklingsarbeidet på arbeidsplassen. Selskapet har ansvaret for arbeidsmiljøet, og det legges stor vekt på systematisk forebyggende arbeidsmiljøarbeid. Dette gjøres i nært samarbeid mellom ledelse, ansatte, arbeidsmiljøorganisasjoner og bedriftshelsetjenesten. De enkelte medarbeidernes innsats er svært viktig, og alle ansatte har et ansvar å arbeide for å skape et godt arbeidsmiljø og et godt forretningsklima. Medarbeiderne har også et betydelig personlig ansvar når det gjelder egen sikkerhet i sitt daglige arbeid, som følger med de angitte instruksjonene og rutinene, og er oppmerksom på og rapporterer eventuelle skader eller helserisiko. Dette gjelder for alle, men er spesielt viktig i det produktions og installasjonsrelaterte miljøet. Arbeidsforholdene i selskapet skal gi mulighet for mangfold, samarbeid og sosiale kontakter med kolleger. Arbeidsmiljøet må også preges av respekt for individ og sikkerhet. Ansatte bør heller ikke tildeles oppgaver som de ikke har utdanning, erfaring eller modenhet for. Arbeidsbelastning kan føre til både mentale og fysiske problemer. Selskapet arbeider aktivt med ulike tiltak for å redusere risikoen for ulykker, helserisiko, laste og arbeidsskader. For å kunne måle forbedringer i arbeidsmiljøet, gjøres regelmessige oppfølginger vedrørende: Antall arbeidsskader eller hendelser, antall syke dager fordelt på kort og langsiktig fravær samt ansettelsestid.

I Borgestadkonsernet er det alltid viktig å ha pålitelige og velfungerende rutiner slik at sikkerheten er god. Sikkerhetsspørsmålene er stort sett internt orienterte, men det er også viktig at prosedyrer er på plass for selskapets kontakt og kommunikasjon med eksterne parter for å finne sted på en sikker måte. Konsernets sikkerhetspolitikk er å hele tiden å arbeide for en tilfredsstillende sikkerhet som er knyttet til selskapets virksomhet. Ved å ha høy bevissthet som sikkerhets spørsmål knyttet til personlig- og eiendomsbeskyttelse, informasjon og omdømme, kan selskapet aktivt jobbe med ulike forebyggende tiltak. Hensikten med å forsøke å identifisere og forebygge sikkerhetsrelaterte

hendelser er å redusere risikoen for at ulike negative hendelser oppstår. I tilfeller der hendelser fremdeles oppstår, skal virkningen av skade som oppstår alltid minimeres så langt som mulig. Det er konsernsjef som har ansvaret for selskapets sikkerhetspolitikk. For at selskapets sikkerhet skal fungere i praksis, er det viktig at alle ansatte alltid føler sitt ansvar i disse problemene og følger regler, instruksjoner og prosedyrer som er etablert. Det er ulike typer risikoer i alle aktiviteter. For å styrke selskapets sikkerhet og forebygge hendelser, gjøres regelmessig arbeid for å identifisere og vurdere risikoene som er forbundet med skader, ulykker og andre signifikante forstyrrelser. Innenfor arbeidsmiljø, miljø og kvalitet er det godt dokumenterte prosedyrer for hvordan risikoanalyse og risikoanalyse skal finne sted. Arbeidsmiljøet er et viktig grunnlag for hele virksomheten, som produksjon, salg og økonomi, og må prioriteres både i det daglige og det langsiktige arbeidet. Vårt arbeidsmiljø skal karakteriseres av respekt for den enkelte og være utformet slik at den er trygg og bidrar til effektivitet og trivsel. Det er selskapets oppfatning at et godt arbeidsmiljø og en kvalitetsbevisst arbeidsmetode bidrar til god effektivitet. Nært samarbeid mellom ledelse, ansatte, arbeidsmiljøorganisasjon og bedriftshelsetjenesten. Linjeorganisasjonen er ansvarlig for arbeidsmiljø og rehabilitering. Lederne koordinerer og driver det pågående arbeidsmiljøet og jobber med et godt og trygt arbeidsmiljø gjennom deltakelse og medansvar fra de ansatte.

Konsernets mål er null skade for våre ansatte, miljøet vi jobber i, våre kunder og leverandører.

For konsernets ansatte utgjorde sykefraværet i 2018 2,3 prosent. Konsernet har registrert en arbeidsskade i 2018 som førte til fravær.

Likestilling

Borgestad anser konsernet som en arbeidsplass hvor det er likestilling mellom kvinner og menn. Bransjen bærer preg av å være mannsdominert, men vi ser at dette endrer seg over tid. Ledergruppen i konsernet består i dag av seks personer hvorav fire menn og to kvinner.

Konsernet har i sin policy innarbeidet bestemmelser som tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Konsernet sysselsatte gjennomsnittlig 376 årsverk i 2018. Morselskapet hadde ved utgangen av 2018 fire ansatte, hvorav en kvinne. En (33 prosent) av styrets tre medlemmer er kvinne.

Samfunnsansvar

Borgestads virksomhet er internasjonal. Selv om utfordringene varierer mellom ulike land og bransjer, legger

Borgestad de samme prinsippene til grunn for all sin virksomhet. Borgestads mål er å drive virksomheten i overensstemmelse med prinsipper for ansvarlig drift.

Produksjonsenheten i Bjuv har innvirkning på miljøet og har utslippstillatelse etter myndighetenes krav om utslipp. Det arbeides løpende med miljøkonsekvensvurdering, for å redusere utslippene, inkludert risikoanalyser for virksomheten. Virksomheten sender årlig miljørapport til myndigheten.

Konsernet arbeider kontinuerlig for å sikre at våre produkter, design og installasjonsløsninger forbedrer våre kunders miljøpåvirkning, spesielt innen energisparing.

Ansvarsfull drift forutsetter at ledere og medarbeidere er årvåkne og utviser godt skjønn. Borgestad har lagt ned en betydelig innsats for å samordne og utvikle overordnede mål og strategier, retningslinjer og arbeidsmetodikk som skal sikre at virksomheten drives på en ansvarsfull

måte i henhold til våre kunders, medarbeideres, leverandørers, aksjeeieres og andre interessenters krav.

Konsernets selskaper har en visjon om ikke å skade mennesker, miljø og samfunn, og de skal jobbe målbevisst og systematisk for å forebygge negative effekter av virksomheten. Selskapenes produkter og tjenester skal alltid være underlagt strenge krav til kvalitet, produktsikkerhet, helse og miljø.

Borgestad har etablert HMS-målsetninger som gjenspeiler verdiene som konsernet bygger på. Alle selskapene i konsernet skal være trygge og attraktive arbeidsgivere, som arbeider for å minimere risikoene for skader, ulykker og sykdom i det daglige arbeid. Arbeidet mot vår nullvisjon fortsetter; ingen skader eller ulykker i forbindelse med arbeidet. Styret og konsernledelsen har løpende dialog med ansattes fagforeninger i saker som berører selskapets arbeidstakere. Konsernet har nulltoleranse for korrupsjon, herunder utpressing og bestikkelser, og arbeider aktivt for å sikre at dette ikke forekommer. Det er i konsernets interesse å opprettholde en høyere standard enn minimumskravene for et godt arbeidsmiljø og rehabilitering. Borgestad anser at tilfredse medarbeidere og et bra arbeidsmiljø henger tett sammen.

Redegjørelsen om samfunnsansvar er avgitt i henhold til Regnskapslovens paragraf 3-3c.

Eierstyring og selskapsledelse

Selskapet arbeider kontinuerlig med problemstillingene knyttet til eierstyring og selskapsledelse. God eierstyring og selskapsledelse kjennetegnes ved hensiktsmessig og tydelig rolledeling mellom eiere, styret, og selskapets ledelse. Målet er å sikre et godt grunnlag for langsiktig vekst og verdiskapning. Samtlige interessenter bør kunne ha tillit til at virksomheten drives på en forsvarlig måte og at styrende organer er tilstrekkelig uavhengige for å kunne gjennomføre sine funksjoner. Styret erkjenner selskapets ansvar i forhold til sikkerhet, trygghet, miljøet og samfunnet som helhet. Gjennom god eierstyring og selskapsledelse legges forholdene til rette for en kontrollert og lønnsom utvikling av selskapet. Borgestad ASA overholder lover, regler og interne retningslinjer som regulerer virksomheten.

På styremøtet 12. april 2019 behandlet styret i Borgestad ASA norsk standard for "Eierstyring og selskapsledelse" av 17. oktober 2018. Borgestad ASA følger de prinsipper for eierstyring som anbefales med unntak av punkt 6 om uavhengig ledelse av generalforsamlingen som strider mot selskapets vedtekter. Også anbefalingens punkt 7 om at generalforsamlingen skal legge retningslinjer for valgkomiteens arbeid fravikes grunnet selskapets konsentrerte aksjonærstruktur. Styret ønsker

ikke at noen få større aksjonærer skal kunne begrense valgkomiteens valgfrihet. Styrets medlemmer sitter alle i revisjonsutvalget.

Det har vært avholdt ni styremøter i selskapet i 2018, to flere enn i 2017.

Styrets årlige redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse finnes i årsrapporten på sidene 15-17.

Redegjørelsen om foretaksstyring er avgitt i henhold til Regnskapslovens paragraf 3-3b.

Av selskapets 3 393 310 aksjer eies 99,27 prosent av norske aksjonærer, mens 0,73 prosent eies av utenlandske statsborgere og selskaper. Det er inngått avtale med Norske Securities AS om markedspleie ("market making") for å sikre likviditet i aksjen.

Etter emisjonen i 2019 består aksjekapitalen av 6.778.610 aksjer. Ved årsskiftet eide selskapet 8 010 egne aksjer.

Aksjonærinformasjon

Per 31. desember 2018 består aksjekapitalen av 3 393 310 aksjer, pålydende NOK 10,00 fordelt på 764 aksjonærer.

Borgestad, 31. desember 2018

12. april 2019

Bertel O. Steen
Styreleder

Gudmund Bratrud
Styremedlem

Mona Møller
Styremedlem

Christen Knudsen
Adm. dir.

RESULTATREGNSKAP

BORGESTAD ASA KONSERN

(NOK 1 000)	Note	IFRS	
		2018	2017
DRIFTSINTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter	4	791 344	778 608
Andre inntekter	4	35 903	14 257
Sum inntekter		827 247	792 865
Varekostnad	4	294 511	282 384
Lønn, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader	4,15,16	275 111	261 624
Andre driftskostnader	4,15,16	207 517	187 103
EBITDA		50 108	61 754
Avskrivninger	12	26 793	26 161
Driftsresultat		23 315	35 593
FINANSINTEKTER OG KOSTNADER			
Renteinntekter	11	304	188
Agio/disagio		-4 798	-603
Rentekostnader	11	-50 187	-44 874
Øvrige finansinntekter/kostnader	11	3 622	2 682
Gevinst/tap ved salg andel tilknyttet selskap	14	-46	36 029
Andel resultat i tilknyttet selskap	14	-920	-296
Netto finansposter		-52 025	-6 875
Ordinært resultat før skattekostnad		-28 709	28 718
Skattekostnad	9	34 973	-5 311
ÅRSRESULTAT		6 264	23 408
Ikke-kontrollerende eierinteresser sin andel av årsresultatet	8	3 044	10 787
Tilordnet aksjonær i morselskap sin andel av årsresultatet		3 220	12 621
Ordinært og utvannet resultat per aksje (NOK)	18	0,95	3,74
Oppstilling over totalresultat			
Årsresultat		6 264	23 408
Valutaomregning konsoliderte selskaper		2 265	39 243
Skatt av valutaomregning på konsoliderte selskaper	2,8	2 490	-16 269
Endring i virkelig verdi av kontantstrømsikring	11	-619	5 719
Skatt vedrørende virkelig verdi av kontantstrømsikring	11	118	-1 156
Andre inntekter og kostnader som vil bli reklassifisert over resultat		4 253	27 537
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger	10	188	4 481
Skatteeffekt av aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger	10	-43	-1 031
Andre inntekter og kostnader som ikke vil bli reklassifisert over resultat		145	3 451
Totalresultat		10 662	54 395
Ikke-kontrollerende eierinteresser sin andel av årsresultatet		2 786	11 988
Tilordnet aksjonær i morselskap sin andel av årsresultatet		7 876	42 407

BALANSE

BORGESTAD ASA KONSERN

(NOK 1 000)	Note	IFRS	
		31.12.18	31.12.17
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skatt eiendel	9	28 798	25 432
Goodwill	13	87 737	86 804
Varige driftsmidler			
Bygninger	5,12	56 314	70 013
Investerings eiendom	5,12	941 136	939 003
Driftsløstøre	5,12	62 706	69 684
Øvrige anleggsmidler			
Andre fordringer	11	24 589	461
Aksjer	11,17	30 411	30 489
Aksjer i tilknyttede selskap	14	2 246	2 840
Sum anleggsmidler		1 233 937	1 224 726
Omløpsmidler			
Varebeholdning	21	151 432	140 390
Fordringer			
Kundefordringer	11	139 703	136 980
Andre fordringer	16	36 058	13 832
Investeringer			
Aksjer	11,17	-	33 250
Kontanter og kontantekvivalenter			
Bankinnskudd	6,11	57 056	95 042
Sum omløpsmidler		384 248	419 494
Sum eiendeler		1 618 185	1 644 221

(NOK 1 000)	Note	IFRS	
		31.12.18	31.12.17
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Aksjekapital	20	33 933	33 933
Egne aksjer		-80	-155
Overkurs		62 980	62 980
Sum innskutt egenkapital		96 833	96 758
Sum opptjent egenkapital			
Omregningsdifferanser		88 843	84 089
Kontantstrømsikring		-3 845	-3 716
Annen egenkapital		192 577	237 551
Sum opptjent egenkapital		277 575	317 924
Ikke-kontrollerende eierinteresser		64 895	31 770
Sum egenkapital		439 303	446 452
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	10	7 503	8 478
Utsatt skatt	9	9 169	21 583
Annen langsiktig gjeld	11,23	5 451	4 260
Pantegjeld langsiktig	5,11	530 261	517 733
Obligasjonslån	5,11	293 791	-
Avsetning for forpliktelser	14	-	766
Sum langsiktig gjeld		846 176	552 820
Kortsiktig gjeld			
Pantegjeld	5,11	30 633	26 713
Obligasjonslån	5,11	-	297 750
Kassekreditt	5,11	127 556	125 626
Leverandørgjeld	11	74 260	68 234
Betalbar skatt	9	-	27 387
Skyldige offentlige avgifter	11	30 509	26 804
Annen kortsiktig gjeld	11,16	69 748	72 435
Sum kortsiktig gjeld		332 706	644 949
Sum egenkapital og gjeld		1 618 185	1 644 221

Borgestad, 31. desember 2018

12. april 2019

Bertel O. Steen
Styreleder

Gudmund Bratrud
Styremedlem

Mona Møller
Styremedlem

Christen Knudsen
Adm. dir.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

BORGESTAD ASA KONSERN

(NOK 1 000)	Note	IFRS	
		2018	2017
Resultat før skattekostnad og minoritetsinteresser		-28 709	28 718
Betalt skatt		-6 282	-6 671
Tilbakeført resultatposter aksjer		-7 971	-39 469
Agio/disagio vedrørende investeringsaktiviteter		4 798	603
Avskrivninger	12	26 793	26 161
Regnskapsmessig gevinst varige driftsmidler		-3 750	65
Inntektsførte renter vedrørende tilknyttet selskap og FKV		-	-
Endring kortsiktige fordringer, gjeld og varer		-37 265	-8 848
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter ¹⁾		-52 386	560
Investering i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	12	-11 915	-9 504
Salg varige driftsmidler		3 819	-
Innbetaling vedrørende tilknyttet selskap	14	-	-
Salg og utbytte fra aksjer og øvrige verdipapirer	3	34 351	3 835
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og øvrige verdipapirer		-11 136	-200
Netto kontantstrøm fra andre investeringer/salg	11,14	8 192	53 000
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		23 311	47 131
Netto endring i finansiell gjeld	5	-1 920	-32 815
Kjøp og salg av egne aksjer		446	300
Utbetaling av utbytte til minoritetsaksjonærer		-7 769	-5 766
Kontantstrøm fra finansielle aktiviteter		-9 242	-38 281
Kontantstrøm gjennom året		-38 317	9 410
Bank og kassebeholdning		95 042	64 981
Kassekreditt		-127 226	-106 574
Likviditetsbeholdning 01.01		-32 183	-41 593
Bank og kassebeholdning		57 056	95 042
Kassekreditt		-127 556	-127 226
Likviditetsbeholdning 31.12	6	-70 500	-32 183
Disponibel likviditet 31.12	6	63 318	130 417

¹⁾ Det er ingen vesentlige avvik mellom betalte og kostnadsførte renter

OPPSTILLING OVER ENDRINGER I EGENKAPITAL

BORGESTAD ASA KONSERN

(NOK 1 000)	Majoritetens egenkapital								Sum
	Selskaps- kapital	Egne aksjer	Overkurs	Fond for verdi- endringer	Kontant- strøms- sikring	Annen valuta omregnings reserve	Annen egenka- pital	Ikkekon- trolleren- de eierin- teresse	
Egenkapital 01.01.18	33 933	-155	62 980	-	-3 716	84 089	237 551	31 770	446 452
Årsresultat							3 220	3 044	6 264
Andre inntekter og kostnader					-129	4 755	31	-258	4 398
Totale inntekter og kostnader i perioden	-	-	-	-	-129	4 755	3 250	2 786	10 662
Andre egenkapitaltransaksjoner*							-12 977		-12 977
Utbytte gitt til ikke-kontrollerende eierinteresser								-7 727	-7 727
Netto salg av egne aksjer			75				371		446
Transaksjoner med ikkekontrollerende eierinteresser							-35 619	38 067	2 448
Egenkapital 31.12.18	33 933	-80	62 980	-	-3 845	88 843	192 577	64 896	439 303

* Andre egenkapitaltransaksjoner refererer seg til korrigering av tidligere års feil vedrørende revaluering av langsiktig gjeld i utenlandsk valuta i datterselskap.

(NOK 1 000)	Majoritetens egenkapital								Sum
	Selskaps- kapital	Egne aksjer	Overkurs	Fond for verdi- endringer	Kontant- strøms- sikring	Annen valuta omregnings reserve	Annen egenka- pital	Ikkekon- trolleren- de eierin- teresse	
Egenkapital 01.01.17	33 933	-206	62 980	84	-7 172	61 115	221 241	25 548	397 523
Årsresultat							12 621	10 787	23 408
Andre inntekter og kostnader				-84	3 456	22 974	3 441	1 201	30 988
Totale inntekter og kostnader i perioden	-	-	-	-84	3 456	22 974	16 062	11 988	54 395
Utbytte gitt til ikke-kontrollerende eierinteresser								-5 766	-5 766
Netto kjøp av egne aksjer		51					249		300
Egenkapital 31.12.17	33 933	-155	62 980	-	-3 716	84 089	237 551	31 770	446 452

NOTER

BORGESTAD ASA KONSERN

Note 1	Generell informasjon	29
Note 2	Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper	29
Note 3	Vesentlige hendelser i 2018 og hendelser etter balansedagen	36
Note 4	Segmentrapportering	37
Note 5	Rentebærende lån, garantiforpliktelser og pantestillelser	40
Note 6	Bankinnskudd og likviditet	41
Note 7	Datterselskaper og nærstående parter	42
Note 8	Ikke-kontrollerende eierinteresser	43
Note 9	Skatt	43
Note 10	Pensjoner	44
Note 11	Finansielle derivater og risikostyring	45
Note 12	Varige driftsmidler, immaterielle eiendeler og investeringseiendommer	50
Note 13	Goodwill	52
Note 14	Investeringer i tilknyttede selskap	52
Note 15	Godtgjørelser	53
Note 16	Spesifikasjoner	54
Note 17	Aksjer	55
Note 18	Resultat per aksje	56
Note 19	Utbytte	56
Note 20	Informasjon om aksjekapital og egne aksjer	56
Note 21	Varebeholdning	57
Note 22	Garantiforpliktelser	58
Note 23	Betingede forpliktelser og andre forpliktelser	58

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

NOTE 1. GENERELL INFORMASJON

Borgestad ASA er et tradisjonsrikt selskap notert på Oslo Børs. Borgestad ASA er et allmennaksjeselskap registrert og hjemmehørende i Norge. Kontoradressen er Borgestad, Gunnar Knudsens veg 144, 3712 Skien, Norge.

Konsernregnskapet per 31. desember 2018 er godkjent av selskapets styre den 12. april 2019 og vil bli presentert for godkjenning på ordinær generalforsamling den 23. mai 2019.

NOTE 2. SAMMENDRAG AV VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

GRUNNLAGET FOR REGNSKAPSUTARBEIDELSEN

Det konsoliderte regnskapet er utarbeidet til historisk kost, med unntak av finansielle instrumenter som er målt til markedsverdi. Konsernregnskapet er presentert i norske kroner (NOK) og alle verdier er avrundet til nærmeste tusen hvis ikke annet er opplyst.

Resultatregnskapet er presentert etter art for inntekter og kostnader og kontantstrømoppstilling er presentert etter den indirekte metoden.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Konsernregnskapet til Borgestad ASA og dets heleide og kontrollerte datterselskaper (konsernet), er utarbeidet i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS), som er vedtatt av EU. Videre er konsernregnskapet også avgitt i samsvar med tilleggskravene gitt i norsk regnskapslov.

ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Konsernet har valgt ikke å implementere noen av de standarder og endringer som har et senere ikrafttredelsestidspunkt enn 2018. Se for øvrig mer detaljerte opplysninger i siste avsnittet i denne noten.

KONSOLIDERINGSPRINSIPPER

Datterselskaper

Datterselskaper er alle selskaper hvor konsernet har kontroll over selskapet. Kontroll oppnås normalt når konsernet eier, enten direkte eller indirekte, mer enn 50 prosent av de stemmeberettigede aksjer i selskapet og at konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Selskapene inngår i konsernregnskapene fra det tidspunkt konsernet erverver kontroll over selskapet. På tilsvarende måte utelates selskapet fra konsernregnskapet når kontrollen over selskapet er opphørt.

Oppkjøpsmetoden er anvendt ved regnskapsføring av oppkjøpte enheter. Oppkjøpsmetoden innebærer at kostpris fordeles på ervervede eiendeler og forpliktelser i henhold til deres markedsverdi på oppkjøpstidspunktet.

Kostpris utover identifiserte eiendeler og forpliktelser til markedsverdier regnskapsføres som goodwill. IFRS 3 tillater to alternative metoder for regnskapsføring av goodwill og minoritetsinteresser.

Minoritetsinteresser er den del av resultatet og egenkapitalen i datterselskap som ikke eies av konsernet. Eventuelle minoritetsinteresser vises separat i resultatregnskapet og under egenkapitalen i konsernregnskapet.

Transaksjoner mellom konsernselskaper, interne mellomregninger og urealiserte konserngevinster elimineres i konsernregnskapet. Urealiserte tap elimineres også med mindre transaksjonen tydelig viser at den overdratte eiendel har en redusert verdi. Regnskapsprinsipper som er benyttet av datterselskaper har blitt endret hvor dette har vært nødvendig for å sikre en enhetlig regnskapspraksis i konsernet.

Tilknyttede selskap

Tilknyttede selskap er enheter hvor konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll (normalt ved eierandel mellom 20 og 50 prosent), over den finansielle og operasjonelle styringen.

Konsernregnskapet inkluderer konsernets andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører. Ved objektive indikasjoner på verdifall må gjenvinnbart beløp estimeres. Eventuelle verdifall innregnes dersom balanseført verdi er høyere enn gjenvinnbart beløp.

Urealiserte gevinster knyttet til transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttede selskaper elimineres i forhold til konsernets eierandel i det tilknyttede selskap. Likeledes elimineres urealiserte tap med mindre transaksjonen tydelig viser at den overdratte eiendelen har en redusert verdi. Regnskapsprinsipper som er benyttet av tilknyttede selskaper har blitt endret hvor dette har vært nødvendig for å sikre en enhetlig regnskapspraksis i konsernet.

VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER OG GOODWILL

Goodwill

Ved kjøp av en virksomhet vurderes alle overtatte eiendeler og forpliktelser for klassifisering og tilordning i samsvar med kontraktbetingelser, økonomiske omstendigheter og relevante forhold på oppkjøpstidspunktet. Forskjellen mellom vederlaget ved oppkjøp og virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler og forpliktelser på oppkjøpstidspunktet klassifiseres som goodwill. Ved investering i tilknyttede selskaper er goodwill inkludert i investeringens balanseførte verdi.

Goodwill føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket eventuelle akkumulerte nedskrivninger. Goodwill avskrives ikke, men testes minst årlig for verdifall. I forbindelse med dette allokteres goodwill til kontantstrømgenererende enheter eller grupper av kontantstrømgenererende enheter som forventes å ha fordel av synergieffekter av virksomhetssammenslutningen.

VALUTA

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Konsernregnskapet presenteres i norske kroner (NOK). Transaksjoner som foretas av de respektive konsernselskaper registreres i den valuta som er alminnelig anvendt i det økonomiske miljø hvor enhetene opererer (funksjonell valuta).

Transaksjoner og balanseposter i valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta blir omregnet til gjennomsnittlig årlig valutakurs, som er en god tilnærming til å bruke transaksjonsdagens kurs. Valutagevinster og tap som oppstår som følge av endringer i valutakursene mellom transaksjonstidspunktet og betalingstidspunktet og som skyldes omregning av pengeposter i utenlandsk valuta til valutakurser ved balansedagens slutt, regnskapsføres i resultatregnskapet med unntak av omregningsdifferanser som knytter seg til konsernets nettoinvestering i en utenlandsk enhet. Disse omregningsdifferansene er ført via oppstilling av totalresultat mot egenkapitalen. Fordringer på utenlandske enheter inngår som en del av nettoinvesteringen i de tilfeller oppgjør av fordringen verken er planlagt eller sannsynlig i overskuelig framtid. Ved fremtidig salg av utenlandsk enhet med funksjonell valuta forskjellig fra konsernets presentasjonsvaluta, vil samtlige akkumulerte omregningsdifferanser knyttet til enheten inngå i beregning av gevinst eller tap.

Ikke-monetære eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta som er regnskapsført til historisk kost, inkluderes basert på valutakursene på transaksjonstidspunktet.

Konsolidering

Regnskapene for alle enheter i konsernet som benytter funksjonell valuta som avviker fra konsernets presentasjonsvaluta omregnes til konsernets presentasjonsvaluta som følger:

1. Eiendeler og gjeld omregnes til sluttkurs på balansedagen;
2. Inntekter og kostnader omregnes til årlig gjennomsnittskurs; og
3. Alle omregningsdifferanser vises på separat linje som en del av oppstilling av totalresultat.

Valuta på konserninterne lån samt tilhørende skattekostnad som inngår som en del av nettoinvesteringen i datterselskap regnskapsføres mot andre inntekter og kostnader som vil bli reklassifisert over resultat.

PRINSIPPER FOR INNTEKTSFØRING

IASB har vedtatt ny standard for inntektsføring, IFRS 15 Driftsinntekter fra kontrakter med kunder, med obligatorisk anvendelse fra og med regnskapsåret 2018. IFRS 15 har erstattet IAS 18 – Driftsinntekter, IAS 11 – Anleggskontrakter og tilhørende tolkninger som frem til regnskapsåret 2017 var gjeldende standarder.

Hovedprinsippene i IFRS 15 er at det forventede vederlaget skal inntektsføres etter et mønster som reflekterer overføring av varer eller tjenester til kunden og dette operasjonaliseres gjennom en fem stegs innregningsmodell for inntektsføring:

Steg 1: Identifiser kontrakten med kunden

Steg 2: Identifiser leveringsforpliktelsene i kontrakten

Steg 3: Fastsett transaksjonsprisen

Steg 4: Allokér transaksjonsprisen til leveringsforpliktelsene

Steg 5: Innregn inntekten når foretaket oppfyller/etterhvert som foretaket oppfyller leveringsforpliktelsene overfor kunden

I henhold til IFRS 15, skal konsernet innregne inntekterne når leveringsforpliktelsene er oppfylt eller alternativt etter hvert som leveringsforpliktelsene oppfylles. Dette skjer når kunden har overtatt kontrollen over varen eller tjenesten knyttet til en gitt leveringsforpliktelse. Konsernet innregner inntekter fra følgende tre hovedkilder:

- Løpende salg av ildfaste produkter
- Salg av installasjons- og vedlikeholdstjenester til ildfast industri

Salgsinntekter er presentert fratrukket merverdiavgift og rabatter. Inntektsføring ved salg av varer skjer ved levering i henhold til leveringsbetingelser. Tjenester inntektsføres når tjenesten ytes.

For segmentet Ildfast består inntekter i hovedsak av leveranser av ildfaste materialer eller andre varer til ulike typer kunder samt installasjonsservice. Inntekter

fra salg av disse varene resultatføres når levering har funnet sted. Installasjonsservice- og vedlikeholdsprosjekter har relativ kort varighet og inntektsføres i takt med fremdrift.

Gevinster ved avhendelse av varige driftsmidler, investeringseiendommer og utviklingsprosjekter blir presentert som annen inntekt. Verdisting på investeringseiendommer regnskapsføres først ved helt eller delvis salg.

Effekter ved implementering av ny inntektsføringsstandard på salg av ildfaste produkter

Salg av ildfaste produkter består av én spesifikk leveringsforpliktelse og inntekten innregnes når kunden overtar kontrollen over produktet. Dette innebærer en tilsvarende inntektsføringspraksis som under forrige inntektsføringsstandard, IAS 18 og ingen vesentlige effekter har gjort seg gjeldende som følge av implementeringer av ny standard for inntektsføring.

Effekter ved implementering av ny inntektsføringsstandard på salg av installasjons- og vedlikeholdstjenester til ildfast industri

Konsernets installasjonsselskaper leverer tjenester innen installasjon og vedlikehold på driftsmidler til ildfast industri og gjennom disse aktivitetene utfører installasjonsselskapene tjenester som øker verdien på eiendelene som er i kundens eie. Leveringsforpliktelsene som er avtalt med kundene oppfylles av installasjonsselskapene over tid og driftsinntektene vil i henhold til IFRS 15 innregnes over tid.

Installasjon av ildfaste materialer er sesongbetonte og det er lav aktivitet i begynnelsen og i slutten av året. Installasjonsprosjekter av ildfaste materialer har normalt en kort tidshorison og leveransetidspunktene for overførsel av varer og tjenester er tydelige. Utført tjeneste og leveranse av varer er også enkelt å kvantifisere. Periodisering av inntekter følges derfor av kvantifisert oppnådd fullføringsgrad for installasjons- og vedlikeholdsprosjekter. På grunn av prosjektenes tidshorison blir fremdrift målt eller kost. Påløpte kostnader hensyntas ved slutfakturering ved overlevering av prosjektet. Metodene for å måle fullføringsgraden av leveringsforpliktelsene er de samme som ble benyttet under IAS 18. Ingen vesentlige effekter har gjort seg gjeldende som følge av implementeringer av ny standard for inntektsføring.

Garantiforpliktelser relatert til salg av ildfastprodukter, installasjons- og vedlikeholdstjenester kan ikke omsettes separat og konsernets garantibestemmelser gir kundene sikkerhet for at produktene oppfyller fastsatte kravspesifikasjoner. Konsernet vil derfor fortsette å innregne garantiforpliktelser i henhold til IAS 37.

Effekter ved implementering av ny inntektsføringsstandard på utleie av fast eiendom

Utleie av eiendom er i utgangspunktet innenfor virkeområdet av IAS 17 Leieavtaler (som erstattes av IFRS 16 Leiekontrakter (uoffisiell norsk oversettelse) fra 1. januar 2019, se under) og er dermed utenfor virkeområde av IFRS 15. I tilfeller hvor konsernet leverer enkelte tjenester til leietaker sammen med utleie av eiendom, krever standardene at slike leveranser separeres som ikke-leiekomponenter og regnskapsføres iht. IFRS 15.

Regnskapsføringen for slike ikke-leie komponenter vil i det vesentlige være lik regnskapsføringen under dagens IAS 18. Det forventes derfor ikke vesentlige implementeringseffekter relatert til inntektsføring av utleie av fast eiendom.

Prinsippene for inntektsføring av finansielle inntekter er at renteinntekter regnskapsføres når de er opptjent etter effektiv rentemetode, mens utbytte inntektsføres når det er godkjent av generalforsamlingen. Gevinst og tap på aksjer som er regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader reklassifiseres ikke til resultatet ved salg eller annen avhendelse. Det vises til regnskapsprinsipper for finansielle instrumenter nedenfor.

KLASSIFISERING AV POSTER I BALANSEN

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansetidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet hvis dette er senere. Den kortsiktige del av langsiktig gjeld er klassifisert som kortsiktig gjeld. Finansielt motiverte investeringer som konsernet forventer å realisere innen ett år etter balansetidspunktet klassifiseres som omløpsmidler, andre eiendeler klassifiseres som anleggsmidler.

SEGMENTRAPPORTERING

Operative segmenter blir rapportert i samsvar med det ledelsen benytter internt for å evaluere segmentenes resultater og for å bestemme hvordan ressurser skal allokere til segmentene.

Virksomhetsområdene utgjør basisen for den primære segmentrapporteringen. Konsernet har tre virksomhetsområder; Eiendom, Ildfast, og Øvrig virksomhet. Transaksjoner mellom virksomhetsområder skjer til markedspriser og elimineres i konsernregnskapet.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler oppføres i balansen til historisk anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Avskrivninger er beregnet ved bruk av lineær metode basert på antatt brukstid og restverdi ved utløp av brukstiden. Avskrivningsperiode og -metode blir årlig

vurdert for å sikre at metoden og perioden som brukes samsvarer med de økonomiske realiteter til anleggsmiddelet. Tilsvarende gjelder for restverdi.

Påkostninger tillegges varige driftsmidlet dersom det er sannsynlig at disse gir fremtidig verdi, og utgiften kan måles pålitelig. Andre utgifter til reparasjon og vedlikehold resultatføres i den perioden de påløper.

INVESTERINGSEIENDOMMER

Konsernet besitter både investeringseiendommer og bygg anskaffet for eget bruk. Eiendommer som er anskaffet med formål å leie ut til leietagere utenfor konsernet, og som er anskaffet for å oppnå langsiktig avkastning på leieinntekter eller for å oppnå verdistigning, eller begge deler, er klassifisert som investeringseiendommer. Leietakere som er tilknyttede selskaper blir i denne sammenheng ansett å være leietagere utenfor konsernet.

Kombinerte bygg klassifiseres dels som investeringseiendom og dels som egne bygg dersom bygget kan seksjoneres og seksjonene kan selges hver for seg. Dersom bygget ikke kan deles opp, klassifiseres bygget som bygg til eget bruk, med mindre eget bruk utgjør en uvesentlig andel av eiendommen.

Konsernets investeringseiendommer er oppført til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer transaksjonskostnader ved kjøp, og designkostnader, direkte lønnskostnader, låneutgifter, andre direkte kostnader og relaterte faste kostnader ved bygging eller utvikling. Påkostninger tillegges investeringseiendommen dersom det er sannsynlig at disse gir fremtidig verdi, og utgiften kan måles pålitelig. Andre utgifter til reparasjon og vedlikehold resultatføres i den perioden de påløper. Investeringseiendommene blir avskrevet lineært over forventet levetid.

Investeringseiendommer i konsernselskapene er presentert på egen linje i balansen. Aksjer i tilknyttede selskaper med investeringseiendommer er presentert etter egenkapitalmetoden, slik at verdien av disse eiendommene inngår i verdien av nettoinvesteringene. Investeringseiendom i tilknyttede selskaper er likevel spesifisert i note som omtaler konsernets investeringseiendommer.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle eiendeler og gjeld innenfor virkeområdet til IFRS 9 klassifiseres i følgende aktuelle kategorier for konsernet:

- I. Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost;
- II. Egenkapitalinstrumenter (aksjer) til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet;
- III. Egenkapitalinstrumenter (aksjer) til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader;

IV. Finansielle derivater som måles til virkelig verdi over resultatet, med mindre derivatene er designert i et effektivt sikringsforhold;

V. Andre finansielle forpliktelser til amortisert kost
Konsernet har ingen investeringer i gjeldsinstrumenter som måles til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader.

Fordringer og nedskrivning av finansielle eiendeler

Konsernets fordringer, som i det vesentligste består av kundefordringer med kort forfall og fordringer fra leieavtaler, holdes for å motta kontraktmessige kontantstrømmer og kontantstrømmene består bare av betaling av pålydende og evt. renter. Konsernet fordringer måles til amortisert kost, fratrukket avsetninger for forventede tap. Konsernet gjennomgår regelmessig utestående fordringer og utarbeider for hver rapporteringsperiode estimerer for uerholdelige fordringer som danner grunnlag for de regnskapsmessige avsetninger. I tillegg vurderes forventet tap basert på den best tilgjengelige informasjonen om historiske, nåværende og fremtidige forhold. I overensstemmelse med IFRS 9 anvendes det en forenklet tapsavsetningsmodell for kundefordringer og leieavtalefordringer, der det i tillegg til faktiske tapshendelser avsettes for forventede fremtidige tap over fordringens levetid.

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI) og amortisert kost. Klassifiseringen er basert på om instrumentene holdes i en forretningsmodell både for å motta kontraktmessige kontantstrømmer og for salg, og hvorvidt kontraktfestede kontantstrømmer bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer.

Konsernets finansielle eiendeler som ble målt til virkelig verdi under IAS 39, måles også til virkelig verdi under IFRS 9. Finansielle instrumenter som holdes i første rekke med formål om å selge eller kjøpe tilbake på kort sikt, er klassifisert omløpsaksjer. Øvrige aksjer klassifiseres som anleggsaksjer.

Regnskapsføring av derivater og sikringsbokføring

Ved første gangs regnskapsføring føres derivater til virkelig verdi. Deretter revalueres posten til virkelig verdi ved hver regnskapsavleggelse. Alle konsernets derivater er inngått og øremerket med sikring som formål og er regnskapsført som sikringsinstrumenter.

På det tidspunkt det inngås en derivatavtale, definerer konsernet derivater som sikring av virkelig verdi av en regnskapspost eller sikring av en forventet transaksjon eller inngått forpliktelse (sikring av kontantstrømmer). Endringer i den virkelige verdi av derivater som er

definert som og som tilfredsstillende kravene til sikring av virkelig verdi resultatføres sammen med endringer i virkelig verdi av sikringsobjektet.

Endringer i den virkelige verdien av derivater som er definert som og som tilfredsstillende kravene til sikring av kontantstrømmer, regnskapsføres mot egenkapitalen over andre inntekter og kostnader. Egenkapitalposter reverseres og regnskapsføres som en inntekt eller kostnadselement i den periode den sikrede forpliktelse eller forventede transaksjon påvirker resultatregnskapet.

NEDSKRIVNING AV IKKE-FINANSIELLE EIENDELER OG GOODWILL

På balansedagen vurderer Borgestad om det foreligger objektive nedskrivningsindikatorer for varige driftsmidler, inklusive investeringseiendommer og goodwill. Goodwill testes årlig. Dersom det foreligger nedskrivningsindikator, beregnes gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens salgspris redusert for estimerte kostnader som medgår for å selge eiendelen og dets bruksverdi for selskapet. Bruksverdi beregnes basert på en diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer fra eiendelen. Når det er antatt at eiendelens verdi er lavere enn balanseført verdi, nedskrives denne til gjenvinnbart beløp.

Nedskrivning bokført i tidligere perioder reverseres kun hvis det foreligger endringer i de estimerer som benyttes for å fastslå gjenvinnbart beløp. Reverseeringsbeløpet kan imidlertid kun være så stort at balanseført verdi etter tilbakeføringen maksimalt tilsvarer den verdi som eiendelen ville vært registrert til hvis nedskrivning ikke hadde vært foretatt tidligere. Slike reverseringer resultatføres.

AVSETNINGER

Avsetninger regnskapsføres når konsernet har en faktisk forpliktelse (rettslig eller antatt) som en følge av hendelser som har skjedd og det er sannsynlig at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av forpliktelsen, og at beløpets størrelse kan måles pålitelig.

BETINGEDE FORPLIKTELSER OG EIENDELER

Betingede forpliktelser er ikke regnskapsført i årsregnskapet. Det er opplyst om betingede forpliktelser med unntak for betingede forpliktelser hvor sannsynligheten for fremtidige utgående kontantstrømmer anses som svært lav.

En betinget eiendel regnskapsføres ikke i årsregnskapet, men opplyses om i de tilfeller det foreligger sannsynlighetsovervekt for at en fordel vil tilflyte konsernet.

LÅN

Innlån blir regnskapsført til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metode. Ikke amortiserte transaksjonskostnader føres mot lånekonto i balansen og amortiseringskostnadene reflekteres i resultatregnskapet som rentekostnader. Eventuelle gevinster og tap resultatføres først ved innløsning av forpliktelsen.

Låneutgifter

Låneutgifter resultatføres når lånekostnaden oppstår. Lånekostnader balanseføres i den grad disse er direkte relatert til tilvirking av et anleggsmiddel. Balanseføring av lånekostnadene gjøres frem til det tidspunkt anleggsmiddelet er klart for bruk.

LEIEAVTALER

Konsernet skiller mellom konsernet som leietaker og utleier, samt finansielle og operasjonelle leieavtaler. Konsernet har operasjonelle leieavtaler for utleie av eiendommer som inngår i husleieinntektene. De fleste av disse leieavtalene i konsernselskapene er kortsiktige. Utover disse utleieavtalene har konsernet ingen vesentlige operasjonelle eller finansielle leieavtaler.

Konsernet som leietaker

Operasjonelle leieavtaler

Leieavtaler hvor det vesentligste av risiko og avkastning som er forbundet med eierskap av eiendelen ikke er overført klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling klassifiseres som driftskostnad og resultatføres lineært over kontraktperioden.

Konsernet som utleier

Operasjonelle leieavtaler

Konsernet presenterer eiendeler som er utleid som anleggsmidler i balansen. Leieinntekten inntektsføres lineært over leieperioden. Direkte kostnader pådratt for å etablere den operasjonelle leieavtalen er tillagt den utleide eiendelens balanseførte verdi, og blir kostnadsført i leieperioden på samme grunnlag som leieinntekten.

KONTANTER OG KONTANTEKVIVALENTER

Kontanter og kontantekvivalenter inkluderer kassebeholdninger og bankinnskudd. Kontanter og kontantekvivalenter bokføres til nominelle verdier i balansen. Bundne midler er inkludert i kontanter og kontantekvivalenter.

BUNDNE MIDLER

Bundne midler inkluderer midler innestående på separate konsernbank konti, og som vil bli benyttet til å

dekke påløpte renter ved obligasjonslånet og påløpte skatteforpliktelse.

VARELAGER

Varelager regnskapsføres til det laveste av anskaffelseskost og netto salgspris. Netto salgspris er estimert salgspris ved ordinær drift fratrukket estimerte utgifter til ferdigstilling, markedsføring og distribusjon. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av FIFO metoden og inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering. Egenproduserte varer inkluderer variable og faste kostnader som kan allokere basert på normal kapasitetsutnyttelse.

FORSKNING OG UTVIKLING

Utgifter knyttet til forskningsaktiviteter resultatføres når de påløper. Utgifter knyttet til utviklingsaktiviteter blir balanseført i den grad produktet eller prosessen er teknisk og kommersielt gjennomførbar og konsernet har tilstrekkelig ressurser til å ferdigstille utviklingen. I denne regnskapsperioden har konsernet ingen utviklingsaktiviteter som tilfredsstillende kriteriene for balanseføring.

UTBYTTE

Utbytte som foreslås av styret bokføres som en forpliktelse i regnskapet først når det er godkjent av aksjonærene i generalforsamling.

EGNE AKSJER

Borgestad ASAs beholdning av egne aksjer er ført opp til pålydende verdi til fradrag under annen innskutt kapital. Forskjellen mellom pålydende verdi og anskaffelseskost er ført til fradrag under annen egenkapital.

RESULTAT PER AKSJE

Resultat per aksje beregnes ved å dividere resultatet på et veid gjennomsnittlig antall utestående aksjer i rapporteringsperioden. Tilbakekjøp av ordinære aksjer i perioden vektes ut ifra den periode de var utestående. Utvannet resultat per aksje beregnes ved å benytte konsernets resultat, dividert med gjennomsnittlig antall utestående aksjer som veies over den aktuelle periode og de aksjer som potensielt kan konverteres. Det forefinnes ingen konverteringsrett eller utestående aksjer i konsernet per 31. desember 2018 og 2017. Utvannet resultat per aksje samsvarer derfor med resultat per aksje.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt forpliktelse og utsatt skatt eiendel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og

skattemessig verdi på eiendeler og gjeld med unntak av:

- midlertidig forskjell knyttet til goodwill som ikke er skattemessig fradragsberettiget
- midlertidige forskjeller relatert til investeringer i datterselskaper eller tilknyttede selskaper dersom konsernet kontrollerer tidspunktet for når de midlertidige forskjellene vil bli reversert og det ikke er antatt å skje i overskuelig fremtid.

Eiendel ved utsatt skatt er balanseført når det er sannsynlig at selskapet vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Balanseføring av utsatt skatt eiendel er underlagt relativt strenge krav med hensyn til sannsynlighet for faktisk fremtidig utnyttelse. Regnskapsføringen av denne er derfor basert på omfattende vurderinger. Eventuelle endringer i estimatet inngår i skattekostnaden for året.

Eiendel og forpliktelse ved utsatt skatt er målt basert på forventet fremtidig skattesats til de selskapene i konsernet hvor det har oppstått midlertidige forskjeller. Utsatt skatt presenteres netto når det er en juridisk rett til motregning av betalbar skatt mot skattefordeler innenfor det samme skattesystemet, og konsernet forventes å gjennomføre nettooppgjør.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

NÆRSTÅENDE PARTER

Parter anses å være nærstående hvis en part har mulighet til direkte eller indirekte å kontrollere den annen part eller har betydelig påvirkningsmulighet ovenfor den annen part med hensyn til finansielle og driftsmessige beslutninger. Parter er også nærstående hvis de er underlagt felles kontroll eller er under felles betydelig påvirkning. Alle transaksjoner mellom nærstående parter er basert på prinsippet om armlengdes avstand (antatt markedsverdi).

BRUK AV ESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Utarbeidelse av konsernets regnskap medfører at ledelsen gjør estimater og skjønnsmessige vurderinger. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp som rapporteres i finansregnskapet og de medfølgende noter. Ledelsen baserer sine estimater og vurderinger på tidligere erfaringer og på ulike andre faktorer som er antatt å være rimelige og fornuftige forholdene tatt i betraktning.

Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Estimater og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder forde-

les effekten over inneværende og fremtidige perioder.

Områdene med størst risiko for vesentlige endringer er verdien av investeringer i tilknyttede selskaper og aksjer. Estimater og forutsetninger er nærmere omtalt nedenfor, samt i de ulike notene til årsregnskapet.

Hovedområdene for vurderinger og tilhørende estimatusikkerhet på balansetidspunktet er angitt og redegjort for nedenfor:

Varige driftsmidler og investeringseiendommer

Konsernet gjennomfører nedskrivningsvurderinger ved indikasjon på verdifall. Gjenvinnbart beløp fra kontantstrømgenererende enheter beregnes av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer.

Ved beregning av avskrivninger for driftsmidlene, er den økonomiske brukstiden som legges til grunn, basert på estimater. Estimater er basert på lang historie og erfaring med henholdsvis produksjon av ildfaste elementer og drift av fast eiendom, noe som medfører lavere estimatusikkerhet.

For produksjonsutstyr kan store skift i markedet føre til behov for endret produksjonsspekter og dermed endring i deler av produksjonsapparatet. Dette kan føre til endrede estimater i levetid for eksisterende maskiner. Likeledes vil den teknologiske utviklingen kunne føre til endringer ved at noe produksjonsutstyr vil kunne bli kassert, mens annet utstyr kan få vesentlig forlenget sin levetid med mindre tilpasninger til ny teknologi.

Konsernets investeringseiendommer er regnskapsført til kostmetoden med årlige avskrivninger. Dette skal i utgangspunktet redusere risiko for verdifall utover balanseført verdi. Flere av eiendommene er imidlertid anskaffet i løpet av de siste årene og vil nødvendigvis ha større risiko for verdifall. Dette gjelder i hovedsak kjøpesenteret i datterselskapet Agora Bytom Sp. z o.o. hvor konsernets anskaffelseskost ved konsernetableringen er basert på virkelig verdi pr 01.01.13.

Virkelig verdi på aksjer og øvrige finansielle instrumenter

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked fastsettes ved å benytte ulike verdsettelsesteknikker. Konsernet vurderer og velger metoder

og forutsetninger som så langt som mulig er basert på markedsforholdene på balansedagen. Ved verdsettelse av finansielle instrumenter hvor observerbare markedsdata ikke er tilgjengelig, vil konsernet gjøre antagelser om hva markedet vil legge til grunn ved verdsettelse av tilsvarende finansielle instrumenter.

Eiendel ved utsatt skatt

Eiendel ved utsatt skatt innregnes som en eiendel i den utstrekning det er sannsynlig at konsernet vil ha tilstrekkelig med fremtidige skattemessige overskudd til å nyttiggjøre skattefordelen av de ubenyttede skattemessige underskudd, midlertidige forskjeller og ubenyttede skattefordere. Omfattende vurderinger må gjøres for å fastsette beløpet som kan innregnes som eiendel. Balanseverdien av eiendelen gjennomgås på hver balansedato og reduseres i den grad konsernet ikke lenger kan nyttiggjøre fordelene.

Fremtidige hendelser og endringer i rammebetingelser kan medføre at estimater og forutsetninger må endres. Nye uttalelser og tolkninger av standarder kan også medføre at valg av prinsipper og presentasjon vil bli endret. Slike endringer vil bli regnskapsført når nye estimater blir utarbeidet og nye krav til presentasjon eventuelt foreligger. Disse forholdene er omtalt i både prinsippbeskrivelse og noter.

VEDTATTE IFRS-ER OG IFRIC-ER MED FREMTIDIG IKRAFTTREDELSESTIDSPUNKT

IFRS 16 Leases / Leiekontrakter (uoffisiell norsk oversettelse)

IFRS 16 Leases erstatter eksisterende IFRS-standard for leieavtaler, IAS 17 Leieavtaler. IFRS 16 angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om leieavtaler for begge parter i en leieavtale, dvs. kunden (leietager) og tilbyder (utleier). Den nye standarden krever at leietager innregner eiendeler og forpliktelser for de fleste leieavtaler, noe som er en vesentlig endring fra dagens prinsipper. For utleier viderefører IFRS 16 i det alt vesentlige eksisterende prinsipper i IAS 17. I tråd med dette skal en utleier fortsette å klassifisere sine leieavtaler som operasjonelle eller finansielle leieavtaler, og regnskapsførers disse to typene leieavtaler forskjellig.

Regnskapspost	Note	Estimat/forutsetninger	Balanseført verdi 31.12.2018 (TNOK)
Varige driftsmidler og investeringseiendommer	11	Gjenvinnbart beløp for nedskrivningsvurdering og estimering av gjenværende brukstid og utrangeringsverdi	1 060 156
Aksjer og øvrige finansielle instrumenter	10 og 16	Virkelig verdi	30 411
Eiendel ved utsatt skatt	8	Bedømmelse av evnen til å utnytte skatteposisjoner i fremtiden	28 798

Standarden trer i kraft fra 1. januar 2019 og konsernet vil ved implementeringen legge til grunn modifisert retrospektiv metode uten omarbeidelse av sammenligningstall. Implementeringseffekt tas mot inngående balanse 1. januar 2019 ved at verdien av eiendelene (bruksretten) settes lik tilsvarende verdi av leieforpliktelsene. Ved beregning av rett til bruk og tilsvarende forpliktelse legges i utgangspunktet foreliggende leieavtaler til grunn. Driftsavtalene som virksomheten inngår inneholder normalt en opsjonsrett for en av avtalepartene. Ved vurdering av lengde på diskonteringsperiode er det lagt til grunn virksomhetens beste estimat for varighet av avtalen. Implementering av standarden er vurdert å medføre vesentlig økt totalbalanse som følge av balanseføring av de fremtidige leieforpliktelsene, som på implementeringstidspunktet motsvares av en «Rett til bruk eiendel». Dette er estimert til å utgjøre i størrelsesorden ca. MNOK 11,5 som samtidig utgjør nåverdien av fremtidige leiebetalinger. Det er benyttet diskonteringsrente tilsvarende rente i leieavtale. Ved mangel av diskonteringsrente i leieavtalen er det beregnet markedsbasert lånerenter for det aktuelle selskap, eiendel og løpetid. Etter implementering den 1. januar 2019 av endringen vedrørende leieforpliktelser synker egenkapitalandelen

i morselskapet Borgestad ASA til 55,41 prosent (55,39 prosent). For Borgestad-konsernet synker egenkapitalandelen etter implementering den 1. januar 2019 til 27,0 prosent (27,1 prosent).

I resultatregnskapet vil endringen gi en reklassifisering mellom driftskostnader og finanskostnader. Totalkostnad over bruks- /leieperioden vil være tilsvarende som ved bruk av dagens standard med løpende resultatføring av betalbare leiebeløp. I begynnelsen av perioden vil kostnad etter endring være høyere enn mot slutten av perioden. Dette skyldes lineær avskrivning samt redusert finanskostnad over leieperioden. For 2019 er dette estimert å gi reduserte driftskostnader i størrelsesorden netto ca 0,3 MNOK (reduserte leiekostnader med ca 6,4 MNOK og økte avskrivninger med ca 6,1 MNOK) og økte finanskostnader i størrelsesorden ca 0,4 MNOK. Det betyr at konsekvensen er en økt kostnadsbelastning i regnskapet på ca 0,1 MNOK i forhold til betalingsstrømmen knyttet til leie. I kontantstrømsanalysen vil den delen av leiebetalingen som klassifiseres som nedbetaling av lån reklassifiseres fra operasjonelle til finansieringsaktiviteter. For 2019 er dette estimert til å utgjøre i størrelsesorden ca MNOK 6,0 MNOK.

Höganäs Borgestad Holding AB presenterte i januar 2019 en rebranding av hele industrikonsernet, der de 10 operative selskapene i Norden omorganiseres til fire og der samtlige vil endre navn til „Höganäs Borgestad”.

Delvis medhold i skattesaken

Borgestad viser til børsmelding den 21. desember 2016 der Borgestad Properties AS, et heleid datterselskap av Borgestad ASA, meldte at selskapet har mottatt vedtak fra Skatteetaten om at Skatteetaten endrer selskapets ligning for inntektsåret 2013. Borgestad Properties AS påklaget vedtaket om endring av ligning til Skatteklagenemnden i januar 2017. Klagen er nå behandlet av Skatteklagenemnden. Borgestad Properties ble gitt delvis medhold i sin klage. Konsekvensen av vedtaket til Skatteklagenemnden er at konsernets betalbare skatt ble redusert med MNOK 14 med tilsvarende økning av regnskapsført egenkapital. Vedtaket medførte en betalbar skatt på MNOK 6. Ved å benytte skatteposisjoner i konsernet ble betalbar skatt for 2013 ytterligere redusert med MNOK 4,9, fra MNOK 6 til MNOK 1,1.

Hendelser etter balansedagen

Fortrinnsrettemisjon i Borgestad ASA 1. kvartal 2019

Borgestad ASA har gjennomført en fortrinnsrettemisjon i januar 2019 med utstedelse av 3.385.300 nye aksjer i selskapet. Kapitalforhøyelsen relatert til Fortrinnsrettemisjonen er registrert i Foretaksregisteret 12. februar 2019. Selskapets nye aksjekapital er NOK 67.786.100 fordelt på 6.778.610 aksjer hver pålydende NOK 10. Fortrinnsrettemisjonen ble overtegnet.

NOTE 4 SEGMENTRAPPORTERING

Borgestad ASA identifiserer sine segmenter og avgir sin informasjon vedrørende disse segmentene i henhold til IFRS 8 - Driftssegmenter. Denne standarden krever at konsernet benytter en ledelsestilnærming for identifikasjon av segmentene. Driftssegmenter er deler av driften som blir evaluert regelmessig av ledelsen basert på finansiell og operasjonell informasjon utarbeidet spesielt for segmentene, og hvor formålet med evalueringen er å måle segmentenes resultat og tilordne ressurser til disse. Informasjonen som rapporteres er den samme som benyttes internt av øverste beslutningsorgan, styret. Den operasjonelle næringsvirksomhet er organisert og styrt separat i forhold til type virksomhet, der hvert segment representerer en strategisk forretningsenhet som tilbyr forskjellige produkter og betjener forskjellige markeder. Konsernet består av følgende segmenter: Eiendom, Ildfast og Øvrige aktiviteter.

Eiendom

Konsernets eiendomsvirksomhet omfatter investeringseiendommen Agora Bytom. Tabellen nedenfor spesifiserer investeringseiendommen med hvilke beløp denne inngår med. For eiendommer som er eid av tilknyttet selskap tilsvarer den oppgitte verdien Borgestads andel av balanseført verdi av eiendommen.

Eiendommer	Balanseført verdi	
	2018	2017
Heleide investeringseiendommer		
Agora Bytom Sp.z o.o (kjøpesenter, Polen)	941 136	939 003
Sum heleide	941 136	939 003
Deleide investeringseiendommer		
Kontoreiendom, Brevik, Bridge Eiendom AS	-	24 615
Sum deleide	-	24 615
Sum investeringseiendommer	941 136	963 618

Konsernets største eiendomsinvestering er kjøpesenteret Agora Bytom på brutto 52 000 kvm, og et utleieareal på i overkant av 30 000 kvm i Bytom i Polen. Senteret ble åpnet 15. november 2010. Det er 119 (116) butikker i senteret.

Borgestad solgte hele sin andel på 50 prosent i Bridge Eiendom AS i 2018, se ytterligere informasjon i note 14.

Ildfast

Segmentet Ildfast utvikler, produserer og leverer ildfaste produkter, installasjoner og konseptløsninger til industrielle kunder gjennom Höganäs Borgestad konsernet. Produkter som tåler varme over 1.250 °C defineres som ildfaste. Ildfaste materialer kan defineres som stein eller masser, og produseres i mange ulike varianter avhengig av bruksområdet. Ildfaste materialer benyttes i hovedsak for å beskytte produksjonsutstyr i prosessindustri med høye temperaturer. Produktene bidrar også til en effektiv utnyttelse av energien. Virksomheten har en ledende posisjon innen ildfastbransjen i Skandinavia og segmentet har globale tilstedeværelse innen utvalgte ildfaste applikasjonsområder.

Øvrige aktiviteter

Segmentet består i all hovedsak av driften i morselskapet Borgestad ASA. I tillegg er eierandelen i Norwegian Crew Management AS med datterselskap (33,33 prosent eierandel) innregnet i dette segmentet.

NOTE 3 VESENTLIGE HENDELSER I 2018 OG HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Vesentlige hendelser

Salg av aksjer i PCO Zarow

Borgestad ASA solgte i februar 2018 hele aksjeposten i PCO Zarow. Salgssummen for aksjene utgjorde MNOK 34,4. Salget ble gjennomført i første kvartal med en gevinst på MNOK 1,1 for konsernet.

Refinansiering av sikret obligasjonslån, BOR03

Borgestad ASA refinansierte den 21. mars 2018 obligasjonslånet BOR03 for tre nye år, med nye forfallsdato 21. mars 2021. De foreslåtte endringene av vilkårene for obligasjonslånet ble akseptert i obligasjonseiermøtet den 14. mars 2018, i samsvar med innkallingen fra Borgestad. Forslaget ble stemt gjennom med 100 prosent av stemmene.

Kjøp av Tekmur Oy

Borgestad ASAs finske datterselskap Höganäs Borgestad Oy ervervet 51 prosent av aksjene og kontrollen i installasjon- og vedlikeholdsselskapet Tekmur Oy. Oppkjøpet styrker markedsposisjonen til Borgestad konsernet i det finske markedet, ved ca en dobling av dagens omsetning i Finland. Det ble ved oppkjøpet avtalt at selskapene Höganäs Borgestad Oy og Tekmur Oy vil fusjonere i løpet av 2018. Gjennom oppkjøpet av Tekmur Oy medfølger også 100 prosent av aksjene i Crematec AB i Sverige. Oppkjøpet og overtakelsen av aksjene ble fullført 18. mai 2018. For ytterligere informasjon, se note 7 og note 8.

Restrukturering og forenkling av eierstrukturen innen Borgestad konsernet

Borgestad Industries AB gjennomførte høsten 2018 en restruktureringen blant aksjonærene innen industri konsernet. Minoritetsaksjonærene endret sine eierposter fra datterselskaper av Borgestad Industries AB (BIND AB) til det nystiftede Höganäs Borgestad Holding AB mot å skyte inn sine eksisterende aksjer som tingsinnskudd i en kapitalforhøyelse i Höganäs Borgestad Holding AB. Etter gjennomføring av transaksjonen vil aksjene i Höganäs Borgestad Holding AB være eiet med 61,8 prosent av BIND AB og 38,2 prosent av minoritetsaksjonærene. Effektene av den interne restruktureringen er eliminert i konsernet.

Restruktureringen og konsolideringen av eierskapet i de operative datterselskapene under Höganäs Borgestad Holding AB vil være finansielt og forretningsmessig positivt for selskapet og Borgestad konsernet og vil styrke selskapets mulighet til effektiv styring av kostnader, lønnsomhet, likviditet og vekst.

Verdsettelsen av aksjene og prisingen i transaksjonen var basert på en kontantstrømmodell utarbeidet av selskapet, og aksjene i datterselskapene og Höganäs Borgestad Holding AB er verdsatt etter de samme prinsippene og i henhold til forhandlinger mellom selskapet og Minoritetsaksjonærene.

I) Resultatfordeling segment

Segmenter	Eiendom		Ildfast		Øvrige aktiviteter	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Driftsinntekter eksterne	65 962	65 279	760 337	726 222	948	1 364
Driftsinntekter interne	3 033	3 017	1 000	531	9 013	9 019
Sum driftsinntekter	68 995	68 296	761 337	726 753	9 961	10 383
Varekostnad	-	-	294 511	282 384	-	-
Lønninger inkludert styrehonorar	5 219	4 273	187 318	171 766	7 275	6 943
Arbeidsgiveravgift	452	472	52 169	49 460	1 232	1 221
Pensjonskostnader	-	-	14 921	12 631	393	625
Andre ytelser	130	75	5 820	13 996	323	162
Sum lønns- og sosiale kostnader	5 800	4 820	260 228	247 853	9 223	8 951
Energikostnader	-	-	519	1 099	-	-
Underentreprenører produksjon	-	-	52 617	44 174	-	-
Øvrige produksjonskostnader, inkludert vedlikehold og reparasjon	-	-	49 530	53 151	-	-
Konsulentkostnad	3 816	3 446	15 679	12 383	2 302	3 033
Reise og bilkostnader	120	29	31 117	29 937	924	646
Øvrige kostnader	29 652	25 841	27 270	18 770	2 378	2 661
EBITDA	29 607	34 160	29 867	37 001	-4 866	-4 908
Avskrivninger	16 161	15 048	10 571	11 051	61	61
Driftsresultat	13 446	19 111	19 296	25 951	-4 927	-4 969
Netto agio/disagio	-4 353	-	-445	-597	-2 728	13 580
Gevinst/tap salg aksjer TKS	-46	36 029	-	-	-	-
Resultat i tilknyttet selskap	-326	-411	-	-	-594	114
Netto øvrige finansposter	-17 959	-21 431	-10 708	-5 353	-25 275	11 867
Resultat før skattekostnad	-9 237	33 298	8 143	20 001	-33 525	20 592

Segmenter forts.	Elimineringer		Total virksomhet	
	2018	2017	2018	2017
Driftsinntekter	-	-	827 247	792 865
Driftsinntekter interne	-13 046	-12 567	-	-
Sum driftsinntekter	-13 046	-12 567	827 247	792 865
Varekostnad	-	-	294 511	282 384
Lønninger inkludert styrehonorar	-	-	199 812	182 981
Arbeidsgiveravgift	-	-	53 853	51 154
Pensjonskostnader	-	-	15 315	13 256
Andre ytelser	-141	-	6 132	14 233
Sum lønns- og sosiale kostnader	-141	-	275 111	261 624
Energikostnader	-	-	519	11 648
Underentreprenører produksjon	-	-	52 617	44 174
Øvrige produksjonskostnader, inkludert vedlikehold og reparasjon	-	-	49 530	53 151
Konsulentkostnad	257	-	22 054	18 861
Reise og bilkostnader	-	-	32 161	30 613
Øvrige kostnader	-8 662	-8 067	50 638	39 205
EBITDA	-4 500	-4 500	50 108	61 754
Avskrivninger	-	-	26 793	26 161
Driftsresultat	-4 500	-4 500	23 315	35 593
Netto agio/disagio	2 728	-13 585	-4 798	-603
Gevinst/tap salg aksjer TKS	-	-	-46	36 029
Resultat i tilknyttet selskap	-	-	-920	-297
Netto øvrige finansposter	7 681	-27 087	-46 261	-42 004
Resultat før skattekostnad	5 909	-45 172	-28 709	28 718

Andre inntekter

Konsernet har andre inntekter på MNOK 35,9 (14,3). Inntektene refererer seg til provisjonsinntekter, gevinst ved salg av anleggsmidler og service charges i forbindelse med drift av eiendom.

Spesifikasjon av driftsinntekter av vesentlige produkter og tjenester innen segment Ildfast

Produkter og tjenester:	2018	2017
Innkjøpte produkter for videresalg	170 733	168 278
Egenproduserte produkter	193 682	170 451
Innstillasjonstjenester	371 870	372 300
Øvrige inntekter	25 052	15 725
Sum	761 337	726 753

II) Fordeling totale eiendeler og gjeld segment

Segmenter	Eiendom		Ildfast		Øvrige aktiviteter	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Eiendeler	1 035 881	1 033 233	580 274	524 461	848 637	866 442
Gjeld	777 112	783 891	335 448	321 068	347 328	351 013

Segmenter forts.

	Elimineringer		Total	
	2018	2017	2018	2017
Eiendeler	-846 607	-779 915	1 618 185	1 644 221
Gjeld	-281 006	-258 204	1 178 882	1 197 769

Segmenteiendeler inkluderer totale eiendeler i segmentet inklusive investeringer i og fordringer på andre segmenter.

III) Fordeling totale eiendeler og gjeld etter lokasjon av konsolidert virksomhet

Land	Norge		Polen		Sverige	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Eiendeler	161 489	210 607	990 932	993 821	431 485	428 352
Gjeld	400 469	415 119	505 123	521 526	247 979	251 152

Land forts.

	Øvrige		Total	
	2018	2017	2018	2017
Eiendeler	34 278	11 441	1 618 185	1 644 221
Gjeld	25 312	9 972	1 178 882	1 197 769

IV) Annen informasjon om virksomhetsområdet

Segmenter	Eiendom		Ildfast		Øvrige aktiviteter	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Investeringer	6 794	2 348	5 121	7 156	-	-
Balanseført verdi av tilknyttet selskap	-	-	-	-	2 246	2 840
Avskrivninger	16 161	15 048	10 571	11 051	61	61
Garantier	-	-	16 773	6 546	-	-

Segmenter forts.

	Elimineringer		Total	
	2018	2017	2018	2017
Investeringer	-	-	11 915	9 504
Balanseført verdi av tilknyttet selskap	-	-	2 246	2 840
Avskrivninger	-	-	26 793	26 160
Garantier	-	-	16 773	6 546

V) Geografisk fordeling salgsinntekter (kundens lokasjon)

Segmenter	Eiendom		Ildfast		Øvrige aktiviteter	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Norge	6 090	6 324	156 437	168 842	9 961	10 384
Polen	62 905	61 972	2 782	3 633	-	-
Sverige	-	-	335 089	313 350	-	-
Skandinavia, øvrige	-	-	115 087	59 158	-	-
Europa, øvrige	-	-	59 638	95 503	-	-
Asia	-	-	66 882	71 139	-	-
Afrika	-	-	25 049	13 995	-	-
Øvrige	-	-	373	1 132	-	-
Sum	68 995	68 296	761 337	726 753	9 961	10 384

Segmenter forts.	Elimineringer		Total	
	2018	2017	2018	2017
Norge	-13 046	-12 567	159 442	172 983
Polen	-	-	65 687	65 605
Sverige	-	-	335 089	313 350
Skandinavia, øvrige	-	-	115 087	59 158
Europa, øvrige	-	-	59 638	95 503
Asia	-	-	66 882	71 139
Afrika	-	-	25 049	13 995
Øvrige	-	-	373	1 132
Sum	-13 046	-12 567	827 247	792 866

Ingen av selskapets kunder står enkeltvis for mer enn 10 prosent av omsetningen. Dette gjelder både for 2018 og 2017.

I tillegg til salgsinntekter fra konsoliderte selskaper vist i tabellen ovenfor er konsernet involvert i tilknyttede virksomheter som er regnskapsført etter egenkapitalmetoden.

Det vises til nærmere opplysninger i note 14.

NOTE 5 RENTEBÆRENDE LÅN, GARANTIFORPLIKTELSER OG PANTSTILLELSER

Langsiktig gjeld	Rentebetingelser		Forfall	2018	2018	2017
	31.12.18					
Obligasjonslån amortisert Borgestad ASA	3 mnd NIBOR + 7%		2021	8,06%	293 791	-
Pantelån (lånevaluta EUR) Agora Bytom Sp. z o.o.	EURIBOR 1M + margin 2,40%		2021	3,10%	480 663	486 785
Pantelån (lånevaluta SEK) Borgestad Industries	3 mnd Stibor + 2,40%		2029	2,36%	61 116	28 658
Pantelån (lånevaluta EUR) Borgestad Industries	Flytende rente 2,10%		2022	2,16%	14 226	18 401
Pantelån (lånevaluta SEK) Borgestad Industries	Flytende rente 2,38% - 4,93%		2019 – 2021	2,93%	4 889	10 602
Sum langsiktig gjeld					854 686	544 446
1. års avdrag langsiktig gjeld					-30 633	-26 713
Sum langsiktig gjeld ekskl. 1 års avdrag					824 053	517 733

Obligasjonslånet i Borgestad ASA på TNOK 300 000 ble refinansiert i mars 2018 og har forfall i mars 2021. Lånet er klassifisert som langsiktig gjeld per 31. desember 2018 mot kortsiktig gjeld per 31. desember 2017. Se note 3 for mer informasjon.

Kortsiktig gjeld	Rentebetingelser		Forfall	2018	2018	2017
	31.12.2018					
Kassekreditt	Fra 2,75% til 3 mnd Stibor + 2,40%		2018	2,43%	84 161	93 091
Kassekreditt Sparebank1	3 mnd NIBOR + 2,25%		løpende	4,01%	43 395	32 535
Obligasjonslån amortisert Borgestad ASA	3 mnd NIBOR + 7%				-	297 750
Sum					127 556	423 376

Forfallsoversikt:	2019	2020	2021	2022	2023	Deretter
Pantelån og obligasjonslån:	30 633	31 261	750 587	7 676	6 983	27 544

Restbeløp på lånekostnader, basert på effektiv rentes metode, vedrørende obligasjonslån med forfall i mars 2021 som amortiseres utgjør MNOK 6,2 per 31. desember 2018.

Pantelån

Obligasjonslån og pantelån er sikret med pant i bygninger, driftsløsøre, beholdninger og kundefordringer. Låneavtalen vedrørende obligasjonslånet har følgende covenants: egenkapital i konsern minimum MNOK 350 og disponibel likviditet konsern minimum MNOK 25. Låneavtalene vedrørende pantelån i segment ildfast, Borgestad Industries konsern, har følgende covenants: minimum 30% egenkapital ved utgangen av hvert kvartal, EBITDA minimum MNOK 22 på 12 måneders rullerende basis per kvartal og netto rentebærende gjeld ikke overstiger tre ganger EBITDA per 31.12.

Borgestad Industries konsernet har mottatt waiver fra Nordea for den covenant vedrørende netto rentebærende gjeld. Låneavtale vedrørende pantelånet i Agora har covenant på at EBITDA er minimum 1,15 av rentekostnader pluss årlig låneamortisering (DSCR-ratio).

Balanseført verdi av eiendeler stillet som sikkerhet for gjeld:

	2018	2017
Bygninger, investeringseiendom og fabrikanlegg	997 346	997 074
Driftsløsøre	51 813	57 449
Omløpsmidler	211 388	197 867
Sum	1 260 547	1 252 390

Som sikkerhet for de langsiktige pantelånene er det tinglyst panteretter pålydende MNOK 1 164 (1 151) i bygninger og investeringseiendommer, i tillegg er det stilt sikkerhet på totalt MNOK 145,5 (149,9) fordelt på fordringer, varelager og driftstilbehør. For øvrige virksomheter i konsernet er det tinglyst panteretter pålydende MNOK 15,0 (15,0) i fordringer, MNOK 12,0 (12,0) i varelager og MNOK 2,0 (2,0) i driftstilbehør. I tillegg har Borgestad Industries AS stillet en selvskyldnerkausjon pålydende MNOK 180,0 (180,0).

For obligasjonslånet er det i tillegg stilt pant i Borgestad ASAs aksjer i Borgestad Properties AS og Borgestad Industries AS.

Det er også stilt sikkert i Borgestad Properties AS sine aksjer i Borgestad Næringspark AS.

For pantelån i Bank Pekao i Polen gitt til Agora Bytom Sp. z o.o. er det stilt sikkerhet i kjøpesenteret. Borgestad ASA har i tillegg stilt en garanti på MEUR 5,0.

NOTE 6 BANKINNSKUDD OG LIKVIDITET

	2018	2017
Bank	54 508	92 747
Skattetrekk	2 548	2 295
Sum	57 056	95 042
Ubenyttede trekkrettigheter	24 921	59 490
Bundne midler	-18 658	-24 115
Tilgjengelig likviditet	63 318	130 417

Bundne midler består av skattetrekk på TNOK 2 548 (2 295), TNOK 6 162 (11 980) til dekning av renter på obligasjonslånet iht. låneavtalen med obligasjonseierne, og TNOK 9 948 (9 840) som er bundne midler i Agora Bytom. Bundne midler i Agora Bytom er en likviditetsreserve på MEUR 1 iht. selskapets låneavtale.

NOTE 7 DATTERSELSKAPER OG NÆRSTÅENDE PARTER

Aksjer eiet og kontrollert av selskapets ledelse, styret og deres nærstående:		
Aksjeeier	Antall aksjer	Prosent
Christen Knudsen, adm. direktør ¹⁾	1 083 110	31,92
Gudmund Bratrud, styremedlem ²⁾	754 571	22,24
Bertel O. Steen, styreleder ³⁾	303 316	8,94
Mona Møller, styremedlem ⁴⁾	207 771	6,12
Pål Feen Larsen, finans- og viseadministrerende direktør	13 015	0,38
Niclas Sjöberg, konserndirektør segment Ildfast	8 656	0,26
Totalt	2 370 439	69,85

¹⁾ Inkluderer aksjer eid og kontrollert av Pippen AS, der Christen Knudsen er eneaksjonær, samt aksjer eid av nærmeste familie.

²⁾ Gjelder selskapene Regent AS, Myra Matsenter AS, Substantia AS, Analyseinvest AS og Suveren AS der Gudmund Bratrud er hovedaksjonær.

³⁾ Gjelder Bertel O. Steen og selskapene Bemacs AS og SES AS. Bemacs AS eies av Bertel O. Steen og nærstående, i SES har Bertel O. Steen bestemmende innflytelse.

⁴⁾ Gjelder selskapet Dione AS der Mona Møller er medaksjonær.

Det har ikke vært vesentlige transaksjoner mellom konsernet og nærstående parter i 2018 med unntak av renter og utlån mellom konsernselskapene.

Det konsoliderte konsernregnskapet inkluderer regnskapet til Borgestad ASA med datterselskaper og nærstående parter som oppsummert:

Navn	Land	Virksomhet	Eierandel 2018	Eierandel 2017
Datterselskaper:				
Borgestad Properties AS	Norge	Holding selskap	100%	100%
Borgestad Næringspark AS	Norge	Eiendomsselskap	100%	100%
Borgestad Industries AS	Norge	Holding selskap	100%	100%
Agora Bytom Sp. z o.o.	Polen	Eiendomsselskap	100%	100%
GZMO Sp. z o.o.	Polen	Eiendomsselskap	100%	100%
Idea Property & Asset Management Sp. z o.o.	Polen	Eiendomsmanagement	100%	100%
Höganäs Borgestad AS	Norge	Installasjonsvirksomhet	68,2 %	60%
Borgestad Fabrikker AS	Norge	Leverandør av ildfaste produkter	68,2 %	100%
J.H. Bjørklund AS	Norge	Leverandør av isolasjonsprodukter til industri	68,2 %	100%
Höganäs Borgestad AB	Sverige	Leverandør av isolasjonsprodukter til industri	68,2 %	100%
T Knutsson AB	Sverige	Leverandør av isolasjonsprodukter til industri	68,2 %	100%
Macon AB	Sverige	Installasjonsvirksomhet	68,2 %	58%
Höganäs Bjuf Fastighets AB	Sverige	Eiendomselskap	68,2 %	100%
Sjöberg & Lindqvist i Gävle AB ¹⁾	Sverige	Eiendomselskap	0,0 %	58%
Höganäs Borgestad Energi & Ugnsteknik AB	Sverige	Installasjonsvirksomhet	68,2 %	29%
Höganäs Borgestad Oy	Finland	Installasjonsvirksomhet	52,3 %	44%
Crematec AB ¹⁾	Sverige	Installasjonsvirksomhet	52,3 %	0%
Borgestad Industries AB	Sverige	Holding selskap	100%	100%
Höganäs Borgestad Holding AB ¹⁾	Sverige	Holding selskap	68,2 %	N/A
Höganäs Bjuf Germany GmbH	Tyskland	Leverandør av ildfaste produkter	68,2 %	100%
Höganäs Bjuf Middle East Ltd.	Kypros	Leverandør av ildfaste produkter	63,5 %	93%
Höganäs Bjuf Italia Srl	Italia	Leverandør av ildfaste produkter	68,2 %	100%
Höganäs Contracting Asia Pacific Sdn Bhd	Malaysia	Leverandør av ildfaste produkter	68,2 %	100%
Höganäs Bjuf Asia Pacific Sdn Bhd	Malaysia	Leverandør av ildfaste produkter	68,2 %	100%
Höganäs Bjuf Eastern Europe Sp.z o.o.	Polen	Leverandør av ildfaste produkter	68,2 %	100%
Tilknyttede selskap:				
Bridge Eiendom AS ¹⁾	Norge	Eiendomsselskap	0,0 %	50,0 %
Norwegian Crew Management AS	Norge	Bemannings til shipping	33,3 %	33,3 %

¹⁾ Tilgang og avgang av datterselskaper og tilknyttede selskap

Höganäs Borgestad Holding AB er nystiftet i 2018. Gjennom oppkjøpet av installasjonselskapet Tekmur Oy i Finland, erhvervet også Höganäs Borgestad Oy 100 prosent av aksjene i Crematec AB. Borgestad sin indirekte andel er 52,3 prosent. Borgestad Properties AS har solgt sin 50 prosent andel i Bridge Eiendom AS og Macon i Gävle AB har solgt hele sin andel (100 prosent) av Sjöberg & Lindqvist i Gävle AB.

NOTE 8 IKKE-KONTROLLERENDE EIERINTERESSER

Oversikt over finansiell informasjon vedrørende hvert enkelt datterselskap som har ikke-kontrollerende eierinteresser:

	Andel 01.01	Andel resultat	Utbetalt utbytte	Omregnings- differanser	Tilgang/ avgang	Restrukturering	Andel 31.12
Höganäs Borgestad AS	11 872	322	-6 100			-6 094	-
Macon i Gävle AB	14 644	1 113	-1 259	-355		-14 143	-
Höganäs Borgestad Energi & Ugnsteknik AB	2 210	38	-355	-53		-1 840	-
Sjöberg & Lindqvist i Gävle AB	202	251		3	-456		-
Höganäs Bjuf Middle East Ltd.	-326	13		-4			-317
AG Port OY	3 167	46	-55	31			3 190
Tekmur OY		24		172	3 978		4 175
Crematec AB		1 237		-11	-1 250		-24
Höganäs Borgestad Holding AB						57 873	57 873
Sum	31 770	3 044	-7 769	-217	2 272	35 794	64 895

Se note 3 for mer informasjon vedrørende restrukturering og forenkling av eierstrukturen innenfor Borgestad konsernet.

NOTE 9 SKATT

Årets skattekostnad	2018	2017
Betalbar skatt norske selskap	315	5 331
Skatt utenlandske selskap	416	445
For lite/mye avsatt tidligere år	-21 462	23
Endring utsatt skatt eiendel for resultatførte poster	-14 661	-387
Virkning av endring i skatteregler	420	-336
Endring ubenyttet kreditfradrag	-	235
Sum	-34 973	5 311

Avstemming av årets skattekostnad

	2018	2017
Resultat før skatt	-28 709	28 718
Skatt beregnet etter innenlandske skattesatser	-6 124	6 619
Effekt av permanente forskjeller	2 483	-7 010
Effekt av endret skattesats i Norge	420	-335
Effekt av ikke balanseført utsatt skatt eiendel	-10 289	6 018
For lite/mye avsatt tidligere år	-	19
Endret ligning for 2013	-21 462	-
Sum	-34 973	5 311
Effektiv skattesats	121,8 %	18,5 %

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller

	2018	2017
Omløpsmidler	-3 613	-
Anleggsmidler	-1 338	-2 463
Omvurderingskonto valuta	7 503	6 799
Pensjonsforpliktelse	-1 663	-1 950
Avsetninger	-	518
Langsiktig gjeld	1 366	-
Gevinst og tapskonto	130	234
Fremførbart underskudd/kildeskatt	-22 014	-26 110
Begrensning i oppføring av utsatt skatt eiendel	-	19 122
Sum netto utsatt skatt eiendel per 31.12	-19 629	-3 850
-herav utsatt skatt eiendel	-28 798	-25 432
-herav utsatt skatt	9 169	21 583
Sum utsatt skatt eiendel netto 01.01	-3 850	-20 797
Sum utsatt skatt eiendel netto 31.12	-19 629	-3 850
Endring utsatt skatt i balansen	-15 779	16 947

Endring utsatt skatt i balansen	-15 779	16 947
Endret skatteeffekt på fremførbart underskudd som følge av endret ligning for 2013	-	-
Utsatt skatt ført over totalresultatet*	2 564	-18 486
Valutaomregning utsatt skatt eiendel	-1 027	816
Resultatført utsatt skatt eiendel	-14 241	-723

* Linjen inkluderer skattekostnad knyttet til valutaeffekter av konserninterne lån som presenteres som en del av nettoinvesteringen i datterselskap.

Balansført utsatt skatt eiendel

Utsatt skatt eiendel er beregnet med bakgrunn i midlertidige forskjeller som antas å reverseres i overskuelig fremtid. Ved balanseføring av utsatt skatt eiendel har konsernet vurdert om det er sannsynlig at konsernet gjennom fremtidig inntjening kan nyttiggjøre seg av den beregnede utsatte skatt eiendelen. Når det ikke er sannsynliggjort at den beregnede skatt eiendelen kannyttiggjøres mot fremtidig inntjening er det foretatt en begrensning i balanseføringen av den utsatte skatt eiendelen.

Begrensningen i utsatt skatt eiendel stammer fra Sverige og Polen, i tillegg til nedskrivning av interne fordringer i Norge. I Polen er det en begrensning på utnyttelse av fremførbart underskudd på fem år. Eiendel utskatt skatt i Sverige er uendret fra 2015 og begrensningen referer seg til fremførbart underskudd oppstått i 2016 til 2018. Basert på estimerte merverdier for bygg og investeringseiendom, samt forventet lønnsomhet de kommende år anses verdsettelsen av utsatt skatt eiendel som forsvarlig.

NOTE 10 PENSJONER

Samtlige ansatte i de norske selskapene er tilknyttet en kollektiv tjenestepensjonsordning. Selskapets pensjonsordninger oppfyller kravene etter lov om tjenestepensjon. Det er gjenværende ni ansatte som inngår i en lukket ytelsesbasert ordning. Alle øvrige ansatte i de svenske og norske selskapene i konsernet har innskuddsbaserte ordninger. Innskuddsplanen omfatter hel- og deltidsansatte utgjør mellom 2 - 8 prosent av lønnen.

Alle norske selskap i konsernet med ansatte er medlem av Fellesordningen for AFP. AFP forpliktelsen er ikke innregnet grunnet manglende måling. Enkelte selskaper i konsernet har en usikret førpensjonsordning til sine ansatte der den ansatte har rett til ytelse utover ordinær alderspensjon og AFP ved frivillig fratreden før 67 år. Ytelsene fra disse selskapene vil være økende desto senere uttak av alderspensjon/AFP. Ordningen ble formalisert i 2010 i forbindelse med ny offentlig pensjonsreform fra 2011, men ble lukket for nyansatte fra og med 2012.

Selskapets pensjonsforpliktelser gjelder i hovedsak lukket førpensjonsordning og lukket driftspensjonsordning i Borgestad ASA. Konsernet har i 2018 totalt betalt TNOK 14 240 til pensjonspremie og TNOK 453 i løpende pensjon over drift. For 2019 er det estimert at konsernet utbetaler TNOK 14 667 til pensjonspremie og TNOK 335 i løpende pensjon over drift.

Antall personer i ytelsesbaserte ordninger 31.12	Sikrede	Usikrede
Antall aktive	8	2
Antall pensjonister	3	1

Gjennomsnittsalderen for de aktive ansatte som inngår i den kollektive ytelsesbaserte ordning er relativt høy, da ordningen ble lukket for fem år siden. Den høye gjennomsnittsalderen medfører at endrede forutsetninger om diskonteringsrente, lønnsvekst og pensjonsregulering blir relativt uvesentlig for brutto pensjonsforpliktelse. Det er derfor ikke utarbeidet følsomhetsanalyser.

Årets pensjonskostnad fremkommer således:	2018	2017
Pensjonskostnad for ytelsesbaserte ordninger	740	1 048
Pensjonskostnad for innskuddsordninger	14 575	12 208
Sum pensjonskostnad	15 315	13 256

Sammensetning av netto pensjonsforpliktelse

a) Sikrede ordninger:

Pensjonsmidler	-4 282	-4 389
Brutto pensjonsforpliktelse	4 702	5 259
Netto pensjonsforpliktelse/ pensjonsmidler (-)	420	870

b) Usikrede ordninger:

Brutto pensjonsforpliktelse inklusive arbeidsgiveravgift	7 083	7 608
Sum pensjonsforpliktelse inkludert arbeidsgiveravgift	7 503	8 478

Estimatavvik ført over andre inntekter og kostnader

Oppstått estimatavvik på pensjonsforpliktelser sikrede ordninger	-55	-
Oppstått estimatavvik på pensjonsforpliktelser usikrede ordninger	243	4 481
Sum estimatavvik ført over andre inntekter og kostnader	188	4 481

NOTE 11 FINANSIELLE DERIVATER OG RISIKOSTYRING

Finansiell risiko

Konsernet benytter finansielle instrumenter som banklån og obligasjonslån for å skaffe kapital til investeringer i selskapets virksomhet. I tillegg har konsernet finansielle instrumenter som kundefordringer, leverandørgjeld o.l. som er direkte knyttet til virksomhetens daglige drift.

Rutiner for risikostyring er vedtatt av styret og foretas av en sentral finansavdeling i samarbeid med de enkelte driftsenhetene. De viktigste finansielle risiki konsernet er utsatt for er knyttet til renterisiko, likviditetsrisiko, valutarisiko og kredittisiko. Konsernets ledelse har en løpende vurdering av disse risiki og fastsetter retningslinjer for hvordan disse skal håndteres og i samsvar med konsernets strategi for rente- og valutaeksponering benytter konsernet enkelte ganger finansielle derivater for å redusere denne risikoen. Regnskapsmessig behandling av finansielle derivater er omtalt i note 2.

1) Kredittisiko

Konsernet handler kun med godkjente kredittverdige motparter. Alle motparter som får kreditt hos konsernet, for eksempel kunder, skal godkjennes og underlegges en vurdering av kredittverdighet. Konsernet har ingen vesentlig kredittisiko knyttet til en enkelt motpart eller flere motparter som kan sees på som en gruppe pga likheter i kredittisikoen.

Maksimal risikoeksponering er representert ved balansført verdi av de finansielle eiendelene, inkludert derivater, i balansen. Da motparten iderivathandelen og innestående i bank normalt er banker anses kredittisikoen knyttet disse postene å være svært lav. Videre er motpart for pensjonsmidler et norsk forsikringsselskap og risiko knyttet til dette anses minimal. Konsernet anser sin maksimale risikoeksponering å være balansført verdi av langsiktige fordringer, kundefordringer, markedsbaserte obligasjoner og rentefond og andre kortsiktige fordringer, jfr. v) for oversikt over beløpene innenfor disse klassene.

Opplysninger om kundefordringer, aldersfordeling og tap på krav:

Kundefordringer	2018	2017
Kundefordringer	139 703	136 980

Per 31. desember 2018 hadde konsernet følgende aldersfordeling for kundefordringer:

Ikke forfalt	106 453	79 916
0 - 30 dager	22 027	23 224
31 - 60 dager	5 954	4 947
61 - 90 dager	1 311	1 460
eldre enn 91 dager	29 890	53 389
Kundefordringer brutto	165 634	162 936
Avsetning for tap	-25 931	-25 956
Kundefordringer netto	139 703	136 980

Endring i avsetning for tap er som følger:

Avsetning 01.01	25 956	23 131
Årets avsetning til tap på krav	1 487	1 080
Årets konstaterte tap	-	373
Reversert tidligere avsetning	-100	-364
Omregningsdifferanse	-1 411	1 736
Avsetning 31.12	25 931	25 956

Verdi av tapsavsatte kundefordringer:

Pålydende kundefordringer reservert for tap	29 060	30 062
Avsetning til tap	-25 931	-25 956
Verdi av kundefordringer avsatt til tap	3 128	4 106

Avsetning til tap og endring konstaterte tap på krav er i hovedsak knyttet til Agora Bytom.

II) Renterisiko

Konsernet er eksponert for renterisiko gjennom plassering og finansieringsaktiviteter. Per 31. desember 2018 hadde konsernet flytende rente for de fleste av sine innskudd, fordringer og lån, med unntak av mellomværende med tilknyttede selskap samt at 70 prosent av konsernets lån på MEUR 52,7 er sikret til 0,32 prosent +2,40 prosent margin som utløper i juni 2021. Fastrentelån regnskapsføres til amortisert kost. Innlån og utlån til fast rente (5 prosent) har en kort durasjon (1-2 år).

Følgende tabell viser konsernets sensitivitet for potensielle endringer i rentenivået:

År	Endring i rentenivået i prosent poeng	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egen kapitalen før evt. skatt
2018	+/-1 % poeng	-/+ 9 252	-/+ 8 494
2017	+/-1 % poeng	-/+ 8 728	-/+ 12 211

Alle fastrentekontrakter som er inngått er regnskapsført som kontantstrømsikringer. I tabellene nedenfor er disse kontraktene spesifisert.

2018 Rentederivater	Sikret beløp	Gjenstående løpetid	Virkelig verdi	Verdi endring gjennom året
Agora Bytom Sp. z o.o. **	339 764	2,5 år	-4 747	-619

2017 Rentederivater	Sikret beløp	Gjenstående løpetid	Virkelig verdi	Verdi endring gjennom året
Agora Bytom Sp. z o.o.**	348 888	3,5 år	-4 084	3 621
Bridge Eiendom AS*	15 000	9 mnd	-531	621

* Rentederivat for Bridge Eiendom AS er kun medtatt Borgestad sin andel, ref note 13.

** 70 prosent av lånet knyttet til Agora er sikret med en rente på 0,32 prosent + 2,40 prosent margin.

Derivatene over er kontrakter hvor flytende rente er swappet til fast rente. Rentederivatene over er regnskapsført som sikringsinstrumenter med endring av virkelig verdi over andre inntekter og kostnader (OCI). Borgestad har i 2017 fått en økning i finanskostnader i ordinært resultat på TNOK 2 351 (2 357) sammenlignet med en situasjon uten inngåelse av disse sikringsinstrumentene.

Rentederivatet i Agora Bytom Sp. z o.o. er inngått i EUR og sikret beløp utgjør MEUR 34,2 (35,5), noe som tilsvarer 70 prosent av selskapets pantelån.

Renteinntekter og rentekostnader på utlån, fordringer og forpliktelser målt til amortisert kost

	Renteinntekter		Renteutgifter	
	2018	2017	2018	2017
Obligasjonslån	-	-	29 150	25 229
Bank	304	188	21 037	19 645
Total sum	304	188	50 187	44 874

III) Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke vil være i stand til å betjene sine finansielle forpliktelser etter hvert som de forfaller. Konsernet har over tid hatt for svake resultater, og har over flere år realisert negative kontantstrømmer. Styret og konsernledelsen er omforent om at konsernet må styrke konsernets likviditet og redusere likviditetsrisikoen for å sikre et bærekraftig konsern. Konsernledelsen har iverksatt og vil iverksette løpende forbedringsinitiativer som er ventet å bedre de fremtidige kontantstrømmene for konsernet. Blant tiltakene som er gjennomført så langt er endringen av eierstrukturen innenfor Borgestad Industries konsernet, der samtlige minoritetsaksjonærer har flyttet sitt eierskap fra respektive datterselskaper til et felles holding selskap, Höganäs Borgestad Holding AB. Denne omorganiseringen vil bidra til realisering av synergier, samt at man vil muliggjøre optimalisering av skatteposisjoner og redusere betalbar skatt i denne delen av konsernet. Dette initiativet sammen med øvrige tiltak som skal iverksettes forventes på sikt å bidra til at konsernets likviditetssituasjon blir styrket og at man vil kunne redusere konsernets gjeldsbelastning. Dette forventes også å sikre overholdelse av lånevilkår, rettidig betaling av renter og nedbetaling av lån. Konsernets strategi for å håndtere likviditetsrisiko er å ha tilstrekkelig med likvider til enhver tid for å kunne innfri sine finansielle forpliktelser ved forfall, både under normale og ekstraordinære omstendigheter, uten å risikere uakseptable tap eller på bekostning av konsernets rykte. Ubenyttede kredittmuligheter er omtalt i note 6.

Følgende tabell viser en oversikt over forfallsstrukturen for konsernets finansielle forpliktelser, basert på udiskonterte kontraktuelle betalinger. Ved tilfeller der motparten kan kreve tidligere innløsning, er beløpet gjengitt i den tidligste perioden betalingen kan kreves fra motpart. Dersom forpliktelsen kan kreves innløst på forespørsel er disse inkludert i første kolonne som forpliktelsen kan kreves innløst.

2018	Gjenværende periode			
	0-3 mnd.	3-12 mnd.	1-3 år	Over 3 år
Kassekreditt	-	127 556	-	-
Langsiktig gjeld	7 658	22 975	495 733	34 527
Annen langsiktig gjeld	-	-	5 452	-
Obligasjonslån	-690	-2 070	296 551	-
Kontraktfestede/avtalte renteforpliktelser	10 137	30 412	81 099	1 993
Leverandørgjeld	74 260	-	-	-
Kortsiktig gjeld	39 161	61 096	-	-
Sum	130 527	239 969	878 836	36 520

2017	Gjenværende periode			
	0-3 mnd.	3-12 mnd.	1-3 år	Over 3 år
Kassekreditt	-	125 626	-	-
Langsiktig gjeld	6 678	20 034	517 734	-
Obligasjonslån	-	300 000	-	-
Leverandørgjeld	68 234	-	-	-
Kortsiktig gjeld	74 352	50 024	-	-
Sum	149 265	495 684	517 734	-

Se note 5 for informasjon om langsiktige lån.

IV) Valutarisiko

Konsernselskapene er utsatt for valutarisiko da de har produksjon, kjøp og salg i flere forskjellige land og ulike valuta. De vesentligste valutaene er NOK, SEK, PLN, EUR og USD.

Konsernet inngår fra tid til annen terminkontrakter og swapavtaler for å redusere valutarisikoene i kontantstrømmer denominert i utenlandsk valuta. Konsernets tilgjengelige likvider holdes i NOK, EUR, PLN, SEK og USD.

Tabellene nedenfor viser konsernbalansens følsomhet for potensielle endringer i kronekursen for hhv. EUR, PLN, SEK og USD med alle andre forhold holdt konstant.

År	Endring i EUR-kurs	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapitalen
2018	+/- 10 %	+/- 4 090	+/- 47 582
2017	+/- 10 %	+/- 1 114	+/- 45 221

År	Endring i PLN-kurs	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapitalen
2018	+/- 10 %	+/- 1 837	+/- 768
2017	+/- 10 %	+/- 171	+/- 768

År	Endring i SEK-kurs	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapitalen
2018	+/- 10 %	+/- 297	+/- 6 332
2017	+/- 10 %	+/- 187	+/- 7 969

År	Endring i USD-kurs	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapitalen
2018	+/- 10 %	+/- 2 463	-
2017	+/- 10 %	+/- 2 701	-

Konsernet har ingen opsjonsavtaler hverken per 31. desember 2018 eller 31. desember 2017.

V) Klassifisering av finansielle instrumenter

Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser:

	Derivater som er sikrings- instrumenter	Aksjer til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet	Utlån og fordringer til		Finansielle for- pliktelser målt til amortisert kost	SUM
			amortisert kost samt bankinnskudd	Finansielle for- pliktelser målt til amortisert kost		
31.12.18						
<i>Finansielle anleggsmidler</i>						
Andre fordringer	-	-	24 589	-	-	24 589
Andre aksjer	-	30 411	-	-	-	30 411
<i>Finansielle omløpsmidler</i>						
Kundefordringer	-	-	139 703	-	-	139 703
Andre kortsiktige fordringer	-	-	36 058	-	-	36 058
Bankinnskudd	-	-	57 056	-	-	57 056
Sum finansielle eiendeler	-	30 411	257 406	-	-	287 817
<i>Langsiktige finansielle forpliktelser</i>						
Pantegjeld langsiktig	-	-	-	530 261	-	530 261
Obligasjonslån	-	-	-	293 791	-	293 791
Annen langsiktig gjeld	-	-	-	457	-	457
Derivater	4 994	-	-	-	4 994	4 994
<i>Kortsiktige finansielle forpliktelser</i>						
Pantegjeld kortsiktig	-	-	-	30 633	-	30 633
Kassekreditt	-	-	-	127 556	-	127 556
Leverandørgjeld	-	-	-	74 260	-	74 260
Skyldige offentlige avgifter	-	-	-	30 509	-	30 509
Annen kortsiktig gjeld	-	-	-	69 748	-	69 748
Sum finansielle forpliktelser	4 994	-	-	1 157 216	-	1 162 210

	Derivater som er sikrings- instrumenter	Aksjer til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet	Utlån og fordringer til		Finansielle for- pliktelser målt til amortisert kost	SUM
			amortisert kost samt bankinnskudd	Finansielle for- pliktelser målt til amortisert kost		
31.12.17						
<i>Finansielle anleggsmidler</i>						
Andre fordringer	-	-	461	-	-	461
Andre aksjer	-	30 489	-	-	-	30 489
<i>Finansielle omløpsmidler</i>						
Kundefordringer	-	-	136 980	-	-	136 980
Andre kortsiktige fordringer	-	-	13 832	-	-	13 832
Aksjer	-	33 250	-	-	-	33 250
Bankinnskudd	-	-	95 042	-	-	95 042
Sum finansielle eiendeler	-	63 739	246 315	-	-	310 054
<i>Langsiktige finansielle forpliktelser</i>						
Pantegjeld langsiktig	-	-	-	517 733	-	517 733
Obligasjonslån	-	-	-	297 750	-	297 750
Annen langsiktig gjeld	-	-	-	4 260	-	4 260
<i>Kortsiktige finansielle forpliktelser</i>						
Pantegjeld kortsiktig	-	-	-	26 713	-	26 713
Kassekreditt	-	-	-	125 626	-	125 626
Leverandørgjeld	-	-	-	68 234	-	68 234

Skyldige offentlige avgifter	-	-	-	26 804	26 804
Derivater	4 615	-	-	-	4 615
Annen kortsiktig gjeld	-	-	-	67 820	67 820
Sum finansielle forpliktelser	4 615	-	-	1 134 941	1 139 555

VI) Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Hvis ikke den finansielle eiendelen har en observerbar markedsverdi baserer konsernet sine estimat på en rekke observasjoner som støttes av beregninger for å komme frem til best mulig estimat på eiendelenes verdi. Disse observasjonene består av emisjonsbeløp ved åpen tegning, ulike aktørers pristilbud og verdsettelse ved salg av deler av selskap, kostpris ved nylig kjøp av aksjer, samt egne vurderinger av kontantstrøm og verdijustert egenkapital av konsernets investeringer. De viktigste usikkerhetsmomentene knyttet til estimatene for virkelig verdi er forhold som sviktende omsetning og resultat i selskapene man har eierandel i, endring i risikoprofil for investeringen eller generell økning i kravet konsernet stiller til sin diskonteringsrente. Vi viser til egen oppstilling nedenfor som viser den metoden som er benyttet for verdsettelse av den enkelte balansepost (verdsettelseshierarki).

Følgende av selskapets finansielle instrumenter er ikke særskilt verdsatt til virkelig verdi: kontanter og kontantekvivalenter, kundefordringer, andre kortsiktige fordringer, kassekreditt, leverandørgjeld og langsiktig gjeld. Balanseført verdi av kontanter og kontantekvivalenter og kassekreditt er tilnærmet lik virkelig verdi på grunn av at disse instrumentene har kort forfallstid. Tilsvarende er balanseført verdi av kundefordringer, kortsiktige fordringer, leverandørgjeld, offentlige avgifter og annen kortsiktig gjeld tilnærmet lik virkelig verdi da de inngås til "normale" betingelser.

I forhold til rentebærende gjeld har konsernet ikke inngått avtaler som avviker vesentlig med ordinære markedsvilkår.

Virkelig verdi hierarki

Konsernet klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke et virkelig verdi hierarki. Virkelig verdi hierarkiet har følgende nivåer:

- Nivå 1: input er noterte priser (ujusterte) i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.
- Nivå 2: input er annet enn noterte priser inkludert i nivå 1 som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte (dvs. som priser) eller indirekte (dvs. utledet fra priser).
- Nivå 3: input for eiendelen eller forpliktelsen som ikke er basert på observerbare markedsdata (ikke-observerbar input).

Eiendeler innregnet til virkelig verdi	31.12.18	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
<i>Finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet</i>				
Sikringsderivater med verdiendringer over resultatregnskapet	-	-	-	-
Sikringsderivater med verdiendringer over andre inntekter og kostnader	-3 845	-	-3 845	-
Egenkapitalinstrumenter holdt for omsetning	30 411	7	-	30 404
Sum	26 566	7	-3 845	30 404

I løpet av rapporteringsperioden, var det ingen endring i virkelig verdi måling som medførte overføringer mellom nivå 1, 2 eller 3. I henhold til IFRS 9 føres alle verdiendringer av finansielle eiendeler over resultatet, med mindre man har valgt noe annet ved første gangs innregning.

Eiendeler innregnet til virkelig verdi	31.12.17	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
<i>Finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet</i>				
Omløpsaksjer	33 250	-	-	33 250
Sikringsderivater med verdiendringer over resultatregnskapet	-	-	-	-
Sikringsderivater med verdiendringer over andre inntekter og kostnader	-	-	-	-
Anleggsaksjer	30 489	7	-	30 482
Sum	63 739	7	-	63 732

Spesifikasjon av endringer i nivå 3

	2018	2017
Virkelig verdi 01.01	63 732	63 532
Årets tilgang	510	200
Årets avgang	-33 250	-
Verdiendringer ført i resultatregnskap	-588	-
Sum	30 404	63 732

VII) Kapitalforvaltning

Borgestad ASA har i hovedsak investeringer innen eiendom og langsiktige andeler i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper. Da investeringene hovedsakelig er langsiktige, tilstreber man også en tilpasset finansiering i form av egenkapital og langsiktig fremmedkapital. Konsernet søker å tilpasse utviklingen i egenkapitalandelen etter behov på kort og lang sikt. Egenkapitalandel beregnes som bokført egenkapital i forhold til total kapital. Egenkapitalandelen per 31. desember 2018 og 2017 var henholdsvis 27,1 prosent og 27,2 prosent. Se note 5 for ytterligere opplysninger om rentebærende gjeld.

Konsernet skal videre ha tilstrekkelig likviditet til å møte sine forpliktelser. Se informasjon vedrørende emisjon i note 3. Konsernet forvalter kapitalstrukturen etter endringer i økonomiske forhold. For å påvirke kapitalstrukturen har konsernet muligheter til å endre utbytte til aksjonærene, utstedelse av nye aksjer eller selge eiendeler for å redusere gjeld. I tillegg skal konsernet til enhver tid ha overskuddslikviditet som en ekstra buffer.

Borgestad ASA ønsker å oppnå en best mulig prising av selskapets aksje gjennom en effektiv og lønnsom forvaltning av konsernets ressurser. En konkurransedyktig avkastning skal oppnås gjennom verdistigning og utbetaling av utbytte. Avkastningen skal være konkurransedyktig sammenlignet med andre plasseringsalternativer med samme risiko. Utbyttet skal stå i forhold til selskapets resultater, egenkapitalbehov og framtidsutsikter.

NOTE 12 VARIGE DRIFTSMIDLER, IMMATERIELLE EIENDELER OG INVESTERINGSEIENDOMMER

Bygninger og driftsløspore 2018	Anlegg under			Investings- eiendom	Total
	Driftsløspore	utførelse	Bygg/tomt		
Anskaffelseskost 01.01	312 876	338	141 426	1 017 095	1 471 736
Årets tilgang	4 557	1 494	410	6 374	12 834
Årets avgang	-465	-900	-14 487	-	-15 853
Omregningsdifferanse	-8 511	11	-2 898	11 394	-3
Anskaffelseskost 31.12	308 457	944	124 450	1 034 863	1 468 714
Av-/nedskrivning 01.01	243 530	-	71 414	78 091	393 034
Akkumulert avskrivning avgang	-29	-	-3 392	-	-3 421
Årets avskrivning	10 110	-	1 830	14 853	26 793
Intern reklassifisering	-	-	-	-	-
Omregningsdifferanse	-6 917	-	-1 715	783	-7 849
Av-/nedskrivning 31.12	246 694	-	68 137	93 726	408 558
Balansført verdi 31.12	61 762	944	56 313	941 136	1 060 155

Bygninger og driftsløspore 2017	Anlegg under			Investings- eiendom	Total
	Driftsløspore	utførelse	Bygg/tomt		
Anskaffelseskost 01.01	291 932	1 385	137 385	940 206	1 370 909
Årets tilgang	7 216	1 073	141	2 257	10 687
Årets avgang	-621	-1 926	-	-	-2 547
Intern reklassifisering	228	-228	-	-	-
Omregningsdifferanse	14 121	34	3 900	74 632	92 687
Anskaffelseskost 31.12	312 876	338	141 426	1 017 095	1 471 736
Av-/nedskrivning 01.01	223 710	-	66 821	61 215	351 747
Akkumulert avskrivning avgang	-	-	-	-	-
Årets avskrivning	10 245	-	2 150	13 766	26 161
Intern reklassifisering	-	-	-	-	-
Omregningsdifferanse	9 575	-	2 442	3 110	15 127
Av-/nedskrivning 31.12	243 530	-	71 414	78 091	393 034
Balansført verdi 31.12	69 346	338	70 013	939 004	1 078 701

Investeringseiendommer - spesifikasjon	Agora Bytom Sp. z o.o	
	2018	2017
Leieinntekter og viderfakturerte felleskostnader	64 319	61 933
Driftskostnader	34 029	27 513
Avskrivninger	14 853	13 766
Balansført verdi 31.12	941 136	939 003
Prosent av lineære avskrivninger	2%	2%

En verddivurdering foretatt i november 2018 ga en verddivurdering på investeringseiendom i Agora Bytom Sp. z o.o på mellom MEUR 87,8 og MEUR 108,4, som gir en verddivurdering på mellom MNOK 873 og MNOK 1 078 (kurs EUR/NOK 9,9483). Verddivurderingen angir et middelpunkt på MEUR 98,2/MNOK 977. Gjennvinnbart beløp er estimert til MEUR 97,2/MNOK 967.

Verdsetteren har relevant kompetanse og kunnskap, herunder kunnskap om det polske markedet, for å kunne verdsette eiendommen. Forutsetningene benyttet av uavhengig verdsetter er tatt inn i tabellen nedenfor:

Verddivurdering (TEUR)	Lav verdi	Høy verdi
Inntekter	6 531	7 346
Eierkostnad og strukturell ledighet (2 %)	807	823
Netto driftsinntekter	5 724	6 523
Yield benyttet	6,5 %	6,0 %
Verdi av investeringseiendom	88 066	108 711
6 måneder ledighet for ledige lokaler	-270	-270
Verdi av investeringseiendom (justert)	87 796	108 441

Lav verdi forutsetter en fremtidig normalisert gjennomsnittsløse på € 16,4 per kvm per måned, mens høy verdi forutsetter € 18,5 per måned. Faktisk oppnådd leie per måned på signerte kontrakter er € 16,9 per kvm per måned. Leienivået forventes å bli høyere for de arealene som er ledige i senteret i dag. Dette som følge av at disse arealene i hovedsak består av mindre enheter, hvor høyere leie oppnås. Med en verdi på MEUR 98,2 er det estimert en internrente på 8,0 prosent for investor (uten gearing), gitt salg etter ti år til en nettoyield på 6,5 prosent.

Verdsettelsen er klassifisert som nivå 3 i versetelseshierarkiet.

Av – og nedskrivninger

Konsernets driftsmidler avskrives og vurderes mht. nedskrivning etter prinsippene beskrevet innledningsvis. Avskrivning er beregnet ved bruk av den lineære metode over følgende brukstid:

Driftsløspore	3 – 20 år
Bygg	20 – 50 år
Investeringseiendommer	20 – 100 år
Tomt	Avskrives ikke

Estimatusikkerhet knyttet til avskrivninger

Ved beregning av avskrivninger for driftsmidlene, er den økonomiske levetiden og restverdien ved endt brukstid basert på estimer.

Leiekontrakter

Konsernet inngår kontrakter for utleie av fast eiendom (investeringseiendom). For ikke kansellerbare leiekontrakter forfaller minimum leieinntekter for konsoliderte investeringseiendommer som følger:

Leiekontrakter	2018	2017
Innen 1 år	55 075	52 013
Mellom 1 og 5 år	108 455	106 242
Over 5 år	13 285	13 957
Sum	176 815	172 212

Ved omregning fra EUR til NOK for fremtidige leieinntekter for Agora Bytom Sp. z o.o er det benyttet en valutakurs NOK/EUR på 9,9483 for 2018-tall og NOK/EUR på 9,8403 for 2017-tall.

NOTE 13 GOODWILL

Goodwill	2018	2017
Anskaffelseskost 01.01	86 804	84 720
Oppkjøp av datterselskap	1 893	-
Omregningsdifferanse	-960	2 084
Anskaffelseskost 31.12	87 737	86 804
Balanseført verdi 31.12	87 737	86 804

Nedskrivningsvurderinger av goodwill

Goodwill blir ikke avskrevet. I overensstemmelse med IFRS vurderer konsernet årlig om det er nedskrivningsbehov knyttet til balanseført verdi av goodwill. Testene gjennomføres ved årsslutt, men gjennomføres oftere hvis det foreligger indikasjoner på nedskrivningsbehov.

Goodwill som er oppstått ved oppkjøp av norske selskaper/virksomheter i 2006, 2007 og 2008 har en bokført verdi på TNOK 46 071 per 31. desember 2018. I 2011 kjøpte konsernet to svenske selskaper og i forbindelse med dette oppstod goodwill som er vurdert til TNOK 35 684 per 31. desember 2018. I 2015 kjøpte konsernet ett finskt selskap og i forbindelse med dette oppstod goodwill som er vurdert til TNOK 4 008 per 31. desember 2018. I 2018 kjøpte konsernet ytterligere ett finskt selskap og i forbindelse med dette oppstod goodwill som er vurdert til TNOK 1 975 per 31. desember 2018.

Goodwill er allokert som følger per 31. desember 2018:

Selskap	Höganäs						Sum
	Borge- stad AS	J. H. Bjørklund AS	Borgestad Fabrikker AS	T Knutsson AB	Macon AB	Höganäs Borgestad Oy	
Anskaffelseskost Goodwill	11 693	6 027	29 598	13 064	21 922	5 553	87 857
Balanseført verdi av Goodwill	11 046	5 427	29 598	14 170	21 514	5 982	87 737
Gjenvinnbart beløp	13 411	16 320	39 535	50 344	47 231	39 716	206 556

Goodwill allokert til T Knutsson, Macon AB og Höganäs Borgestad Oy er eksponert for valutasingninger.

Gjenvinnbart beløp er den kontantstrøms genererende enhetens bruksverdi. Höganäs Borgestad AS, Macon AB, T Knutsson AB, J. H. Bjørklund AS, Borgestad Fabrikker AS og Höganäs Borgestad Oy er alle inkludert i segmentet Ildfast.

Gjenvinnbart beløp er basert på bruksverdi og beregnet per kontantstrømsgenererende enhet/selskap. Bruksverdi er blitt beregnet basert på kontantstrømsprognoser som igjen er basert på budsjetter og forretningsplaner for hver kontantstrømsgenererende enhet for en treårsperiode (definert periode). Det er forutsatt en realvekst på 0 (0) prosent i udefinert periode. Kontantstrømmene er beregnet basert på forventet kontantstrøm og diskonteringsrenten er basert på et avkastningskrav før skatt i intervallet 9,2 prosent til 10,3 prosent. Basert på gjennomførte beregninger og de forutsetninger som er lagt til grunn, er det ikke foretatt noen nedskrivning av goodwill per 31. desember 2018. Dette fordi resultatet av beregningene viser at gjenvinnbart beløp på alle kontantstrømsgenererende enheter (selskapene) overstiger balanseført verdi av eiendeler/gjeld med god margin og således er det god margin på balanseført verdi av goodwill.

NOTE 14 INVESTERING I TILKNYTTETE VIRKSOMHETER

Borgestad har andeler i følgende selskaper som anses som tilknyttet Borgestad konsernet:

Norwegian Crew Management AS

Selskapet har sitt hovedkontor i Oslo i Norge. Selskapets aktivitet er utleie og formidling av mannskap til shipping næringen. Selskapet er et unotert aksjeselskap.

Bridge Eiendom AS

Borgestad Properties AS solgte sin andel i Bridge Eiendom AS i juni 2018 med et resultat på tilnærmet null.

Balanseposter tilknyttede selskap etter egenkapitalmetoden:	2018	2017		
Norwegian Crew Management AS	Egenkapital 31.12.	6 472	9 681	
	Mer-/mindreverdi i konsern	89	-387	
	Borgestad andel	33,33%	2 246	2 840
Bridge Eiendom AS	Egenkapital 31.12.	-	-13 804	
	Borgestad andel	50,00%	-	-766
Sum investering i tilknyttet selskap		2 246	2 074	

Negativ egenkapitalandel i Bridge Eiendom AS, begrenset nedad til MNOK 1 er klassifisert som avsetning for forpliktelse i 2017

Resultatandeler inkludert i Borgestad sitt resultat:

		2018	2017	
Norwegian Crew Management AS	Selskapets totalresultat	-1 783	342	
	Borgestad andel av resultat	33,33%	-594	114
Bridge Eiendom AS	Selskapets totalresultat	-663	-786	
	Borgestad andel av resultat	50,00%	-326	-388
	Tap ved salg av andel	-46	-	
Grenland Arena AS	Selskapets totalresultat	-	-47	
	Borgestad andel av resultat	50,00%	-	-23
	Gevinst ved salg av andel	-	36 029	
Sum investering i tilknyttet selskap		-966	35 732	

NOTE 15 GODTGJØRELSER

Kostnadsførte ytelser til ledende ansatte og styret 2018	Styre- honorar	Lønn	Bonus	Ytelser	Pensjon	Sum
Ledende ansatte						
Christen Knudsen, administrerende direktør	-	2 427	-	269	91	2 787
Pål Feen Larsen, finans-/viseadministrerende direktør	-	2 005	300	191	116	2 612
Niclas Sjöberg, konserndirektør segment Ildfast *	-	2 359	132	27	763	3 280
Styret						
Bertel O. Steen, styreleder*	315	-	-	-	-	315
Gudmund Bratrud, styremedlem*	180	-	-	-	-	180
Mona Møller, styremedlem*	180	-	-	-	-	180
Jacob Møller, varamedlem	165	-	-	-	-	165
Godtgjørelse	840	6 591	432	686	970	9 519

* Bertel O Steen, Gudmund Bratrud og Mona Møller er valgt til deltakelse i revisjonskomiteen og det er utbetalt TNOK 15 til hver av medlemmene for dette vervet i 2018.

Det er i løpet av regnskapsåret 2018 ikke gitt lån eller garantier til ledende ansatte eller styremedlemmer i konsernet.

Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til administrerende direktør og andre ledende ansatte

Erklæringen er i samsvar med allmennaksjeloven § 6-16a og vil dekke administrerende direktør, samt finans-/viseadministrerende direktør og konserndirektør for segmentet Ildfast. I 2018 var disse stillingene besatt av følgende personer: Christen Knudsen, Pål Feen Larsen og Niclas Sjöberg. Lønnsnivået for ledelsen skal gjenspeile ansvaret som er tillagt stillingene og samtidig være markedsmessig konkurransedyktig i de områdene man opererer, både med hensyn på segment og geografi. Når det gjelder fastsettelsen av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte vil dette i innværende år skje i samsvar med ovennevnte hovedprinsipper. Hovedprinsippene som beskrevet over har også vært retningsgivende for lederlønns-fastsettelsen i 2018.

Administrerende direktør og finans-/viseadministrerende direktør disponerer fri bil i sine stillinger. Ledelsen har dekket mobiltelefon og bredbånd til hjemmeadresse samt personalforsikringer i samsvar med selskapets øvrige ansatte. Administrerende direktør har i tillegg dekket 2 aviser. Administrerende direktør, finans- og viseadministrerende direktør og konserndirektør for segmentet Ildfast vil kunne motta bonus dersom styret med bakgrunn i oppnådde resultater finner det riktig. Administrerende direktør vil i samarbeid med styret fastsette rammene for denne utbetalingen. Finans-/viseadministrerende direktør har en avtale om at 200 000 kroner av lønnen skal utbetales i aksjer. Oppgjør skjer årlig, med markedskursen på oppgjørstidspunktet. Ledelsen er tilknyttet

bedriftens pensjonsforsikringsordninger. Administrerende direktør og finans-/viseadministrerende direktør er knyttet til innskuddsbasert løsningsordning. Bedriften er tilknyttet AFP ordningen som gjelder administrerende direktør og finans-/viseadministrerende direktør. I tillegg til dette har administrerende direktør en avtale som gir mulighet til fratreden fra fylte 60 år. Garantert total pensjon vil gradvis trappes opp jo lenger man sitter i stillingen.

Administrerende direktør har en avtale som gir krav på 24 måneders etterlønn ved annen avslutning av arbeidsforholdet enn ordinær oppsigelse fra arbeidstaker. Finans-/viseadministrerende direktør og konserndirektør for segmentet Ildfast har en avtale som gir krav på 12 måneders etterlønn ved annen avslutning av arbeidsforholdet enn ordinær oppsigelse fra arbeidstaker.

Kostnadsførte ytelser til ledende ansatte og styret 2017	Styre-honorar	Lønn	Bonus	Ytelser	Pensjon	Sum
Ledende ansatte						
Christen Knudsen, administrerende direktør	-	2 414	-	270	91	2 775
Pål Feen Larsen, finans-/viseadministrerende direktør	-	1 481	300	429	76	2 286
Niclas Sjöberg, konserndirektør segment Ildfast	-	1 819	-	80	684	2 584
Styret						
Bertel O. Steen, styreleder**	300	-	-	-	-	300
Gudmund Bratrud, styremedlem**	180	-	-	-	-	180
Sissel Grefsrud, styremedlem**	180	-	-	-	-	180
Jacob Møller, varamedlem	165	-	-	-	-	165
Hilde Westlie, styremedlem**	180	-	-	-	-	180
Mona Møller, styremedlem*	-	-	-	-	-	-
Godtgjørelse	1 005	5 714	300	779	851	8 650

* Ved generalforsamling i 2017 ble Mona Møller valgt inn i styret i Borgestad ASA. Jacob Møller ble valgt til varamedlem og Hilde Westlie og Sissel Grefsrud gikk ut av styret.

** Gudmund Bratrud, Sissel Grefsrud og Hilde Westlie er valgt til deltakelse i revisjonskomiteen og det er utbetalt TNOK 15 til hver av medlemmene for dette vervet i 2017.

Kostnadsført honorar til revisor	2018	2017
Lovpålagt revisjon	1 487	1 314
Andre attestasjonstjenester	-	-
Skatterådgivning	442	252
Andre tjenester utenfor revisjon	424	346
Sum	2 353	1 911

Av total revisjonskostnad i 2018 på TNOK 2 353 er TNOK 2 207 (926) fra Deloitte. Beløpet fordeler seg på TNOK 1 443 (858) i lovpålagt revisjon, TNOK 341 (48) i skatterådgivning og TNOK 424 (19) for andre tjenester utenfor revisjon.

NOTE 16 SPESIFIKASJONER

Gjennomsnittlig antall årsverk i konsernet	2018	2017
376	376	366
Kostnader for forskning- og utviklingsvirksomhet		
Forskning- og utviklingsvirksomhet	4 619	4 644
Sum	4 619	4 644

Kriteriene for innregning av immateriell eiendel i henhold til IAS 38 er ikke er oppfylt og alle kostnader til forskning og utvikling er kostnadsført.

Andre fordringer

Inntektsperiodiseringer	12 196	96
Virkelig verdi av sikringsinstrumenter	-	-
Kostnadsperiodiseringer	6 765	5 948
Merverdiavgift	239	151
Skatt	8 593	505
Andre kortsiktige fordringer	8 265	7 132
Sum	36 058	13 832

Annen kortsiktig gjeld

Påløpte kostnader	544	2 416
Påløpte renter	795	7 871
Forskudd fra kunde	14 627	19 748
Feriepenger og annen gjeld til ansatte	29 643	25 007
Annen kortsiktig gjeld	24 139	17 394
Sum	69 748	72 435

NOTE 17. AKSJER

Finansielle omløpsmidler

	2018	2017
Kostpris 01.01	33 250	27 611
Reklassifisering til/fra anleggsmidler	-	-19 444
Realiserte aksjer	-33 250	-38
Virkelig verdi justering	-	25 121
Brutto urealisert tap	-	-
Balansført verdi 31.12	-	33 250

Finansielle anleggsmidler

NBT AS	27 573	27 573
Andre aksjer - anskaffelseskost	3 426	2 916
Virkelig verdi justering	-588	-
Balansført verdi 31.12	30 411	30 489

Anleggsaksjer

	Eierandel	Anskaffelses kost	Balansført verdi 31.12
BTV Fond AS	3,50%	4 900	2 321
Impact Technology Systems AS		349	-
NBT AS		27 573	27 573
Øvrige aksjer		571	517
Anleggsaksjer totalt		33 393	30 411

Aksjene i PCO Zarow Sp.z o.o. ble solgt 27. februar 2018 for MNOK 34,4. Konsernets gevinst ble MNOK 1,1.

For opplysninger vedrørende verdsettelseshierarki se note 12.

Estimatusikkerhet ved beregning av virkelig verdi for finansielle eiendeler

Det knytter seg risiko til verdsettelsen av aksjer der det ikke finnes en observerbar markedsverdi på tidspunkt for avleggelse av regnskap. Konsernet baserer sine estimat på en rekke observasjoner som støttes av beregninger for å komme frem til best mulig estimat på eiendelenes verdi. Disse observasjonene består av emisjonsbeløp ved åpen tegning, ulike aktørers pristilbud og verdsettelse ved salg av deler av selskap, kostpris ved nylig kjøp av aksjer, eksterne takster samt vurderinger av neddiskontert kontantstrøm og verdijustert egenkapital.

Den investeringen med bredest utfallsrom gjelder aksjeinvestering i NBT AS som er verdsatt til TNOK 27 573, som tilsvarer verdsettelse på kr 27,50 per aksje. NBT AS er et investeringsselskap som utvikler og investerer i vindkraftprosjekter i Ukraina og Kina.

Selskapet er i en utviklingsfase. Selskapets sist tilgjengelige offisielle årsrapport (2017) viser en negativ egenkapital på MNOK 283. Det er dermed knyttet risiko til aksjeposten i NBT AS. En forutsetning for at selskapet skal kunne realisere sine verdier i prosjektporteføljen er at selskapet løpende klarer å reise nødvendig kapital til å finansiere den løpende drift. De eksisterende obligasjonslåneene er i 2018 økt med henholdsvis MNOK 15 og MUSD 3,5, samtidig som det ble konvertert obligasjoner til 871 947 aksjer til kurs NOK 30 per aksje. Det ble gjennom 2018 omsatt et mindre antall aksjer i selskapet til en kurs på kr 35 - 40,- pr aksje. Verdsettelsen avhenger i stor grad av hvilken metode man benytter til å verdsette underliggende prosjektportefølje. Det har vært en positiv utvikling av selskapet i 2018 og hittil i 2019. Utbyggingen av første del av vindmølleparken i Ukraina, med en total kapasitet på ca 800 GWH, er igangsatt og skal stå klart i 1. kvartal 2020. Prosjektet er fullfinansiert med omtrent MEUR 300. Vindmølleparkene i Kina har også hatt bedre økonomiske resultater i 2018 enn i 2017.

Borgestad mener at kr 27,50 per aksje i NBT er innenfor utfallsrommet til verdien i selskapet på nåværende tidspunkt sett i lys av den positive utviklingen i Ukraina og kjente aksjetransaksjoner og tidligere emisjoner.

Sensitivitetsanalyse av aksjeinvesteringer

Ved en eventuell endring i markedsverdien på aksjer klassifisert som anleggsmidler med +/- 10 prosent vil dette påvirke resultatet med TNOK +/- 3 041.

NOTE 18 RESULTAT PER AKSJE

Resultat per aksje beregnes ved å dividere majoritetens resultat knyttet til ordinære aksjeeiere i morselskapet med et veid gjennomsnittlig antall utestående aksjer i regnskapsåret.

Utvannet resultat per aksje beregnes ved å dividere majoritetens resultat knyttet til ordinære aksjeeiere i morselskapet med gjennomsnittlig antall utestående aksjer i regnskapsåret pluss et vektet gjennomsnitt av de aksjer, konverteringsretter eller opsjoner som potensielt kan konverteres til ordinære aksjer. Per 31. desember 2018 og 2017 var det ingen forskjell mellom resultat per aksje og utvannet resultat per aksje i Borgestad.

Beregningsgrunnlag	2018	2017
Vektet gjennomsnittlig antall ordinære aksjer	3 382	3 376
Effekt av utvanning	-	-
Vektet gjennomsnittlig antall ordinære aksjer korrigert for utvanning	3 382	3 376
Resultat per aksje		
Resultat knyttet til aksjeeiere i morselskapet	3 220	12 621
NOK per aksje resultat	0,95	3,74

NOTE 19 UTBYTTE

Det er hverken vedtatt eller utbetalt utbytte for 2018. Tilsvarende var situasjonen også for 2017.

NOTE 20 INFORMASJON OM AKSJEKAPITAL OG EGNE AKSJER

AKSJEINFORMASJON	2018			2017		
	Egne aksjer	Ordinære aksjer	Totale aksjer	Egne aksjer	Ordinære aksjer	Totale aksjer
(NOK 1 000)						
Antall aksjer 01.01	15 505	3 377 805	3 393 310	20 632	3 372 678	3 393 310
Netto kjøp/salg egne aksjer	-7 495	7 495	-	-5 127	5 127	-
Utstedte aksjer ved fusjon	-	-	-	-	-	-
Utstedte aksjer ved emisjon	-	-	-	-	-	-
Antall aksjer 31.12	8 010	3 385 300	3 393 310	15 505	3 377 805	3 393 310

Selskapets største aksjonærer per 31.12:

Aksjeeier	Antall aksjer	Prosent
Mentone AS	1 072 493	31,61
Bemacs AS	228 184	6,72
Dione AS	207 771	6,12
Substantia AS	194 693	5,74
Myra Matsenter AS	190 000	5,60
Analyseinvest AS	178 411	5,26
Regent AS	161 300	4,75
HKG Holding AS	115 700	3,41
Mexico Invest AS	94 500	2,78
SES AS	73 632	2,17
Sverre Invest AS	45 265	1,33
Knudsen, Nina Signe	42 190	1,24
Greenwich Land Securities AS	40 566	1,20
Schøtts Legat for bønder i Gjerpen	38 445	1,13
Prospersolar Chi AS	37 527	1,11
Jæderen AS	31 000	0,91
Suveren AS	30 167	0,89
Knudsen, Severin David	19 448	0,57
Melbye, Alfild Knudsen	17 482	0,52
Hofland, Christian Aarvold	17 000	0,50
Sum	2 835 774	83,56
Øvrige aksjonærer	557 536	16,44
Totalt	3 393 310	100,00

Aksjeinformasjon

Selskapets aksjekapital er NOK 33 933 100 fordelt på 3 393 310 aksjer à NOK 10,00 per aksje. Det er ingen fortrinnsretter eller restriksjoner på aksjene.

Egne aksjer

I generalforsamling i juni 2018 ble styret gitt fullmakt til erverv av inntil 10 prosent egne aksjer. Dette er gjort fordi Borgestad mener det er en god investering for selskapets aksjonærer. Selskapet eier 8 010 egne aksjer per 31. desember 2018. Avhendingprisen for egne aksjer per 31. desember er TNOK 99 (kurs 12,30). Det er ikke kjøpt egne aksjer i 2018 men det er solgt egne aksjer i 2018 til en kostpris på TNOK 862. Beholdning av egne aksjer per 31. desember 2018 har en samlet kostpris på TNOK 515.

NOTE 21 VAREBEHOLDNING

Spesifikasjon av varebeholdning	2018	2017
Råvarer og innkjøpte halvfabrikata	35 559	34 517
Varer under tilvirkning	10 526	10 136
Ferdig egentilvirkede varer	56 603	52 349
Innkjøpte varer for videresalg	48 744	43 389
Sum	151 432	140 390

Spesifikasjonen ovenfor er netto bokført verdi etter fradrag for ukurans. Avsetning til ukurans utgjorde TNOK 5 031 (4 628) per 31. desember 2018.

Spesifikasjon av ukurans	2018	2017
Ukurans 01.01	-4 628	-4 171
Reversert/kassert	305	-
Årets avsetning for ukurans	-582	-500
Omregningsdifferanse	-126	43
Ukurans 31.12	-5 031	-4 628

Av total lagerverdi er TNOK 15 185 (11 146) vurdert til netto salgspris. I forbindelse med vurdering til netto salgspris oppstod det et nedskrivningsbehov som belaster resultatet (solgte varers kost). Verdien av akkumulert nedskrivning, dvs. forskjellen mellom anskaffelseskost og netto salgspris, er per 31. desember 2018 TNOK 1 609 (740). I note 5 finnes informasjon om pantsatt varebeholdning som sikkerhet for banklån.

NOTE 22 GARANTIFORPLIKTELSER

Per 31. desember 2018 er det gitt garantier ovenfor kunder på bakgrunn av avtalte leveranser på TNOK 16 773 (6 546).

NOTE 23 BETINGEDE FORPLIKTELSER OG ANDRE FORPLIKTELSER

Betingede vederlag

I forbindelse med oppkjøpene av Macon AB, T Knutsson AB og Höganäs Borgestad Oy oppstod det et betinget vederlag til tidligere aksjeeier. Betingelsene er relaterte til at selskapene oppnår visse resultater i perioden 2012-2017. Vederlag knyttet til Macon AB er oppgjort i 2017. Vederlag tilknyttet AG Port OY ble ikke oppnådd og betinget forpliktelse er frafalt.

Betingede tilleggsvederlag	2018	2017
Betingede vederlag 01.01	984	4 352
Utbetalt tilleggsvederlag	-	-3 443
Frafalt betinget forpliktelse	-984	-
Omregningsdifferanse	-	75
Betingede vederlag 31.12	-	984

Andre forpliktelser

Det deleide selskapet Macon AB (segment Ildfast) leverte i 2016 et større prosjekt til en kunde i Russland. Prosjektet er inntektsført i 2016 etter gjeldende regnskapsprinsipper. Kunden har ved avleggelse av årsregnskapet for Borgestadkonsernet ikke betalt utestående beløpet pålydende ca MSEK 25 til Macon AB. Iht. avtalen mellom partene skal uenigheter bringes til domstolen i Wien. Macon AB varslet kunden og domstolen i Wien om saken i juni 2017. Macon AB og Borgestad ASA er av den vurdering at Macon AB har krav på det utestående beløpet.

Motparten i saken har nå innlevert sitt tilsvarende til voldgiftsdomstolen som inneholder et motkrav på ca MSEK 72,5 (netto MSEK 47,5) for krav på erstatning for produksjonsbortfall og dagbøter. Borgestad mener det ikke er grunnlag for motkravet og har således ikke hensyntatt dette kravet i regnskapet.

RESULTATREGNSKAP

BORGESTAD ASA MORSELSKAP

(NOK 1 000)	Note	NGAAP	
		2018	2017
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Disponenthonorar		9 013	9 460
Andre inntekter		948	924
Driftsinntekter		9 961	10 383
DRIFTSKOSTNADER			
Lønnskostnader	8, 11	9 223	8 951
Avskrivninger	6	61	61
Annen driftskostnad	3, 11	5 604	6 340
Driftskostnader		14 889	15 353
Driftsresultat		-4 927	-4 969
FINANSINNEKTER OG -KOSTNADER			
Renteinntekter fra konsernselskaper	7	8 682	8 992
Inntekter på investering i datterselskap	5	15 756	-
Inntekter på investering i tilknyttet selskap	13	-	26 003
Agio/disagio		-2 726	13 580
Reversering/nedskrivning finansielle eiendeler	4, 5	-3 526	31 587
Rentekostnader konsernselskaper	7	-120	-441
Øvrige finanskostnader		-109	484
Rentekostnader	12	-30 205	-25 229
Netto finansposter		-12 248	54 977
Ordinært resultat før skattekostnad		-17 175	50 008
Skattekostnad	9	-3 013	-2 023
Årsresultat		-14 162	52 030
Overføringer og disponeringer:			
Overført til / fra annen egenkapital	10	-14 162	52 031
Sum overføringer og disponeringer		-14 162	52 031

BALANSE

BORGESTAD ASA MORSELSKAP

(NOK 1 000)	Note	NGAAP	
		31.12.18	31.12.17
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	9	9 586	6 626
Varige driftsmidler			
Bygninger og forretningseiendommer	6, 12	3 011	3 072
Driftsløsøre	6	215	215
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	5, 10, 12	450 242	453 423
Investering i tilknyttet selskap	13	1 748	1 748
Mellomværende datterselskap	7, 12	272 002	241 652
Andre aksjer	4	29 887	30 232
Sum anleggsmidler		766 692	736 969
Omløpsmidler			
Fordringer			
Mellomværende datterselskaper	7, 12	4 713	10 211
Andre fordringer		861	435
Sum fordringer		5 574	10 647
Investeringer			
Aksjer	4	-	33 250
Bankinnskudd			
Bankinnskudd og kontanter	2	6 647	15 259
Sum omløpsmidler		12 222	59 156
Sum eiendeler		778 914	796 125

(NOK 1 000)	Note	NGAAP	
		31.12.18	31.12.17
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Aksjekapital	10	33 933	33 933
Egne aksjer	10	-80	-155
Overkurs	10	62 980	62 980
Sum innskutt egenkapital		96 833	96 758
Annen egenkapital	10	334 753	348 355
Sum opptjent egenkapital		334 753	348 355
Sum egenkapital		431 586	445 112
Langsiktig gjeld			
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	8	6 929	7 416
Annen langsiktig gjeld			
Obligasjonslån	12	293 791	-
Sum langsiktig gjeld		300 721	7 416
Kortsiktig gjeld			
Obligasjonslån	12	-	297 750
Kassekreditt	2, 12	43 395	32 535
Leverandørgjeld		1 001	483
Skyldige offentlige avgifter		676	692
Mellomværende konsernselskap	7	4	5 347
Annen kortsiktig gjeld		1 531	6 790
Sum kortsiktig gjeld		46 607	343 596
Sum egenkapital og gjeld		778 914	796 125

Borgestad, 31. desember 2018

12. april 2019

Bertel O. Steen
Styreleder

Gudmund Bratrud
Styremedlem

Mona Møller
Styremedlem

Christen Knudsen
Adm. dir.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

BORGESTAD ASA MORSELSKAP

(NOK 1 000)	Note	NGAAP	
		2018	2017
Resultat før skattekostnad		-17 175	50 008
Tilbakeført resultatposter aksjer		2 425	-61 120
Ordinære av- og nedskrivninger	6	61	61
Påløpte renteinntekter ikke innbetalt	7	-8 682	-8 551
Endring i konsernmellomværender	7	-5 757	-32 885
Tilbakefører resultatført konsernbidrag	5	-15 756	-
Endring kortsiktige fordringer og gjeld		-5 428	161
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-50 312	-52 326
Kjøp/salg og utbytte fra øvrige aksjer og verdipapir		-	3 330
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		34 351	52 688
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		34 351	56 018
Netto endring i finansiell gjeld	12	6 902	-3 742
Salg av egne aksjer	10,11	446	300
Kontantstrøm fra finansielle aktiviteter		7 348	-3 442
Kontantstrøm gjennom året		-8 613	249
Likviditetsbeholdning 01.01		15 259	15 009
Likviditetsbeholdning 31.12	2	6 647	15 259
Disponibel likviditet 31.12	2	6 708	20 360

NOTER

BORGESTAD ASA MORSELSKAP

Note 1	Regnskapsprinsipper	64
Note 2	Bankinnskudd og likviditet	65
Note 3	Andre administrasjonskostnader	66
Note 4	Andre aksjer	66
Note 5	Aksjer i datterselskap	66
Note 6	Varige driftsmidler	66
Note 7	Mellomværende med konsernselskaper	67
Note 8	Pensjoner	67
Note 9	Skatt	68
Note 10	Egenkapital	69
Note 11	Lønnskostnader, antall årsverk, godtgjørelser m.m.	71
Note 12	Pantstillelser/låneforhold	72
Note 13	Tilknyttede selskaper	72
Note 14	Finansiell markedsrisiko	73
Note 15	Hendelser etter balansedagen	73

NOTE 1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet for Borgestad ASA er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskaps-skikk.

INNETEKTSFØRINGSPRINSIPPER

Honorarer inntektsføres når de anses opptjent. Gevinster ved salg av driftsmidler inntektsføres på salgstidspunktet. Renteinntekter regnskapsføres når de er opptjent, mens utbytte inntektsføres når det er godkjent av generalforsamlingen. Utbytte og konsernbidrag fra datterselskaper inntektsføres imidlertid samme år som det avsettes i datterselskapet.

Realiserte gevinster og tap ved salg av verdipapirer resultatføres når elektronisk handel er utført eller det er inngått bilateral avtale med kjøper. Gevinster/-tap inngår blant finansinntekter og -kostnader.

BRUK AV ESTIMATER

Utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskaps-skikk krever at ledelsen gjør vurderinger og estimater og tar forutsetninger som påvirker anvendelsen av regnskapsprinsipper og regnskapsførte beløp på eiendeler og forpliktelser i balansen, inntekter og kostnader for regnskapsåret, samt opplysninger om usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen. Estimater og de underliggende forutsetninger er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være relevante og sannsynlige på det tidspunkt vurderingene gjøres. Disse vurderingene påvirker balanseført verdi av de eiendeler og gjeld hvor verdsettelsen ikke er basert på andre kilder. Estimater vurderes løpende og endelige verdier og resultat vil kunne avvike fra disse estimatene. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden endringene oppstår.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler balanseføres til historisk kostpris og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi

i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere

AKSJER

Datterselskap, tilknyttede selskaper og andre aksjer klassifisert som anleggsmidler vurderes etter kostmetoden. Datterselskaper er selskaper hvor Borgestad ASA har bestemmende innflytelse som følge av juridisk eller faktisk kontroll. Bestemmende innflytelse anses i utgangspunktet å foreligge ved eierskap direkte eller indirekte av mer enn 50 prosent av den stemmeberettigede kapital.

Tilknyttede selskaper gjelder selskaper hvor selskapet har betydelig innflytelse. Betydelig innflytelse foreligger normalt når selskapet eier fra 20 til 50 prosent av den stemmeberettigede kapitalen. Investeringene er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Nedskrivning til virkelig verdi foretas når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskaps-skikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

VALUTA

Driftsinntekter og -kostnader, samt utlån er i all hovedsak i NOK, SEK og PLN. Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Balanseposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden under andre finansposter.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tapgjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

LÅN

Obligasjonslån blir regnskapsført til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metode. Ikke amortiserte transaksjonskostnader føres mot lånekonto i balansen og amortiseringskostnadene reflekteres i resultatregnskapet som rentekostnader.

PENSJONER

Ytelsesbaserte ordninger

En ytelsesbasert pensjonsavtale definerer de ansattes rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser som normalt er avhengig av faktorer som alder, antall år ansatt og lønnsvilkår.

Ytelsesbaserte pensjonsordninger vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av uavhengige aktuarer basert på en lineær opp-tjeningsmetode. Nåverdien av en pensjonsforpliktelse i henhold til en ytelsesbasert pensjonsavtale beregnes ved å diskontere de fremtidige utbetalinger basert på markedets effektive rente på balansetidspunktet.

Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i og avvik i beregningsforutsetningene føres direkte mot egenkapitalen.

Innskuddsbaserte ordninger

Selskapet har også en innskuddsbasert pensjonsordning som kollektiv tjenestepensjon. Pensjonspremien kostnadsføres etter hvert som den påløper, og det foreligger ingen forpliktelser for selskapet utover den årlige innbetalingen.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV BALANSEPOSTER

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler og omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Finansielt motiverte aksjeinvesteringer klassifiseres som omløpsmidler, mens strategiske investeringer er klassifisert som anleggsmidler.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Dersom gjenvinnbart beløp av anleggsmidler er lavere enn

bokført verdi og verdifallet forventes ikke å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Omløpsmidler er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Annen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp.

EGNE AKSJER

Selskapets beholdning av egne aksjer er ført opp til pålydende under innskutt egenkapital. Forskjellen mellom pålydende og anskaffelseskost er ført under annen egenkapital.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt er beregnet med 22 prosent på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli utnyttet.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til poster ført direkte mot egenkapitalen.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer. Tilgjengelig likviditet opplyses om i oppstillingen. Kontantstrøms effekten vedrørende endringer i langsiktig mellomværender med datter- og tilknyttede selskaper er klassifisert som investeringsaktiviteter.

Alle tall i notene til selskapsregnskapet til Borgestad ASA er i hele 1 000 NOK, om ikke annet er oppgitt.

NOTE 2. BANKINNSKUDD OG LIKVIDITET

	2018	2017
Bank	6 264	14 875
Skattetrekk	383	384
Sum bankinnskudd	6 647	15 259
Ubenyttet trekkrettighet	6 605	17 465
Bundne midler	-6 545	-12 364
Tilgjengelig likviditet	6 708	20 360

NOTE 3. ANDRE ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2018	2017
Vedlikehold og reparasjon av driftsmidler	134	196
Administrasjonskostnader	5 470	5 824
Øvrige kostnader	-	320
Sum andre administrasjonskostnader	5 604	6 340

NOTE 4. ANDRE AKSJER

Aksjeposten i PCO Zarow Sp. z o.o. er er solgt i februar 2018 for TNOK 34 327. Salget gav en gevinst på TNOK 1 101.

Anleggsaksjer	Total aksje-kapital	Antall aksjer	Anskaffelses kost	Bokført verdi 31.12
BTV Fond AS	14 426	83 250	4 650	2 314
Impact Technology System AS	922	1 670	349	-
NBT AS	3 290	1 021 345	27 573	27 573
Andre aksjer	-	-	50	-
Sum anleggsaksjer			32 622	29 887

Aksjene i BTV Fond AS er i 2018 nedskrevet med ytterligere TNOK 345 til TNOK 2 314.

Aksjene i Impact Technology Systems AS og andre aksjer er tidligere år nedskrevet til kr 1.

NBT AS

Den investeringen med bredest utfallsrom gjelder aksjeinvestering i NBT AS som er verdsatt til TNOK 27 573, som tilsvarer verdsettelse på kr 27,50 per aksje. NBT AS er et investeringsselskap som utvikler og investerer i vindkraftprosjekter i Ukraina og Kina. Selskapet er i en utviklingsfase. Per 31. desember 2017 var egenkapitalen negativ med MNOK 283. Det er dermed knyttet risiko til aksjeposten i NBT AS. En forutsetning for at selskapet skal kunne realisere sine verdier i prosjektporteføljen er at selskapet løpende klarer å reise nødvendig kapital til å finansiere den løpende drift. De eksisterende obligasjonslånene er i 2018 økt med henholdsvis MNOK 15 og MUSD 3,5, samtidig som det ble konvertert obligasjoner til 871 947 aksjer til kurs NOK 30 per aksje.

Det ble gjennom 2018 omsatt et mindre antall aksjer i selskapet til en kurs på kr 35 - 40,- pr aksje. Verdsettelsen avhenger i stor grad av hvilken metode man benytter til å verdsette underliggende prosjektportefølje. Det har vært en positiv utvikling av selskapet i 2018 og hittil i 2019. Utbyggingen av første del av vindmølleparken i Ukraina, med en totalkapasitet på ca 800 GWH, er igangsatt og skal stå klart i Q1 2020. Prosjektet er fullfinansiert med omtrent MEUR 300.

Vindmølleparkene i Kina har også hatt bedre økonomiske resultater i 2018 enn i 2017. Borgestad mener at kr 27,50 per aksje i NBT er innenfor utfallsrommet til verdien i selskapet på nåværende tidspunkt sett i lys av den positive utviklingen i Ukraina og kjente aksjetransaksjoner og tidligere emisjoner.

NOTE 5. AKSJER I DATTERSELSKAP

Selskap	Anskaffet	Forretnings-kontor	Eierandel	Egen kapital 31.12.18	Resultat 2018	Bokført verdi 31.12.18	Bokført verdi 31.12.17
Borgestad Properties AS	1998	Skien, Norge	100%	299 099	8 373	299 178	302 359
Borgestad Industries AS	2013	Skien, Norge	100%	169 177	6 299	151 064	151 064
Sum						450 242	453 423

Spesifikasjon av nedskrivning/ reversering av finansielle eiendeler:

	2018	2017
Nedskrivning / reversert nedskrivning aksjer i datterselskap	-3 181	31 789
Sum	-3 181	31 789

Borgestad ASA har i 2018 mottatt konsernbidrag fra Borgestad Properties AS på TNOK 15 756 etter at Borgestad Properties AS har endret skattemeldingene for årene 2013-2017.

NOTE 6. VARIGE DRIFTSMIDLER

	Bygninger	Driftsløsøre	Sum
Anskaffelseskost 01.01	6 148	3 241	9 389
Tilgang	-	-	-
Avgang utrangerte driftsmidler	-	-3 026	-3 026

	2018	2017	2016
Avgang	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12	6 148	215	6 363
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01	-3 075	-3 026	-6 101
Årets avskrivning	-61	-	-61
Årets avgang	-	3 026	3 026
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	-3 137	-	-3 137
Balanseført verdi 31.12	3 011	215	3 226
Lineær avskrivningsprosent	2%	0%	

Driftsløsøre inneholder TNOK 215 vedrørende kunst. Kunst avskrives ikke.

Leieavtaler

Borgestad ASA leaser 2 personbiler og kontorutstyr til en årlig kostnad av TNOK 309. Gjennomsnittlig varighet er cirka 3 år.

NOTE 7. MELLOMVÆRENDE MED KONSERNSELSKAPER

Selskap	Kortsiktige fordringer		Langsiktige fordringer		Langsiktig og kortsiktig gjeld	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Agora Bytom Sp. z o.o.	-	-	109 857	109 937	-	-
Borgestad Industries AS	4 628	10 000	-	-	-	1
Borgestad Fabrikker AS	-	23	-	-	-	54
J. H. Bjørklund AS	12	12	2 208	2 208	-	-
GL Contracting AS	-	8	-	-	-	-
Höganäs Borgestad AB	-	-	-	-	4	5 292
Borgestad Industries AB	-	-	5 046	6 924	-	-
Borgestad Properties AS	-	-	137 492	104 374	-	-
Borgestad Næringspark AS	73	168	17 400	18 209	-	-
Idea Property & Asset management Sp. z o.o.	-	-	-	-	-	-
Sum	4 713	10 211	272 002	241 652	4	5 347

Fordring med Idea Property & Asset management Sp. z o.o. er nedskrevet med TNOK 1 138.

Alle langsiktige fordringer forfaller i utgangspunktet mer enn 1 år fra balansedagen. Det er ingen bestemt nedbetalingsplan. Se ytterligere informasjon i note 5 vedrørende nedskrivning på mellomværende med datterselskaper.

Mellomværende med konsernselskaper er renteberegnet årlig med en rentesats på 3 prosent, 5 prosent eller 6,5 prosent.

Renteinntekter med konsernselskaper i 2018 er TNOK 8 682 mot TNOK 8 992 i 2017.

Rentekostnader med konsernselskaper i 2018 er TNOK 120 mot TNOK 441 i 2017.

NOTE 8. PENSJONER

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Alle ansatte er tilknyttet innskuddspensjonsordning. I tillegg har selskapet usikret ytelsespensjonsordning som gjelder før-/gavepensjon. Denne ordningen ble lukket for nye ansatte ved overgangen til innskuddspensjon.

Selskapet har i 2018 betalt TNOK 324 til pensjonspremie og TNOK 453 i løpende pensjon over drift. For 2019 er det estimert at selskapet utbetaler TNOK 315 til pensjonspremie og TNOK 335 i løpende pensjon over drift.

Ved beregning av fremtidige pensjoner er følgende forutsetninger lagt til grunn:

Generelle forutsetninger:	31.12.18	31.12.17
Arbeidsgiveravgift	14,10%	14,10%
Turnover	5,00%	5,00%

Forutsetninger for beregning av brutto pensjonsforpliktelse 31.12

Diskonteringsrente	2,60%	2,30%
Årlig lønnsregulering	2,75%	2,50%
Årlig G-regulering	2,50%	2,25%
Årlig regulering av pensjoner	0,80%	0,40%

Antall personer i ordningen ved årsslutt:		
Antall aktive	2	2
Antall pensjonister	1	2

Årets pensjonskostnad fremkommer ved:

	2018	2017
Nåverdi av pensjonsopptjening inklusive arbeidsgiveravgift	101	114
Netto rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	165	131
Beregnet pensjonskostnad/-inntekt for ytelsesbaserte ordninger	266	245
Innskudd tjenestepensjon	308	324
Innskudd AFP	38	56
Sum pensjonskostnad	612	625

Usikret ordning:

Brutto pensjonsforpliktelse inklusive arbeidsgiveravgift	6 929	7 416
---	--------------	--------------

Estimatavvik oppstått i året

Oppstått estimatavvik på pensjonsforpliktelser usikrede ordninger (negativt fortegn er tap)	243	-376
Sum estimatavvik ført direkte mot egenkapital	243	-535

Innskuddsplan

Innskuddsplanen omfatter heltidsansatte og utgjør mellom 3 og 5 prosent av lønnen. Per 31. desember 2018 var det 4 medlemmer i ordningen.

NOTE 9. SKATT

Årets skattekostnad fordeler seg på:	2018	2017
Endring utsatt skatt	-3 396	-2 542
Effekt av endring i skattetsats fra 23% til 22% (24% til 23%)	436	284
Estimatavvik pensjon	-53	-
Endring benyttet kildeskatt	-	235
Årets totale skattekostnad	-3 013	-2 023

Beregning av årets skattegrunnlag:

Resultat før skattekostnad	-17 175	50 008
Permanente forskjeller knyttet til aksjer innenfor fritaksmetoden	2 425	-61 015
Resultatført konsernbidrag	-15 756	-
Andre permanente forskjeller	750	434
Endring i midlertidige forskjeller	-3 206	-11 417
Årets skattegrunnlag	-32 962	-21 990

Oversikt over midlertidige forskjeller:

Varige driftsmidler	-364	-457
Langsiktige fordringer og gjeld i utenlandsk valuta	18 539	20 514
Utestående fordringer	-443	-
Gevinst- og tapskonto	214	267
Usikrede pensjonsforpliktelser-/midler	-6 929	-7 416
Obligasjonslån, tilretteleggingshonorar	6 209	2 250
Sum midlertidige forskjeller	17 225	15 158
Akkumulert fremførbart underskudd	-60 799	-43 592
Grunnlag for beregning av utsatt skattefordel	-43 574	-28 435
Utsatt skattefordel 22 % i år (23 % i fjor)	-9 586	-6 540

Skatteeffekt estimatavvik pensjon mot egenkapital	-	-86
Utsatt skattefordel	-9 586	-6 626

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats

Resultat før skatt	-17 175	50 008
Forventet innteksskatt etter nominell skattesats 23% (24%)	-3 950	12 002
23% (24%) av permanente forskjeller	730	-14 544
Endring av utsatt skattefordel pga endring i skattetsats fra 23% til 22% (24% til 23%)	436	284
Endring ubenyttet kredittfradrag	-	235
Skatt på inntekter / kostnader ført direkte i balansen	33	-
Endring i ikke balanseført utsatt skattefordel	-262	-
Sum skattekostnad	-3 013	-2 023
Effektiv skattesats	-18%	-4%

Balanseført utsatt skatt eiendel

Utsatt skattefordel er beregnet med bakgrunn i midlertidige forskjeller som antas å reverseres i overskuelig fremtid. Ved balanseføring av utsatt skattefordel har konsernet vurdert om det er sannsynlig at selskapet gjennom fremtidig inntjening kan nyttiggjøre seg av den beregnede utsatte skattefordelen.

Når det ikke er sannsynliggjort at den beregnede skattefordelen kan nyttiggjøres mot fremtidig inntjening er det foretatt en begrensning i balanseføringen av den utsatte skattefordelen.

NOTE 10. EGENKAPITAL

	Aksje kapital	Egne aksjer	Overkurs	Annen egenkap.	Sum
Egenkapital per 01.01	33 933	-155	62 980	348 355	445 112
Kjøp/salg av egne aksjer	-	75	-	371	446
Årets resultat	-	-	-	-14 162	-14 162
Estimat endring pensjon (netto etter skatt)	-	-	-	189	189
Egenkapital per 31.12	33 933	-80	62 980	334 753	431 586

Selskapets aksjekapital er NOK 33 933 100 fordelt på 3 393 310 aksjer à NOK 10,00 per aksje. Alle aksjer har lik stemmerett. I 2019 har selskapet økt aksjekapitalen til TNOK 67 786, se mer informasjon i note 15.

Egne aksjer

På generalforsamling i juni 2018 ble styret gitt fullmakt til erverv av inntil 10 prosent egne aksjer.

Selskapet eier 8 010 egne aksjer per 31. desember 2018. Det er overført egne aksjer til en verdi på TNOK 200 til finans-/ viseadministrerende direktør i 2018 iht lønnsavtale, se ytterligere informasjon i note 11. Beholdning av egne aksjer per 31. desember 2018 har en samlet kostpris på TNOK 515.

Nærstående parter

Aksjer eiet og kontrollert av selskapets ledelse, styret og deres nærstående:

Aksjeeier	Antall aksjer	Prosent
Christen Knudsen ¹⁾ adm. direktør	1 083 110	31,92%
Gudmund Bratrud ²⁾ styremedlem	754 571	22,24%
Bertel O. Steen ³⁾ styreleder	303 316	8,94%
Mona Møller ⁴⁾ styremedlem	207 771	6,12%
Pål Feen Larsen, finans-/ viseadministrerende direktør	13 015	0,38%
Totalt	2 361 783	69,60%

¹⁾ Inkluderer aksjer eid og kontrollert av Mentone AS, der Christen Knudsen er eneaksjonær, samt aksjer eid av nærmeste familie.

²⁾ Gjelder selskapene Regent AS, Myra Matsenter AS, Substantia AS, Analyseinvest AS og Suveren AS der Gudmund Bratrud er hovedaksjonær.

³⁾ Gjelder Bertel O. Steen og selskapene AS Bemacs og SES AS. AS Bemacs eies av Bertel O. Steen og nærstående, i SES har Bertel O. Steen bestemmende innflytelse.

⁴⁾ Gjelder selskapet Dione AS der Mona Møller er medaksjonær.

Som nærstående parter anses også datterselskap og tilknyttede selskap som følger:

Navn	Land	Eierandel 2018	Eierandel 2017
Datterselskaper:			
Borgestad Properties AS	Norge	100,00%	100,00%
Borgestad Næringspark AS	Norge	100,00%	100,00%
Agora Bytom Sp. z o.o.	Polen	100,00%	100,00%
GZMO Sp. z o.o.	Polen	100,00%	100,00%
Idea Property & Asset Management Sp. z o.o.	Polen	100,00%	100,00%
Borgestad Industries AS	Norge	100,00%	100,00%
Borgestad Industries AB	Sverige	100,00%	100,00%
Höganäs Borgestad Holding AB	Sverige	68,24%	N/A
Höganäs Borgestad AB	Sverige	68,24%	100,00%
Höganäs Bjuf Fastighets AB	Sverige	68,24%	100,00%
Höganäs Bjuf Germany GmbH	Tyskland	68,24%	100,00%
Höganäs Borgestad Middle East Ltd.	Kypros	68,24%	95,00%
Höganäs Bjuf Italia Srl	Italia	68,24%	100,00%
Höganäs Contracting Asia Pacific Sdn Bhd	Malaysia	68,24%	100,00%
Höganäs Borgestad Asia Pacific Sdn Bhd	Malaysia	68,24%	100,00%
Höganäs Bjuf Eastern Europe Sp.z o.o.	Polen	68,24%	100,00%
Höganäs Borgestad AS	Norge	68,24%	60,00%
Borgestad Fabrikker AS	Norge	68,24%	100,00%
J.H. Bjørklund AS	Norge	68,24%	100,00%
T Knutsson AB	Sverige	68,24%	100,00%
Macon AB	Sverige	68,24%	58,00%
Höganäs Borgestad Energi & Ugnsteknik AB	Sverige	68,24%	29,00%
Höganäs Borgestad Oy	Finland	52,32%	44,47%
Crematec AB	Sverige	52,32%	N/A
Tilknyttede selskap:			
Norwegian Crew Management AS	Norge	33,33%	33,33%

Transaksjoner mellom selskapet og nærstående parter har i hovedsak bestått av utleie av eiendom, lån og renter.

Selskapets største aksjonærer per 31.12.2018:		
Aksjeeier	Antal aksjer	Prosent
Mentone AS	1 072 493	31,61%
AS Bemacs	228 184	6,72%
Dione AS	207 771	6,12%
Substantia AS	194 693	5,74%
Myra Matsenter AS	190 000	5,60%
Analyseinvest AS	178 411	5,26%
Regent AS	161 300	4,75%
HKG Holding AS	115 700	3,41%
Mexico Invest AS	94 500	2,78%
SES AS	73 632	2,17%
Sverre Invest AS	45 265	1,33%
Knudsen, Nina Signe	42 190	1,24%
Greenwich Land Securities AS	40 566	1,20%
Schøitts legat for bønder i Gjerpen	38 445	1,13%
Prospersolar CHI AS	37 527	1,11%
Jæderen AS	31 000	0,91%
Suveren AS	30 167	0,89%
Knudsen, Severin David	19 448	0,57%
Melbye, Alfhild Knudsen	17 482	0,52%
Hofland, Christian Aarvold	17 000	0,50%
Sum	2 835 774	83,56%
Øvrige aksjonærer	557 536	16,44%
Totalt	3 393 310	100,00%

NOTE 11. LØNSSKOSTNADER, ANTALL ÅRSVERK, GODTGJØRELSER M.M.

Lønnskostnader	2018	2017
Lønninger inklusiv styrehonorar	7 275	7 022
Arbeidsgiveravgift	1 215	1 236
Pensjonskostnader	612	625
Andre ytelser	121	68
Sum lønnskostnader	9 223	8 951

Gjennomsnitt antall årsverk		2018	2017				
		4	4				
Ytelser til ledende ansatte og styret i 2018		Styre honorar	Lønn	Bonus	Ytelser	Pensjon	Sum
Ledende ansatte							
Christen Knudsen, administrerende direktør		-	2 427	-	269	91	2 787
Pål Feen Larsen, finans-/viseadministrerende direktør		-	2 005	300	191	116	2 612
Styret							
Bertel O. Steen, styreleder*		315	-	-	-	-	315
Gudmund Bratrud, styremedlem*		180	-	-	-	-	180
Mona Møller, styremedlem*		180	-	-	-	-	180
Jacob Møller, varamedlem		165	-	-	-	-	165
Godtgjørelse		840	4 432	300	460	207	6 239

* Bertel O. Steen, Gudmund Bratrud og Mona Møller er valgt til deltakelse i revisjonskomiteen og det er utbetalt TNOK 15 til hver av medlemene for dette vervet i 2018.

Det er i løpet av regnskapsåret 2018 ikke gitt lån eller garantier til ledende ansatte eller styremedlemmer i selskapet.

Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til administrerende direktør og andre ledende ansatte

Erklæringen er i samsvar med allmennaksjeloven § 6-16a og vil dekke administrerende direktør og finans-/viseadministrerendedirektør. I 2018 var disse stillingene besatt av Christen Knudsen og Pål Feen Larsen. Lønnsnivået for ledelsen skal gjenspeile ansvaret som er tillagt stillingene og samtidig være markedsmessig konkurransedyktig i de områdene man opererer, både med hensyn på segment og geografi. Når det gjelder fastsettelsen av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte vil dette i inneværende år skje i samsvar med ovennevnte hovedprinsipper. Hovedprinsippene som beskrevet over har også vært retningsgivende for lederlønnfastsettelsen i 2018. Administrerende direktør og finans-/viseadministrerendedirektør disponerer fri bil i sin stilling. Ledelsen har dekket mobiltelefon og bredbånd til hjemmeadresse, samt personalforsikringer i samsvar med selskapets øvrige ansatte. Administrerende direktør har i tillegg dekket to aviser. Administrerende direktør vil kunne motta bonus dersom styret med bakgrunn i oppnådde resultater finner det riktig. Finans- /viseadministrerendedirektør vil motta sin naturlige del av bonusen som deles ut til de ansatte i konsernet. Administrerende direktør vil i samarbeid med styret fastsette rammene for denne utbetalingen. Finans-/viseadministrerendedirektør har en avtale om at 200 000 kroner av lønnen skal utbetales i aksjer. Oppgjør skjer årlig, med markedskursen på oppgjørstidspunktet. Ledelsen er tilknyttet bedriftens pensjonsforsikringsordninger. Administrerende direktør og finans-/viseadministrerendedirektør er knyttet til innskuddsbasert løsning. Bedriften er tilknyttet AFP ordningen som også gjelder administrerende direktør og finans-/viseadministrerendedirektør. I tillegg til dette har administrerende direktør en avtale som gir mulighet til fratreden fra fylte 60 år. Garantert total pensjon vil gradvis trappes opp jo lenger man sitter i stillingen. Administrerende direktør har en avtale som gir krav på 24 måneders etterlønn, mens finans- / viseadministrerendedirektør har en avtale som gir krav på 12 måneders etterlønn ved annen avslutning av arbeidsforholdet enn ordinær oppsigelse fra arbeidstaker.

Ytelser til ledende ansatte og styret i 2017		Styre honorar	Lønn	Bonus	Ytelser	Pensjon	Sum
Ledende ansatte							
Christen Knudsen, administrerende direktør		-	2 414	-	270	91	2 775
Pål Feen Larsen, finans-/viseadministrerende direktør		-	1 481	300	429	76	2 286
Styret							
Bertel O. Steen, styreleder		300	-	-	-	-	300
Gudmund Bratrud, styremedlem*		180	-	-	-	-	180
Sissel Grefsrud, styremedlem*		180	-	-	-	-	180
Jacob Møller, styremedlem		165	-	-	-	-	165
Hilde Westlie, styremedlem*		180	-	-	-	-	180
Godtgjørelse		1 005	3 895	300	699	167	6 066

* Gudmund Bratrud, Sissel Grefsrud og Hilde Westlie satt i revisjonskomiteen og har i 2017 mottatt TNOK 15 hver for vervet.

Revisor	2018	2017
Lovpålagt revisjon	584	499
Andre attestasjonstjenester	-	-
Skatte- og regnskapsrådgivning	50	-
Andre tjenester utenfor revisjon	215	297
Sum	848	796

Beløp til revisor er oppgitt eksklusive mva.

NOTE 12. PANTSTILLELSER/LÅNEFORHOLD

Pantesikret gjeld og trekkrettigheter	2018	2017
Obligasjonslån amortisert	300 000	300 000
Benyttet trekkrettighet	43 395	32 535
Ubenyttet trekkrettighet	6 605	17 465
Sum	350 000	350 000
Gjeld som forfaller etter 5 år:	-	-
Bokført verdi av eiendeler stillet som sikkerhet for denne gjeld:		
Eiendommer Borgestad Næringspark AS	37 087	37 611
Eiendom Borgestad ASA	3 011	3 072
Aksjer i datterselskaper kontrollert direkte av Borgestad ASA	450 242	453 423
Aksjer i Borgestad Næringspark AS kontrollert av Borgestad Properties AS	40 802	35 518
Mellomværende med datterselskaper	164 566	139 507
Sum	695 708	669 132

For pantelån i Pekao Bank i Polen gitt til Agora Bytom Sp. z o.o. har Borgestad ASA stillet en garanti på MEURO 5.

Langsiktig gjeld	Rente betingelser 31.12.18	Gj. snitt rente 2018	2018	2017
Obligasjonslån amortisert Borgestad ASA	3 mnd NIBOR + 7,00 %	8,01%	293 791	-
Sum			293 791	-

Obligasjonslånet er refinansiert 21. mars 2018 og nytt tidspunkt for forfall er 21. mars 2021. Balanseførte transaksjonskostnader utgjør TNOK 6 209 per 31. desember 2018 og resultatføres over lånets løpetid.

Kortsiktig gjeld	Rente betingelser 31.12.18	Gj. snitt rente 2018	2018	2017
Kassekreditt Sparebank1	4,27%	4,01%	43 395	32 535
Obligasjonslån amortisert Borgestad ASA			-	297 750
Sum			43 395	330 285

Covenant knyttet til obligasjonslånet gjelder krav til egenkapital i Borgestad konsernet på minimum MNOK 350 og konsernlikviditet minimum MNOK 25. Covenantskrav er overholdt per 31. desember 2018.

NOTE 13. TILKNYTTETE SELSKAP

Selskap	Forretnings kontor	Eierandel	Stemme -andel	Bokført verdi 31.12.18	Egen kapital 31.12.18	Resultat 31.12.18
Norwegian Crew Management AS	Oslo	33,3 %	33,3 %	1 748	6 472	-1 783
Inntekt/utgift på investering i tilknyttede selskap				2018		2017
Resultatført inntekt				-		26 003
Verdiendring						
Balanseført verdi 01.01				1 748		28 434
Salg av andeler i Grenland Arena AS				-		-26 686
Balanseført verdi 31.12				1 748		1 748

NOTE 14. FINANSIELL MARKEDSRISIKO

Finansiell risiko

Rutiner for risikostyring er vedtatt av styret. De viktigste finansielle risikoer selskapet er utsatt for er knyttet til renterisiko, likviditetsrisiko, valutarisiko og kredittisiko. Selskapets ledelse har en løpende vurdering av disse risikoene og fastsetter retningslinjer for hvordan disse skal håndteres og i samsvar med selskapets strategi for rente- og valutaeksponering benytter selskapet enkelte ganger finansielle derivater for å redusere denne risikoen.

I) Renterisiko

Selskapet er eksponert for renterisiko gjennom plassering og finansieringsaktiviteter. Per 31. desember 2018 hadde selskapet flytende rente for alle vesentlige innskudd, fordringer og lån, med unntak av fordringer og lån til datterselskap og tilknyttede selskap. Følgende tabell viser selskapets sensitivitet for potensielle endringer i rentenivået. Beregningen tar utgangspunkt i rentebærende fordringer og bankinnskudd fratrukket rentebærende gjeld. Det er ikke inngått kontantstrømssikringer slik at hele effekten hadde kommet over resultatet.

År	Endring i rentenivået i prosentpoeng	Effekt på resultat før skatt (NOK 1 000)	Effekt på egenkapitalen (NOK 1 000)
2018	+/-1 % poeng	+/- 3 305	-
2017	+/-1 % poeng	+/- 3 150	-

II) Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke vil være i stand til å betjene sine finansielle forpliktelser etter hvert som de forfaller. Selskapets strategi for å håndtere likviditetsrisiko er å ha tilstrekkelig med likvider til enhver tid for å kunne innfri sine finansielle forpliktelser ved forfall, både under normale og ekstraordinære omstendigheter, uten å risikere uakseptable tap eller på bekostning av selskapets rykte. Ubenyttede kredittmuligheter er omtalt i note 12.

Selskapets obligasjonslån forfaller til betaling 21. mars 2021.

III) Valutarisiko

Selskapet er utsatt for valutarisiko i den grad fordringer og gjeld er i utenlandsk valuta. Videre har datterselskaper virksomhet som til dels er valutaeksponert. Indirekte er man valutaeksponert mot EUR og PLN gjennom fordring på Borgestad Properties AS som igjen har fordring på Agora Bytom Sp. z o.o.

IV) Kredittisiko

Selskapet handler kun med godkjente kredittverdige motparter. Alle motparter som får kreditt hos selskapet skal godkjennes og underlegges en vurdering av kredittverdighet. De største enkeltstående debitorer er datterselskapet Borgestad Properties AS med TNOK 137 492, datterselskapet Agora Bytom Sp. z o.o totalt TNOK 109 857 og Borgestad Næringspark AS TNOK 17 400. Største debitor i Borgestad Properties AS er også Agora Bytom Sp. z o.o. Maksimal risikoeksponering er representert ved balanseført verdi av de finansielle eiendelene, inkludert eventuelle derivater, i balansen. Da motparten i derivathandelen og inntestående i bank normalt er banker anses kredittrisikoen knyttet til disse postene å være svært lav.

Selskapet anser derfor sin maksimale risikoeksponering å være balanseført verdi av langsiktige fordringer, TNOK 272 002.

NOTE 15. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Endring konsernstruktur:

Etter gjennomført restrukturering i 2019 kontrollerer Borgestad ASA 61,8 prosent av Höganäs Borgestad Holding AB (HBH). HBH har flere datterselskaper som er totalleverandører av produkter og tjenester innenfor den ildfaste bransjen. Den 5. februar 2019 ble profilering og selskapsnavn endret, samt en forenkling av konsernstrukturen. Samtlige selskap innenfor konsernet vil heretter profileres som «Höganäs Borgestad» og konsernet ønsker med det å forenkle og forsterke kommunikasjonen ut mot kunder, leverandører og andre samarbeidspartnere. Endringen er naturlig for å fortsette veksten og har som mål å bidra til økt lønnsomhet og ett mer enhetlig og kundeorientert konsern.

Forenklingen av selskapsstrukturen innen HBH konsernet vil omfatte flere selskapsendringer. Borgestad Fabrikker AS, JH Bjørklund AS og Gl Contracting AS fusjoneres, med Gl Contracting AS som overtakende selskap. T. Knutsson AB, Macon AB og Höganäs Bjuf AB vil restruktureres til ett selskap, Höganäs Borgestad AB. Mektec i Gävle AB og Crematec AB vil fusjoneres, der Mektec i Gävle AB er overtakende part. De juridiske selskapene Gl Contracting AS, Ag Port Oy, Höganäs Bjuf AB vil alle endre navn til Höganäs Borgestad. Mektec i Gävle AB vil endre det juridiske navnet til Höganäs Borgestad Energi og Ugnsteknik AB. Endringene vil bli gjennomført når de er registrert i de respektive selskapsregistre.

Selskapet tar sikte på å gjennomføre samtlige formelle selskapsendringer innen 31. desember 2019.

Emisjon:

Styret i Borgestad ASA besluttet den 18. desember å fremme forslag om at selskapet skulle gjennom en kapitalforhøyelse i form av en garantert fortrinnsrettsemisjon med en tegningskurs på NOK 10 per aksje for å hente et bruttoproveny på omtrent 34 millioner kroner. Ekstraordinær generalforsamling, som ble avholdt den 9. januar 2019, godkjente den fremlagte fortrinnsrettsemisjonen. Borgestad ASA gjennomførte fortrinnsrettemisjonen i januar/ februar 2019 med utstedelse av 3.385.300 nye aksjer i selskapet. Emisjonen ble overtegnet.

Kapitalforhøyelsen relatert til Fortrinnsrettsemisjonen ble registrert i Foretaksregisteret 12. februar 2019. Selskapets nye aksjekapital per 12. februar 2019 er NOK 67.786.100 fordelt på 6.778.610 aksjer hver pålydende NOK 10.

ERKLÆRING

I henhold til Verdipapirhandelovens § 5-5

Vi bekrefter at konsernets og selskapets årsregnskap for 2018 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets og selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

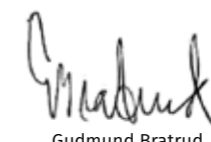
Årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og selskapet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet står overfor.

Borgestad, 31. desember 2018

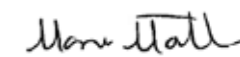
12. april 2019

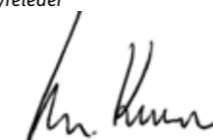
Bertel O. Steen
Styreleder

Gudmund Bratrud
Styremedlem

Mona Møller
Styremedlem

Christen Knudsen
Administrerende direktør

Pål Feen Larsen
CFO/COO

Til generalforsamlingen i Borgestad ASA

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Borgestad ASAs årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Borgestad ASA per 31. desember 2018 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Borgestad ASA per 31. desember 2018 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2018. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Verdsettelse av investeringseiendom

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
<p>Konsernets investeringseiendom Agora Bytom i Polen har en balanseført verdi per 31.12.2018 på 941 millioner kroner. Investeringseiendommen er innregnet til anskaffelseskost. Eiendommen er i 2018 testet for verdifall og estimatet på gjenvinnbart beløp er fastsatt av ledelsen med bistand fra eksterne verdsetter. Det vises til omtale i note 12 til årsregnskapet.</p> <p>Verdsettelsen er basert på sentrale forutsetninger som avkastningskrav, fremtidige leieinntekter og utleiegrad. Dette er forutsetninger hvor ledelsen utøver skjønn og som er beheftet med usikkerhet, og sammenholdt med at investeringseiendommens relative andel av konsernets total kapital er betydelig, er dette et sentralt forhold i vår revisjon.</p>	<p>Vi har:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurdert design og implementering av interne kontroller knyttet til ledelsens prosess for identifikasjon av nedskrivningsindikatorer, samt testing av verdifall på investeringseiendommen. • Vurdert metodisk tilnærming på beregning av gjenvinnbart beløp opp mot kravene slik de er fastsatt i IAS 36 – Verdifall på eiendeler. • Vurdert eksterne verdsetters kompetanse og objektivitet. • Benyttet intern spesialist som har etterregnet de anvendte verdsettelsesmodellenes nøyaktighet. • Gjennomgått og utfordret rimeligheten av ledelsens forutsetninger knyttet til fremtidige leieinntekter og utleiegrad, ved å vurdere konsistens mellom historisk utleiegrad og leieinntekter, • Benyttet intern spesialist som har vurdert anvendt intervall på avkastningskrav ved å sammenholde dette mot relevante observerbare transaksjoner i markedet. • Vurdert om noteopplysningene i årsregnskapet oppfyller opplysningskravene i IAS 40 – Investeringseiendom.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde, for selskapsregnskapet i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for konsernregnskapet i samsvar med

International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og på tilbørlig måte opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for selskapsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for konsernregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også

informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Skien, 12. april 2019
Deloitte AS

Kenneth Karlsen
statsautorisert revisor

BORGESTAD ASA

Gunnar Knudsensvei 144, 3712 Skien

Telefon +47 **35 54 24 00**

post@borgestad.no

www.borgestad.no